План за интегрирано развитие на община Кочериново за периода 2021 – 2027 г.

ПРИЕТ С РЕШЕНИЕ № 4/31.01.2022 г.

НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ, ПРОТОКОЛ № 1/31.01.2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод

Част I. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Кочериново

1.1 Природа – географска характеристика на община Кочериново

1.1.1 Географско положение

1.1.2 Териториални и поземлени ресурси

1.1.3 Релеф

1.1.4 Климат

1.1.5 Водни ресурси

1.1.6 Почви

1.1.7 Биоразнообразие

1.1.8 Защитени територии

1.1.9 Геостратегическото положение и природните ресурси, като потенциал за развитие на общината

1.2.Културно историческо наследство

1.3 Селищна система и урбанизация

1.3.1 Селищна система

1.3.2 Жилищна осигуреност

1.4 Състояние на социалната сфера и развитие на човешките ресурси.

1.4.1 Демографска характеристика на населението

1.4.2Динамика на населението

1.4.3 Възпроизводствен процес

1.4.4 Брачност

1.4.5 Миграция на населението

1.4.6 Икономическа активност на населението и пазар на труда

1.4.6.1 Икономическа активност и пазар на труда

1.4.6.2 Заетост

1.4.6.3 Наети лица

1.4.6.4 Работна заплата

1.4.6.5 Безработица

1.5 Образование

1.5.1 Детски градини

1.5.2 Училища

1.6 Здравеопазване

1.7 Култура

1.8 Социални дейности

1.9 Спорт и младежки дейности

1.10 Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност

1.10.1 Общинска пътна мрежа

1.10.2 Водоснабдителна мрежа

1.10.3 Канализационна мрежа

1.10.4 Телекомуникации

1.10.5 Енергийна мрежа и системи

1.10.6 Екологична оценка и третиране на отпадъците

1.11 Състояние на икономиката

1.11.1 Добивна промишленост

1.11.2 Преработвателна промишленост

1.11.3 Селско стопанство

1.11.3.1 Растениевъдство

1.11.3.2 Животновъдство

1.11.4 Горско стопанство

1.11.5 Търговия и услуги

1.11.6 Туризъм

1.12 Административен капацитет

1.13 Бюджетна осигуреност

Част II. Цели и приоритети за развитие за периода 2021-2027 г

2.1.Стратегическа рамка на ПИРО

2.1.1 Съответствие с целите и приоритетите на Европейския съюз

2.1.2 Съответствие с Национална програма за развитие на България

2.1.3 Съответствие с Национална програма за реформи

2.1.4 Съответствие с Националната концепция за пространствено развитие /2013- 2025 г/

2.1.5 Съответствие с Националната стратегия за регионално развитие /2012-2022г

2.1.6 Съответствие с Регионалния план за развитие на Югозападен район за планиране

2.1.7 Обезпеченост на областите на политика със стратегически и програмни документи на община Кочериново

2.1.8 Анализ на силните и слабите страни на Общината

2.2 Визия за развитие на Общината

2.3 Стратегически цели

2.4. Приоритети за развитие на Общината

2.5 Използвани принципи

Част III. Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност;

Част IV. Определяне на приоритетни зони за въздействие

Част V. Програма за реализация на ПИРО и описание на интегрирания подход за развитие

Част VI. Мерки за ограничаване на изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени

Част VII. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО

Част VIII. Предварителна оценка

ПРИЛОЖЕНИЯ

Използвани съкращения

ПИРО	План за интегрирано развитие
ЗРР	Закон за регионално развитие
ППЗРР	Правилник за приложение на Закон за регионално развитие
ОУПО	Общ устойствен план на общината
ЕС	Европейски съюз
НКПР	Национална концепция за регионално развитие
ЮЗДП	Югозападно държавно предприятие
ТПДГС	Териториално поделение на държавно предприятие
РМС	Решение на Министерски съвет
КОПС	Комитет за опазване на околната среда
ЮЗРП	Югозападен ройон за планиране
ЗУТ	Закон за устройство на териториите
ОП	Оперативна програма
НСИ	Национален статистически институт
НП	Национална програма
ИКТ	Информационн и комуникативни технологии
ПСОВ	Пречисвателна станция за отпадни води
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ТБО	Твърди битови отпадъци
НПО	Неправителствена организация
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ОСП	Обща селскостопанска политика
ПЧП	Публично частно партньорство
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ПП	Природен парк
ПЗ	Природна забележителност
ДВ	Държавен вестник
ПИ	Поземлен имот
КККР	Кадастрална карта и кадастрален регистър
ЕО	Екологична оценка
ОС	Оценка на съвместимост
РИОСВ	Регионална инспекция за околната среда и водите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
СБГЗ	Средна брутна годишна заплата
МПС	Моторни превозни средства
МОН	Министерство на образованието и науката

Увод

Плана за интегрирано развитие на Община Кочериново за периода 2021 – 2027 г./ПИРО 2021-2027/ е разработен на основание чл. 14 от Закона за регионално развитие, обн. ДВ. бр. 14 от 20 февруари 2004 г, Правилника за прилага нето му и в съответствие с Методическите указания за разработване на Плана за интегрирано развитие на общините /ПИРО/за периода 2021-2027 г.

Целта на ПИРО за периода 2021 -2027 година е, да изготви стратегическата рамка за развитие на Общината, на базата на обстоен анализ на природните дадености, човешките ресурси и социално икономическите процеси и се набележат конкретни действия за устойчиво развитие на местно ниво, чрез прилагане на интегриран териториален подход. Да се анализира състоянието на икономиката, като се определят приоритетните области и се очертаят стратегическите цели.

Главната стратегическа цел е постигане на устойчиво развитие на община Кочериново, за достигане на по-висок жизнен стандарт на жителите на общината и за закрепване и утвърждаване на ниво 5 „Европа по-близо до гражданите, чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи съответствие с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г.

Ето защо в хода на работата по настоящият ПИРО 2021-2027 г беше важно да се уточнят възможните подходи към стратегическото планиране за развитието на община Кочериново, да се оцени натрупания опит при реализирането на различни програми и проекти и се направи анализ на реализираното от ПИРО 2014-2021 г, да се дефинират подходите при разработването и обосноваването на приоритетите и стратегическите цели в развитието на Общината.

Методологическата схема на работата по изготвянето на стратегическия документ се основава на стандартната концептуална рамка на стратегическото планиране и включва следните основни етапи :

- събиране на необходимата изходна информация
- анализ на информацията
- дефиниране на стратегическа рамка, визия, приоритети и стратегически цели и разработване на план за действие

ПИРО 2021-2027 г обхваща всички области – образование,социална политика,икономика,култура,опазване и използване на природните ресурси,селско и горско стопанство,промишленост,туризъм,пътна и железопътна инфраструктура,водопеносна мрежа,отпадни води,човешки ресурси и енергийни системи.

План за интегрирано развитие на община Кочериново е хармонизиран със стратегическите документи и нормативните изисквания за развитие на област

Кюстендил,както и с отделени национални и регионални цели и приоритети за развитие на България.

Водещ принцип при изготвяне на ПИРО 2021-2027г е партньорството с широк кръг заинтересовани страни - НПО,институции,физически лица,представители на бизнеса и юридически лица имащи отношение към развитието на община Кочериново.,т.с.всички заинтересовани страни.

Съгласно чл.11 ал.1 от ЗРР,ПИРО определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на община Кочериново и връзките със съседните общини ,във връзка с интегрираната система за развитие на Югозападния район за планиране..

Освен това, ПИРО е , съобразен със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда и с общия устройствен план на общината /ОУПО/.

ПИРО като стратегически документ на местно ниво обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво, с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчивото й развитие.

ПИРО е изработен за цялата територия на общината, като са отделени зони за прилагане на интегриран подход за подкрепа на потенциалите за развитие и на възможностите за коопериране със съседни общини. Пространствения обхват на ПИРО включва гр. Кочериново и прилежащите 10 села – Стоб,Пороминово,Бараково,Мурсалево,Драгодан,Боровец,Бураново,Крумово,Цървище и Фролош.

ПИРО е съобразен с ОУПО, който е стратегически документ с дългосрочна визия и определя преобладаващото предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на териториите на Общината.

ПИРО определя визията, стратегическите цели и приоритети за развитието на общината. Визията за развитие на общината за новия програмен период 2021-2027 г е:

Устойчиво развитие на икономиката, чрез ефективно и природо - съобразно ползване на природните ресурси за постигане на конкурентна способност .трудова заетост , повишаване на доходите и жизнения стандарт на населението.

Времевата рамка за изпълнение на ПИРО е 7/ седем/ години – от 2021 до 2027 г.

Част I. Териториален обхват и анализ на икономическото, социалното и екологичното състояние, нуждите и потенциалите за развитие на община Кочериново

1.1 Природа – географска характеристика на община Кочериново

1.1.1 Географско положение

Административния център на община Кочериново е гр. Кочериново, който се намира на 90 км югозападно от гр. София и на 52.06 км от областният център гр. Кюстендил. Разположен е само на 9.5 км от областния център на област Благоевград.

През територията на общината преминават Автомагистрала „Струма“ , Главен път Е 79 и Републикански път III-107 „(о.п. Дупница – о.п. Благоевград) – Кочериново – Рила – Рилски манастир – Кирилова поляна осигуряващи автомобилна връзка с гр.София столицата на Р. България, Северна Македония и Р. Гърция. Железопътната линия София–Кулата-Атина на територията на Общината има действаща една железопътна гара Кочериново и спирка в с. Мурсалево.

Община Кочериново се намира в югозападната част на Република България и съгласно Закона за регионалното развитие попада в Югозападен район за планиране. Общината граничи с общините: Бобошево, Невестино, Рила попадащи в област Кюстендил и община Благоевград от област Благоевград. Особено място заема община Рила поради реализираните в миналото общи проекти за водоснабдяване и използване потенциала за бъдещи съвместни проекти, като запазване чистотата на водата в Рилска река, реализиране на съвместни проекти в областта на туризма и масовият спорт, изграждане на пречиствателни съоръжения , допълнителни водохващания за питейни нужди и др. Необходимо е да се засили сътрудничеството по запазване на крайречните влажни зони по поречието на река Струма с община Бобошево.

Географското разположение, наличието на удобни транспортни връзки ,климатичните и почвени особености са предпоставка за приоритетно развитие на земеделието, особено в частта овощарство и животновъдство, горско стопански дейности, преработка на дървесина за производство на фасониран дървен материал. Наличието на редица защитени зони по Закона за защита на природата са предпоставка за развитие на познавателен туризъм. В редица села съществуват условия за селски туризъм и хотелиерство. Близостта до „Рилския манастир“ е необходимо условие за развитието на религиозният туризъм, както и съпътстващи дейности туризма – хотелиерство, ресторантьорство, транспорт, свързани с развитието на малкия бизнес.

1.1.2 Териториални и поземлени ресурси

В област Кюстендил има обособени девет общини. Общата площ на община Кочериново е 182.306 км2.По този показател общината се нарежда на предпоследно място в област Кюстендил. Площта на община Кочериново заема едва 5.97% от територията на област Кюстендил или 0.16% от територията на Република България.

Разположение на общините в област Кюстендил

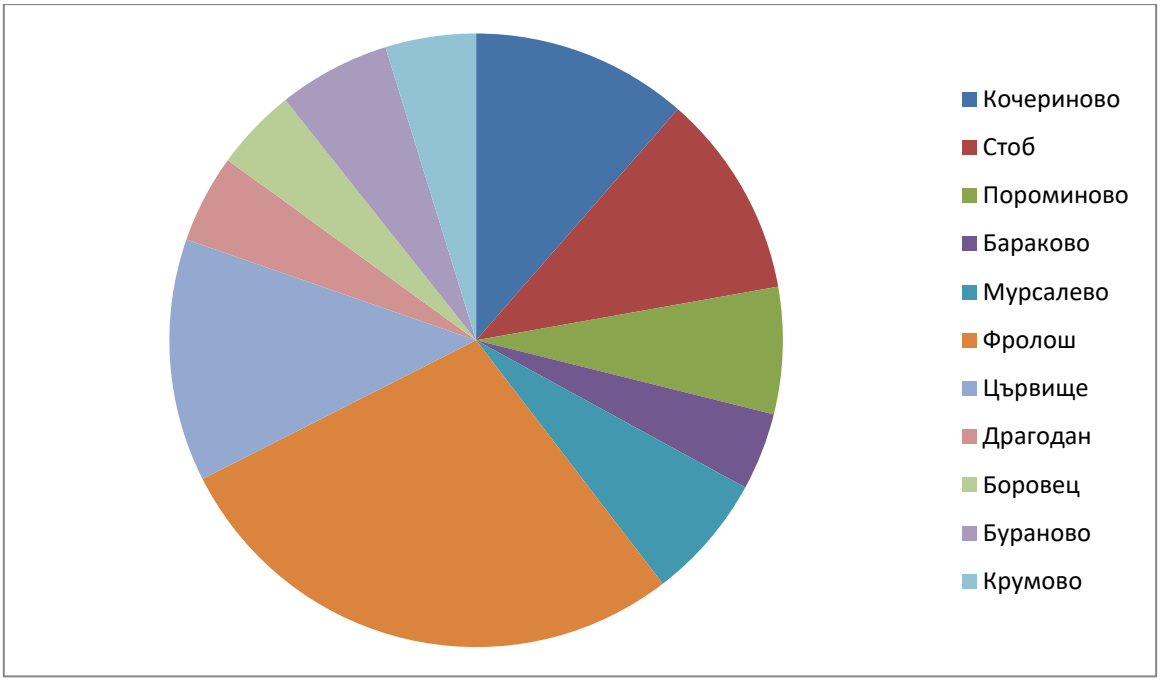

В състава на община Кочериново влизат 11 населени места от които 10 села и общинския център гр. Кочериново. Общинският център не попада в първо, второ и трето йерархическо ниво съгласно НКПР/Национална концепция за пространствено развитие/. Тя е от 5-то йерархична ниво съгласно НКПР/Национална концепция за пространствено развитие/.

Таблица №1.Разпределение на територията на община Кочериново по населени места и по площ

№	*Населено място*	*Територия /дка/*	*% от територията на общината*
1	Гр. Кочериново	20 819,40	11,42%
2	с. Стоб	19 655,08	10,78%
3	с. Пороминово	12 187,21	6,69%
4	с. Бараково	7 435,52	4,08%
5	с. Мурсалево	12 078,20	6,63%
6	с. Фролош	50 930,20	27,94%
7	с. Цървище	23 329,59	12,80%
8	с. Драгодан /долен и горен/	8 494,43	4,66%
9	с. Боровец	7 906,01	4,34%

10	с. Бураново	10 758,46	5,90%
11	с. Крумово	8 711,90	4,78%
	ОБЩО	**182 306,00**	**100,00%**

1.1.3 Релеф

Територията на общината на изток попада в подножието на Северозападният дял на Рила планина и на запад Северният дял на Влахина планина. Релефа е преобладаващо планински, оформящ водосборните на трите основни реки Струма , Рилска река и река Копривлен. Планинските и полупланинските територии на общината заемат 74 кв.км, което представлява 40.51% от общата площ на Общината .В долното течение на Рилска река е разположена плодородна котловина попадаща в землищата на селата Стоб, Пороминово ,Бараково и гр. Кочериново. Това е решаващ фактор за развитието на модерно селско стопанство.

Стобските пирамиди са типични земни пирамиди с височина до 10-12 m . Разположени са в местностите Кулски рид и Цръквището в землището на с. Стоб (42.09217, 23.12123). Ерозионните образувания се намират на надморска височина от 600 до 750 m и са изградени от слабоспоени неоген - кватернерни пясъчници и конгломерати, образувани през последните 1-2 млн. г. в склонова и езерна обстановка.

Стобските пирамиди са разположени в последните издънки на Северозападния дял на Рила планина край с. Стоб. Намират се от двете страни на вододелния рид (предимно от южната му страна), разделящ суходолията Гръчковец (от север) и Буковец (от юг). Разделени са на отделни групи, наречени от народа с различни имена –

Кулите, Чуките, Самодивски комини и др. Най-известната група е наречена Сватовете и е свързана с легенда. Голяма част от земните пирамиди са увенчани с каменни шапки.

Стобските пирамиди са особено красиви при залез слънце или огрени от лунна светлина.

Обявени са за природна забележителност/ПЗ/ през 1964 г.

Тези природни образования се добра възможност за развитие на туризма, като се постави началото на публично партньорство с ТП ДГС "Рилски манастир" гр. Рила, - териториално поделение на Югозападно държавно предприятие /ЮЗДП/,което стопанисва тази защитена територия .

Териториите на Общината разположени на запад от р. Струма имат планински характер. Стръмни безводни дерета прорязват планината, а между тях са разположени маломерни обработваеми площи и масивни горски насаждения. В района са открити две пещери намиращи се в землищата на селата Цървище и Фролош.-„Янина градина" и „Чочова скала". Пещерите все още не са проучени и картирани.

Землищата на селата Бараково, Пороминово, Стоб, Мурсалево, Бураново, Драгодан, Крумово , Боровец, както и на гр. Кочериново и ниските склонове на планините са подходящи за развитието на растениевъдство, а по-високите и стръмни склонове - за пасищно животновъдство. Съществуват благоприятни условия за развитие на овощарството, зеленчук поизводство, млечно говедовъдство и овцевъдство.

Сн. М. Михайлов 2021г

1.1.4 Климат

Територията на община Кочериново попада в зоната на преходно континенталния климат със средиземноморско влияние, Рило - Осоговски нископланински климатичен район/600-1000м.н.в/.Бучинския пролом на река Струма значително намалява това влияние. Въпреки това топлия въздух нахлува по долината на река Струма и определя сравнително високата средна годишна температура - 12.4 градуса.

Средно годишната сума на валежите е 600 мм/кв.м с преобладаващ есенно зимен максимум на валежите. Преобладаващите ветрове са северните и северозападните.

Първият сняг пада около 20 ноември ,а последния около 20 март. Средният брой на дните със снежна покривка са от 40 до 60 .

Климата е подходящ за развитие на оранжерийно производство на посадъчен материал за зеленчуко производство и цветарство, както и за развитието на някои технически култури.

1.1.5 Водни ресурси

Основни целогодишно пълноводни реки с относително постоянен воден дебит преминаващи през територията на общината са реките Струма, в която се вливат две реки - Рилска река и река Копривлен. Река Рилска води началото си от циркуса на Рибните езера. Река Копривлен извира от Влахина планина. Реките са най-пълноводни през април и май, а най-маловодни – през август и септември.

Качествата и характеристиките на повърхностните води в община Кочериново до голяма степен се формират под влиянието на хидроложките процеси, климата, геоложките и геолого - морфологичните условия, както и под влиянието на почвено - растителната структура на водните басейни. Речният отток на р. Копривлен е образуван от дъждовните и подземните води, които от своя страна са функция на геоложкия строеж на басейна, климата и почвено- растителния комплекс.

Водосборният басейн на река Копривлен се формира изцяло на територията на община Кочериново, като реката преминава през землищата на селата Фролош, Цървище и Драгодан, доставяйки вода за напояване на крайречните мало размерни ниви.

На територията на общината са разположени редица суходолията /дерета/ които имат пороен характер през зимните месеци и при обилни валежи и безводни през летният сезон. На много места за намаляване поройният характер на тези сезонни водни течения са изградени баражи ,а водосборните брегове са залесени.

През 2020 г с цел намаляване на разрушителната сила на поройните води на дерето Буковец в землището на с. Стоб са построени нови 3 баража .Съоръженията са монолитни изградени от стоманобетонна конструкция.

На територията на Общината има изградени 20 броя изкуствени водоеми /микроязовири/ - общинска публична собственост и няколко собственост на "Напоителни системи" ЕАД предназначени за напояване на земеделските земи .Част от тях се захранват от реките ,а други акумулират повърхностни води от зимните валежи. Някои от микроязовирите могат да се използват за развъждане на топлолюбиви шаранови риби.

Интерес за любителския риболов представляват и водните огледала на река Струма останали от бившите кариери в района на Гара Кочериново.

Действащите закони за тези водоеми не решават, а задълбочават проблема с наличието и стопанисването на т.н. „водоеми”. Част от законодателството ги тълкува като обекти от типа на язовири и общината е длъжна да предприема всички мерки по стопанисването им, включително поддържане чрез оператор. В същото време друга част от нормативната уредба са определени изисквания, на които да отговаря водния

обект/ не позволява те да бъдат квалифицирани като язовири, за да може общината да ги прехвърли безвъзмездно на държавата, каквато правна възможност съществува и каквото решение е взел ОбС. Привеждането им във вида, който позволява тяхната последваща категоризация като „язовир" е свързано с необосновано големи разходи или в отделни случай е невъзможно поради естествена амортизация. Вариантът „извеждане от експлоатация" също е свързан с големи разходи по провеждане на процедурата. Водоемите са с малък обем, често с минимално количество вода или без такова, с липса на съпътстваща инфраструктура, което предполага и слаб инвеститорски интерес.

Езерото в парка на гр. Кочериново трябва да стане любимо място за отдих и краткотрайна почивка на жителите на общината. Една възможност за привличане на преминаващи туристи и привличане на такива от големия град и района, включително и от трансграничния регион.

Рилска река е с почти постоянен дебит с ясно изразен пролетен максимум на дебита. Рилска река преминава през територията на две общини Рила и Кочериново. По тази причина трябва да се синхронизират редица процеси по опазване чистотата и използването на водата от двете общини.

Съществуват условия за каптиране на малки водоизточници в землищата на с. Пороминово , гр. Кочериново и с. Стоб ,като допълнение към водопл

реносната мрежа на общината. Трябва да се използва и единственият извор с минерална вода в с. Стоб. Съществуват условия за бутилиране на вода и други производства изискващи вода с високи качества, годна за консумация. Съществуват благоприятни условия за развитие на аква култури,където има неограничен и икономически ефективен пазар на тези продукти.

Хидроложките процеси на територията на община Кочериново се управляват и администрират от Басейнова дирекция Западно беломорски район Благоевград

1.1.6 Почви

Преобладаващ вид почви на територията на община Кочериново са канелените горски почви. Хумусният хоризонт е ясно изразен в необработените почви и варира от 5 до 15-20 см. При ежегодно обработващи се площи този хумусен хоризонт е смесен с по-долните слоеве минерална почва. Канелените горски почви в землищата на селата разположени във Влахина планина са върху основна скала изградени от карбонати тези в Рилското корито са върху с плиоцен-плейстоценски езерни алувиални и склонови отложения. По механичен състав са леко глинести с ниско хумусно съдържание, което е в резултат на излужване и оподзоляване на хумусния хоризонт.

Почвите в крайречните зони са алувиални и делувиални формирани от речните наноси, които са средно богати на хумус. Режима на почвено овлажняване е неблагоприятен особено през периода на летните засушавания. По тази причина тополовите и ореховите растения постепенно се редуцират и техният дял става все по ограничен.

Основни фактори водещи да намаляване на почвеното плодородие са: замърсяването на почвите с торове и химикали и активната почвена ерозия. Производството на екологични храни изисква незамърсени от химикали почви. Правилната обработка на почвите, наличието на горска растителност са фактори влияещи на степента на ерозията ,която е насочена към хумусният хоризонт на почвите.

На територията на община Кочериново има добре запазени почви, които трябва да се сертифицират за био производство на екологична селско стопанска продукция.

1.1.7 Биоразнообразие

Климатичните фактори, релефа и почвите са благоприятни за развитието на съществуващата местна автохтонна растителност .Разликата в количествените характеристики на отделните компоненти на климата, съвместно с останалите фактори ,като изложение, наклон, основна скала, хидроложки условия са предпоставка за формирането на разнообразни растителни съобщества. Територията на община Кочериново попада в Тракийска горско растителна област, подобласт Рила в пояса на нископланинските гори. Значителен е делът на изкуствено създадените гори предимно от месни видове - бял бор, черен бор, с мозаично участие на липа, топола, бреза и обикновен кестен. Голям е делът на изкуствено създадените гори с интродуцирани дървесни видове – акация, кедър и зелена дуглазка .Част от тези гори попадат в Европейската екологична мрежа Натура 2000 и са несъвместими със статута и целите на тази мрежа. Естествено разпространени са :черната топола, елшата, кошничарска върба, мъждрян, келяв габър, благун,цер ,зимен дъб, воден габър и др. България е една от страните в Европа с най-голямо биологично разнообразие.

На територията на общината са описани и се срещат на 35 вида диворастящи лечебни растения. Тези лечебни растения са природен ресурс ,ползването на който се регулира със Закона за лечебните растения.

Условията позволяват изкуственото отглеждане на билки. Това е възможност за разнообразяване на селско стопанското производство. Създаването на промишлени плантации със специално селекциониран сорт шипка, е все още неизползвана възможност. Добре се развиват и плантациите от лавандула, малини, арония, шипки, орехи, лешници и бадеми.

1.1.8 Защитени територии

На територията на общината са обособени следните защитени територии:

А/Защитени територии по смисъла на ЗЗТ попадащи на територията на община Кочериново:

- Природна забележителност „Стобски пирамиди“, обявена със Заповед №378/05.12.64 г. на Председателя на комитета на горите и горската промишленост /обн.ДВ бр.12/1966г/.Същата е отразена като имот № 000300 в картата на възстановената собственост на с. Стоб общ.Кочериново

Б/Защитени зони по ЗБР, попадащи на територията на община Кочериново

- Защитена зона „Кочериново“BG0002099, обявена със Заповед № РД-770/28.10.2008 г на Министъра на околната среда и водите - **Защитена зона** за опазване на дивите птици.Зоната има утвърден план за управление.
- Защитена зона „Бобошево“ BG0002107,обявена със Заповед № РД-781/29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите.- Защитена зона за опазване на дивите птици.
- Защитена зона „Скрино“BG0001013, попадаща в списъка на защитените територии обнародван в РМС № 611 от 16.10.2007 г., изменена с Решение № 811/16.11.2010 г., изменена с Решение № 588/06.08.2021 г. Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Друга част от горите и земите собственост на община Кочериново намиращи се извън границите на общината в землището на с. Пастра, попадат в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии – Природен парк „Рилски манастир“ обявен като част от Народен парк „Рила“ със Заповед №114/24.02.1992г на Министъра на околната среда и водите /ДВ брой 20 от 1992г/,видоизменена със Заповед РД-247/19.07.1999г на Министъра на околната среда и водите и прекатегоризиран в природен парк „Рилски манастир“ със Заповед РД-310/26.06.2000 г. на Министъра на околната среда и водите /ДВ брой 56 от 2000г/.

- Защитена зона „Рилски манастир“ BG0000496 за опазване на дивите птици. Обявена със Заповед № РД886/25.11.2013 г на Министъра на околната среда и водите /ДВ брой107от 13.12.2013 г/ ,изменена и допълнена със Заповед РД-283/31.03.2021 г. ДВ бр.45/28.05.2021 г.
- Защитена зона BG0002129 „Рила буфер“за опазване на дивите птици,обявена със Заповед РД-229/11.03.2020 г. на Министъра на околната среда и водите/Дв брой 24/2020 г/.

Наличието на много защитени зони и зони с особен статут на стопанисване и ползване от една страна силно затруднява стопанската дейност, от друга дава възможност за развитие на еко туризъм и научно образователни инициативи. За подобряване информирането на любителите на природата желаещи да посетят тези обекти е необходимо пътеките и подстъпите към тях, да се маркират и поставят информационни табели ,оказващи статута на защитената територия и ограниченията произтичащи от тях за посетителите.

Част от защитените зони попадат на територията на две общини –такива са защитените зони Бобошево, Рилски манастир и Скрино, което е добра основа за засилване сътрудничеството между общините –Кочериново, Бобошево и Рила.

Община Кочериново има спечелен проект „Обичам природата и аз участвам”, който се реализира в с. Стоб и е насочен към обучение на подрастващите към повишаване на екологичната култура и отношение към природните забележителности и защитените територии. Такива проекти са изпълнени и в с. Бараково и Бураново.

1.1.9 Геостратегическото положение и природните ресурси, като потенциал за развитие на общината.

Основни фактори за перспективно развитие на икономиката в Общината са преминаващите през нея два главни пътя Е 79 , Републикански път III-107 „(о.п. Дупница – о.п. Благоевград) – Кочериново – Рила – Рилски манастир – Кирилова поляна и автомагистрала „Струма“ на която има изграден пътен възел за връзка с общинския център. Възможностите които предоставя магистралата все още не се оползотворяват пълноценно от местния бизнес. Напредък има в работата на цеха за пелети с. Бараково ,който за сега умело използва предимствата на новопостроената магистрала.

Основните и най-големи природни ресурси са обработваемите земеделски земи и горите. Добри климатични условия има за оранжерийно производство на цветя и ранни зеленчуци, както и по–широкото внедряване на производството на билки и технически култури. Насърчителни са примерите със създадените модерни овощни градини от ябълки, малини, бадем и обикновен орех.

Таблица № 2 Сравнителни данни на разпределение на земеделския фонд в община Кочериново и област Кюстендил

Земеделски фонд	***Община Кочериново***		***Област Кюстендил***	
	Площ дка	***%***	***Площ дка***	***%***
Земеделски земи общо	91 191	50.02	1 501 276	49.20
Вт.ч. обработваеми земи	50 439	55.31	825 467	54.98
От тях поливни земи	23 503	46.60	163 020	19.25

.

Горите са от съществено значение за икономиката на община Кочериново. Държавните и общинските гори се стопанисват с приети Горско стопански планове. В тях се планират мероприятия имащи за цел увеличаване на производителността на дървесина, подобряване защитните и специфични функции на гората, подобряване здравословното състояние на насажденията, заделят се зони за рекреация. ,определят се местата за пашуване на домашни животни, бране на билки и др. Над 90% от горите собственост на физически и юридически лица са изкуствено създадени .В тях не се провеждат необходимите санитарни мерприятия. Следствие на това екологичните /обществените/ функции на гората намаляват – намалява преработването на

въглеродните емисии, изменя се микроклимата ,променя се водния режим на почвата и т.н.

Близостта до Рилския манастир все още не е превърната в предимство. Сътрудничеството с община Рила и църковната управа на манастира, трябва да се реализира в общи проекти. Така например може да се планира и построи велоалея от устието на река Рилска в река Струма по старото трасе на теснолинейката до Рилския манастир. Така ще се стимулира и обслужващият бизнес ресторантьори, хотелиери, паркинги и т.н. Ще се създаде възможност за активно спортуване и провеждане на редици състезания с велосипеди .С цел опазване но водите на Рилска река и крайречните местообитания в защитените зони на реката може да се подеме инициатива за запазването им и превръщането им в място за спорт и почивка..

Общината разполага със значителен потенциал от геостратегическо и разположение и природни ресурси, които засега не се използват пълноценно. Възможност за интегрирано използване на ресурсите, като се включат изоставените общински сгради в селата на запад от река Струма за нуждите на селските стопанство или туризма.

1.2.Културно историческо наследство

Община Кочериново има древна история. В Кочериново и Мурсалево са открити две ранно неолитни селища. Последните проучвания показват, че тези селища продължават да съществуват до втората половина на неолита.

Селище от медната епоха се намира в землището на гр. Кочериново. Три селища са открити от желязната епоха на същата територия.

При археологическите разкопки на древен римски обект в с. Пороминово е открит надпис на бог Сабазий и множество основи на каменни колони. Намерените каменни плочи с надписи по тях са разхвърляни в близост до разкопките. Необходимо е да се подредят и се поставят информационни табели ,като се поставят основите на археологически музей на открито .Археологически проучвания и разкопки трябва да продължат. Вариант за опазване и съхранение на тези артефакти е публично частното партньорство или включването им в общ туристически продукт с бъдещия археологически парк в с. Бараково.

В района на с. Стоб през девети век е съществувал град Стоби. В местността „Градището“ в околностите на гр. Кочериново са открити останки от средновековна крепост- селището Крашевица съвременник на гр. Стоби. Спасителни разкопки за селища от този период са извършени в землищата на селата Крумово и Бураново.

Необходимо е проучване на възможностите за финансиране изграждането на античен парк, който да съчетае в едно съхранението и експонирането на археологически останки от територията на общината, етнографски особености и традиции. Същевременно ще се превърне в туристическа атракция която ще привлича туристи целогодишно – български и чуждестранни

На територията на общината са открити 12 броя тракийски некрополи/могили. Проучени са само две в района на Кочериново и с. Драгодан .

На левия бряг на река Струма, високо над склоновете на Кочеринския пролом се намира скалното светилище „Маркова скала".

Богатата колекция от антични селища и близостта на Архитектурно-историческия резерват "Рилски манастир", обявен от ЮНЕСКО през 1983 г. за световен паметник на културата са обекти, които предлагат възможности за партньорство с община Рила и Светия синод.

Във всички населени места в общината има изградени църкви, които имат потенциал да станат обект на религиозен и културно-исторически туризъм. Църквите са построени преди повече от 150 години. В редица от тях има уникални архитектурни решения и съвършено направени иконостаси и икони.

- гр. Кочериново църквата „Св. Богородица" построена 1863 г
- с. Бараково църквата „Успение богородично" построена в края на 19 век.
- с. Пороминово църквата „Св. Никола летни" построена 1820 г.
  Параклис „Св. Георги" построен 2010 г
- с. Стоб църквата „Св. Прокопи" построена 1860 г
- с. Мурсалево църквата „Св. Илия" построена 1867 г
- с. Драгодан църквата „Св. Богородица" построена 1888 г
- с. Боровец църквата „Св. Спас" построена в края на 19 век
- с. Бураново църквата „Св. Пророк Илия" построена 1866 г
- с. Крумово църквата „Св. Иван Рилски" построена 1867 г
- с. Цървище църквата „Св. Петка" построена 1877 г
- с. Фролош църквата „Св. Троица" построена 1876 г

В края на 19 век в църквите са били открити килийни училища.

Особено място в оформяне на културно историческия облик на Общината оказват месните читалища. В запазената летописна книга на читалище „Просвета" с. Пороминово намираме доказателства за активен културен и просветителски живот. Летописната книга обхваща периода от 1925г до 1958г. В момента на територията на общината функционират 6 читалища .

- гр. Кочериново читалище „Пробуда-1919"
- с. Стоб читалище „Самообразование -1914"
- с. Мурсалево читалище „Просвета – 1920"
- с. Пороминово читалище „Просвета – 1925"
- с. Бараково читалище „Възраждане – 2001"
- с. Бураново читалище „Подем – 1928"

Интерес представлява и родната къща на Владимир Димитров – Майстора в с. Фролош.

Пример за добро културно наследство е и ново изграденият музей в Балабановата фабрика. В общината има един действащ музей и библиотека.

Освобождението на Кочериново от турско робство е пример на саможертва за родината. Отбраната на с. Пороминово през трагичните дни на м. февруари 1878 г и подвига на четите на Спасе Пандурина и Георги Начев - комитата не трябва да бъдат забравени. Тези събития се нуждаят от задълбочено проучване и популяризиране на геройските подвизи на нашите предци.

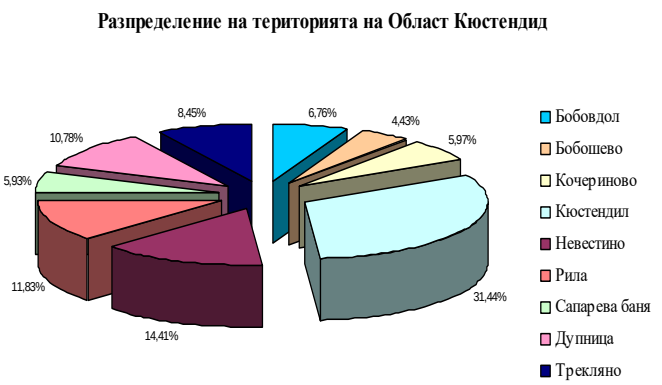
1.3 Селищна система и урбанизация

1.3.1 Селищна система

Област Кюстендил е утвърдена през 1999 г, в която са включени общините: Бобов дол, Бобошево, Дупница, Кочериново, Кюстендил, Рила, Невестино, Трекляно и Сапарева баня. Областта е включена в Югозападният район на планиране.

Таблица № 3 Разпределение на територията на област Кюстендил по общини

№	Община	Територия /дка/	Дял от областта /%/
1	Кюстендил	959 429,0	31,44%
2	Невестино	439 686,0	14,41%
3	Рила	360 960,0	11,83%
4	Дупница	329 059,0	10,78%
5	Трекляно	257 826,0	8,45%
6	Бобов дол	206 188,0	6,76%
7	Сапарева баня	180 921,0	5,93%
8	**Кочериново**	**182 306,0**	**5,97%**
9	Бобошево	135 142,0	4,43%
	Общо	***3 051 517,0***	***100,00%***

Границите на сегашната територия на община Кочериново са формирани на основата на природо географските фактори, повлияни от исторически събития и не на последно място античната история на общината гр. Кочериново се е утвърдил като център на обществения живот.

Община Кочериново в сегашните си граници заема площ от 182.306 кв. км което представлява 5.97 % от територията на област Кюстендил, респективно 0.16% от територията на Р. България.

Урбанизираната територията на общината е 43% градско, спрямо 57% селско население (при 73% за страната в полза на градското). Най- големите села след общинския център са с. Стоб, с. Пороминово, с. Мурсалево и с. Бараково. .

Западната ос по поречието на река „Копривен“ обединява населените места и махали в рядко застроена и много озеленена територия. Източната ос надлъжно по река „Рилска“ е най-силно изразена, като селищна мрежа чрез общинския център - гр. Кочериново и селата Стоб, Пороминово и Бараково. Тази ос води към Рилския манастир и в този смисъл има специфично национално значение. По нея са

разположени голяма част от обектите на недвижимото културно наследство и на природните забележителности

Съгласно единния класификатор на населените места в Р. България в общината са включени 1 град и 10 села както следва: гр. Кочериново /общински център/ и селата Стоб, Пороминово, Бараково, Мурсалево, Крумово, Бураново, Боровец, Драгодан, Цървище и Фролош

Категорията на общинския център и на населените места в община Кочериново съгласно „Методиката за категоризиране на административно-териториалните и териториалните единици“ и спрямо четирите критерия, които се взимат предвид / демографски, урбанизационен, инфраструктура и селищно-административни, културни функции/ е следната:

Община - KNL27 Кочериново 4

Населени места:

ЕКАТЕ	**НАСЕЛЕНО МЯСТО/КОД**	**КАТЕГОРИЯ**
▪ 39116	гр. Кочериново KNL27	4
▪ 02748	с. Бараково KNL27	5
▪ 05565	с. Боровец KNL27	8
▪ 07065	с. Бураново KNL27	7
▪ 23323	с. Драгодан KNL27	8
▪ 39997	с. Крумово KNL27	8
▪ 49360	с. Мурсалево KNL27	6
▪ 57830	с. Пороминово KNL27	6
▪ 69261	с. Стоб KNL27	6
▪ 76180	с. Фролош KNL27	7
▪ 78625	с. Цървище KNL27	8

Прави впечатление, че голям брой от селата са „6”-та , „7“-ма и “8“-ма категория, а административният център на общината е с най-висока категория - „4“.

Развитието на селищната мрежа в Общината е довело до съсредоточаване на основните административни, промишлени, обслужващи и културни дейности в гр. Кочериново. Останалите селища са относително изолирани, с предимно възрастни хора, които се занимават със земеделие в лични стопанства. Почти всички хора, живеещи на село, са постоянно пребиваващи там. Като цяло икономическият потенциал на градското население в общината е по-висок от този на селското население. Това се обуславя от различния начин на живот и възможностите за трудова реализация.

Територията на общината включва – населени места и други урбанизирани територии, земеделски земи, горски фонд, водни течения и водни площи, територия за добив на полезни изкопаеми ,територия за инфраструктура и територия за транспорт.

Застроената площ на община Кочериново /населени места и други урбанизирани територии/ е 7 974 дка, а транспортната територия едва 600 дка или 0,33 % от общата площ на общината.

Водните течения и водните площи на общината заемат 1,17 % от територията, като така се подрежда на трето място в областта след община Кюстендил и община Дупница.

Териториите за добив на полезни изкопаеми на община Кочериново са в размер на 6 558 дка /или 3,6% от общата територия на общината/.

На територията на общинския център гр. Кочериново в ОУПО са оформени две индустриални зони :

- Източна - на територията на бившия стопански двор ,
- Южна - на територията на бившия завод ЗКМО- Кочериново.

Собствеността и в двете територии е частна.

Подобно разпределение на поземления фонд на общината предопределя и основния поминък на населението, а именно селско стопанство - растениевъдство и животновъдство.

1.3.2 Жилищна осигуреност

Осигуреността с жилища на 1000 души от населението в област Кюстендил е 717 при средно за страната 561. Най-много жилища на 1000 души от населението са регистрирани в общините Трекляно - 2909 и Невестино - 2408, а най-малко в общините Сапарева баня - 551 и Дупница – 599.

Таблица № 4 Брой жилища на хиляда жители по общини

Обхват	***Жилища на 1000 лица бр.***
Бобов дол	832
Бобошево	1054
Дупница	599
Кочериново	885
Кюстендил	672
Невестино	2408
Рила	889
Сапарева баня	551

Трекляно	2909

Жилищата в област Кюстендил се обитават средно от 1.4 лица, като при жилищата в градовете показателят е 1.8 лица, а в селата - 0.9. Най-висок среден брой лица на едно жилище през 2017 г. е регистриран в общините Сапарева баня - 1.8 и Дупница - 1.7, а най-нисък в общините Невестино и Трекляно, съответно 0.4 и 0.3. Общата полезна площ на жилищата към 31.12.2017 г. в област Кюстендил е 6 278 хил. кв. м., от която 4 811 хил. кв. м. са жилищна площ. На човек от населението в областта полезната площ е 51.8 кв. м., като най-голяма е в общините Трекляно и Невестино, съответно 176.3 и 137.2 кв. м., а най-малка в община Сапарева баня - 42.3 кв. метра.

Жилищният фонд в област Кюстендил непрекъснато нараства, което е видно от следната таблица.

Таблица № 5 Динамика на жилищния фонд по години в област Кюстендил

Година	***Сгради бр.***	***Жилища бр.***
2015	58204	86769
2016	58212	86784
2017	58225	86806
2018	58253	86879
2019	58284	86926

Общият устройствен план на общината /ОУПО/ е стратегически важен документ за управлението на община Кочериново. С общия устройствен план на общината се определят: 1. Общата структура на територията - предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните й части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение; 2. Общият режим на устройство на всяка от териториите по т. 1, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие; 3. Извън урбанизираните територии - изключителна държавна, публична, държавна и публична общинска собственост, и режимът на тяхното устройство; 4. Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките

им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение; 5. Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита; 6. Териториите за активно прилагане на ландшафтно устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 ЗУТ. ОУПО е минал всички регламентирани със закон процедури по изготвяне, проведени са обществени обсъждания, приет е от Общинския съвет и т.н. Настоящият ПИРО е съобразен с приоритетите залегнали в ОУПО.

ОУПО са заложени устройствени мерки за ограничаване на неблагоприятното териториално разпределение на населението (диспропорциите между отделните части на общинската територия) особено ясно изразеното разделяне в развитието на източната и западната част на общинската територия / спрямо р. Струма/ ; Наред с демографските прогнози, планирането на териториалното развитие на системите се съобразява с ресурсните възможности и с потребностите за осигуряване реализацията на външни инвестиционни инициативи, значими за социално-икономическото развитие на общината В схемите към ОУПО се развиват регионалните връзки по отношение на инфраструктурата - регионално депо за отпадъци, първостепенната транспортна инфраструктура – автомагистрала Струма , главен път Е79 и др. , жп транспорт , водоснабдителна и канализационна мрежа и др. Предвижданията на ОУПО се синхронизират с приоритет №1 в Плана за интегрирано развитие.. **Приоритет 1**: Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на инвестиции в селското и горското стопанство, инвестиции в създаване на туристически продукт.

Всички населени места в община Кочериново разполагат с кадастрални планове.

Селищната мрежа е разположена върху цялата територия на Общината. Неравенството се проявява при различните възможности, които се предоставят на жителите им. Съществена е разликата при демографската, икономическата и функционалната характеристика. В това отношение осъществява разлика между селата разположени на запад от р. Струма и по-отдалечени от административния център и тези намиращи се в близост до него.

Основната част от жилищните сгради са строени преди 1980 г. Строителството на жилищни сгради е предимно ниско етажно, а териториалното разположение на жилищата е благоприятно.През последните години, особено в селата близко до Благоевград се увеличава делът на ново построените жилища. Те се отличават с монолитно строителство при спазване на нормативните изисквания в строителството.

Таблица№ 6 За броя на издадените разрешения за строеж през последните три години в община Кочериново

Разрешение за строеж 2018	*Разрешение за строеж 2019*	*Разрешение за строеж 2020*
Жилищни сгради - 10 бр.	Жилищни сгради - 7 бр.	Жилищни сгради - 15 бр.
Производствени халета - 0 бр.	Производствени халета - 0 бр.	Производствени халета - 0 бр.
Търговски обекти - 3 бр.	Търговски обекти - 8 бр.	Търговски обекти - 14 бр.
Селскостопански постройки - 3 бр.	Селскостопански постройки - 1 бр.	Селскостопански постройки - 1 бр.
Общо всички РС: 16бр.	**Общо всички РС: 16 бр.**	**Общо всички РС: 30 бр.**

1.4. Състояние на социалната сфера и развитие на човешките ресурси.

Основни показатели, характеризиращи населението на община Кочериново като основен фактор за нейното бъдещо развитие, са:

- брой и гъстота на населението;
- брой и динамика на населението по населени места в общината;
- структура на населението на възрастови групи;
- структура на населението на пол;
- живо родени, умрели и естествен прираст на населението;
- механичен прираст на населението;

1.4.1. Демографска характеристика на населението

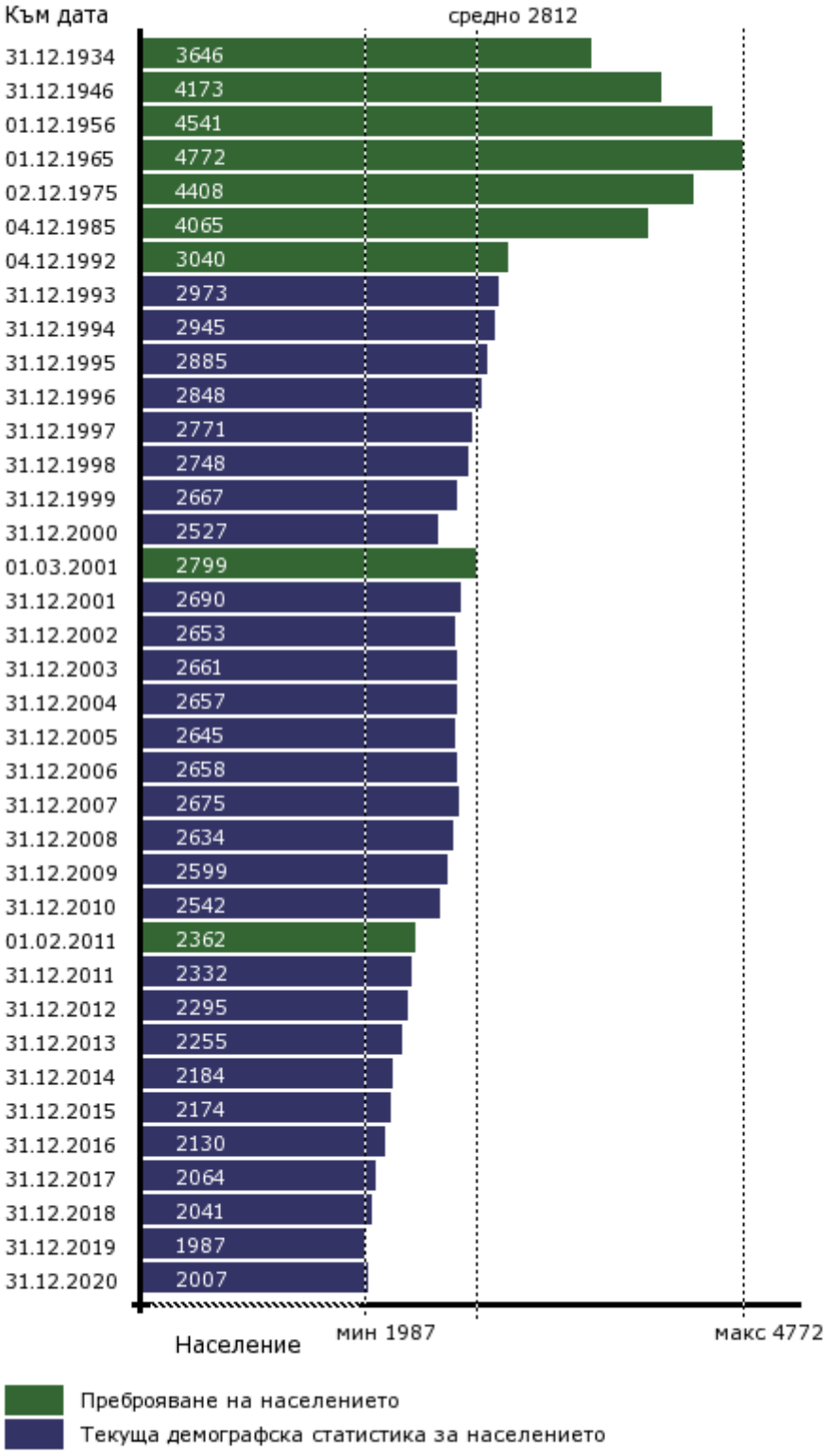
Работната сила е в тясна зависимост от демографските фактори. Броят на лицата, които навлизат в трудоспособна възраст, зависи от равнището на раждаемостта, смъртността и миграцията сред младите хора. Наред с това, изходящият поток от икономически активното население зависи и от икономическите и социални фактори.

С най-голям дял в структурата на населението на Общината е гр. Кочериново – 54.26 %, показващ, че почти половината от демографския потенциал на региона е съсредоточен в административния център.

В резултат на установилите се през последните няколко години неблагоприятни тенденции в развитието на демографските процеси, броят на населението в Общината продължава да намалява.

Таблица № 7 Справка за населението в гр. Кочериново, област Кюстендил

Справка за населението на
гр. Кочериново, общ. Кочериново, обл. Кюстендил
Код по ЕКАТТЕ - 39116

© НСИ, 2021-06-14 11:22:57

Таблица № 8 Разпределение по постоянен и настоящ адрес по населени места

Населено място	*Постоянен адрес общо*	*Настоящ адрес общо*	*Постоянен и настоящ адрес в същото НМ*
гр. Кочериново	1871	2197	1621
с. Бараково	227	476	200
с. Боровец	52	84	40
с. Бураново	83	154	66
с. Драгодан	46	78	44
с. Крумово	33	83	26
с. Мурсалево	288	365	249
с. Пороминово	299	523	269
с. Стоб	460	617	383
с. Фролош	58	84	49
с. Цървище	38	50	29
Общо за общината	**3459**	**4711**	**2976**

Дата 15.12.2020 г.

1.4.2 Динамика на населението

По данни от Национална база към 31.12.2020 год. населението на община Кочериново е 4 300 души, от които 2064 мъже и 2234 жени. Населението на Общината представлява 3.67% от населението на Кюстендилска област (116 915 души), 0.2% от Югозападен район за планиране (2089 666 души) и 0.06% от населението на Република България (6 934 015 жители).

Гъстотата на населението на община Кочериново /42.39 души на кв. км./ е приблизително една трета по - малка от средната за страната /67,7 души на кв. км./ и два и половина пъти по - малка от средната за югозападен район - 104,12 души на кв. км.

Гъстотата на населението е показател за териториалната осигуреност на населението от гледна точка на териториалния фонд, като ресурс за развитието на общината. След анализиране на данните от публикуваната информация от ГД „ГРАО" в общинският център гр. Кочериново живеят най – голям брой от населението /почти половината от населението на общината или средно 54.26%/, следван от с. Стоб /около 13.26% от населението/,с Пороминово-8.64 и с. Мурсалево /8.35% от населението и т.н./.

Таблица № 9 Брой и динамика на населението по населени места в община Кочериново

Населено място	*2018 г.*		*2019 г.*		*2020 г.*		*Промяна на населението 2018/2019г.*	*Промяна на населението 2019/2020г.*
	брой	*%*	*брой*	*%*	*брой*	*%*		
гр. Кочериново	1917	53.29	1886	53.61	1871	54.26	-31	-15
с. Бараково	238	6.61	234	6.65	226	6.55	-4	-8
с. Боровец	60	1.66	54	1.53	51	1.49	-6	-3
с. Бураново	97	2.69	88	2.50	83	2.40	-9	-5
с. Драгодан	52	1.44	49	1.39	46	1.33	-3	-6
с. Крумово	38	1.05	26	0.73	33	0.95	-12	+7
с. Мурсалево	308	8.56	299	8.49	288	8.35	-9	-11
с. Пороминово	311	8.64	304	8.64	297	8.61	-7	-7
с. Стоб	469	13.03	467	13.27	457	13.25	-2	-10
с. Фролош	64	1.77	63	1.79	58	1.68	-1	-5
с. Цървище	43	1.19	41	1.16	38	1.10	-2	-3
Община Кочериново	**3597**	**100**	**3518**	**100**	**3448**	**100%**	**-86**	**-65**

Източник: Национална база данни „Население" - http://www.grao.bg

Анализът на динамиката на населението в общината по населени места показва изразена отрицателна тенденция в намаляване на населението за периода 2018 – 2020 год. Най-големи са темповете на намаление на населението в гр. Кочериново и селата

Стоб и Пороминово. Застой се отбелязва в с. Бураново. Увеличение има през последната година в с. Крумово 7 човека. За последните три години населението в населените места в общината е намаляло със 151 човека. Тази тенденция се запазва трайно от 2014 г насам.

1.4.3 Възпроизводствен процес

Състоянието на възрастовата структура на населението оказва решаваща роля за неговата полова структура - при по-млада възрастова структура до голяма степен е налице и по-благприятна полова структура на населението. Освен това, влияние върху половата структура на населението оказва и неговата миграционна подвижност. Мъжете обикновено са по-мобилната част от населението, което се свързва с тяхната психологическа нагласа по отношение на условията на труд. На територията на община Кочериново към 2020 г. се наблюдава тенденцията, характерна за цялата страна - превес на броя на жените над броя на мъжете 2064 мъже и 2234 жени.

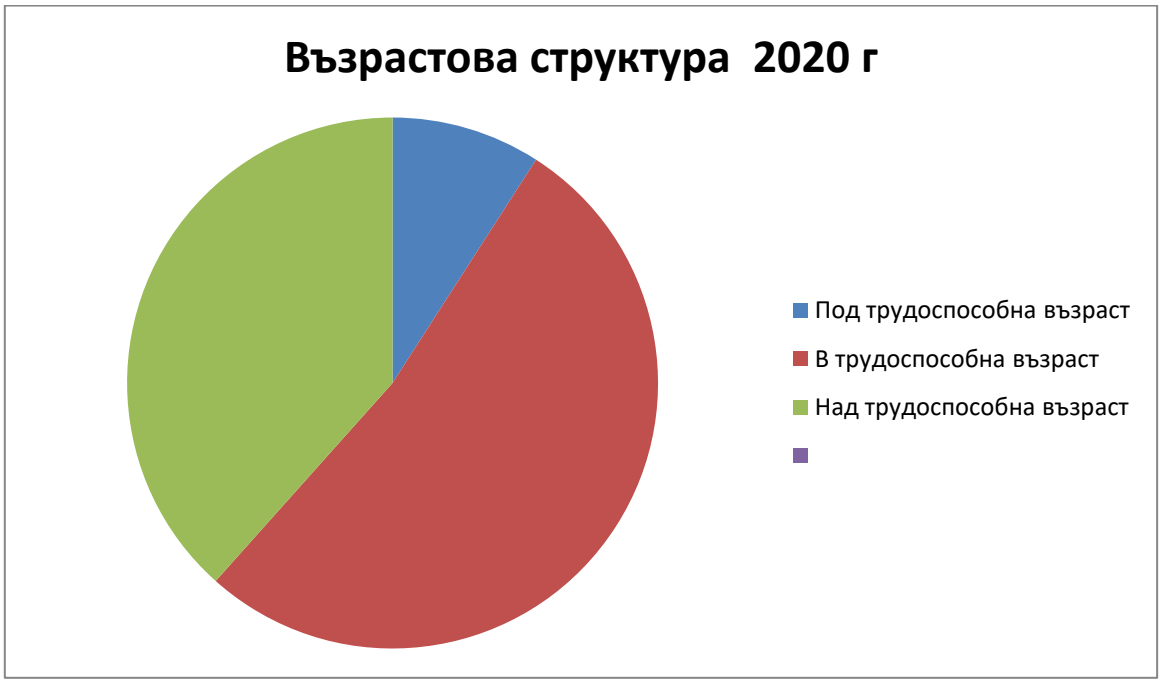
Таблица № 10 Население към 31.12.2020 г. по местоживеене и пол

Области / *Общини*	*Общо*			*В градовете*			*В селата*		
	всичко	*мъже*	*жени*	*всичко*	*мъже*	*жени*	*всичко*	*мъже*	*жени*
Общо за страната	6916548	3349715	3566833	5043186	2416899	2626287	1873362	932816	940546
Кюстендил	116916	56699	59920	80923	38914	42010	35695	17785	17910
Кочериново	3448	1700	1748	1871	901	970	1577	735	842

Структурата на населението в община Кочериново по основни възрастови групи е следното: 10,51% от населението е под трудоспособна възраст /или от 0 до 15 години/, 49,13% в трудоспособна възраст /от 16 до 60 год. за жените и 63 год. за мъжете/ и в над трудоспособна възраст респективно – 40,36%. Делът на населението в над трудоспособна възраст в общината е значително над средния за областта /с близо 12%/. Подобна негативна тенденция е показател за застаряване на населението в община Кочериново, а населението е водещ и основен фактор за бъдещото развитие на всяка община.

Таблица № 11 Възрастовата структура на населението в община Кочериново

Година	Възрастови категории	Общо			В т.ч. в градовете		
		всичко	Мъже	Жени	всичко	мъже	жени
2018	Под трудоспособна възраст	424	217	207	271	130	141
	В трудоспособна възраст	2196	1216	980	1116	590	526
	Над трудоспособна възраст	1745	665	1080	654	251	403
2019	Под трудоспособна възраст	399	207	192	250	118	132
	В трудоспособна възраст	2128	1175	953	1086	578	508
	Над трудоспособна възраст	1669	632	1037	651	245	406
2020	Под трудоспособна възраст	391	195	196	253	116	137
	В трудоспособна възраст	2258	1243	1015	1112	592	520
	Над трудоспособна възраст	1651	626	1025	642	247	395

На лице е и продължаващ процес на застаряване на населението на ЮЗР и на страната, като цяло, който се изразява в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на броя и дела на населението на 65 и повече години. Относителният дял на населението на 65 и повече години в ЮЗР е 19,3%, което е над средното за страната – 18,5%, като най-високи са

стойностите за област Кюстендил - 22,8%, а най-ниски – в областите София (столица) – 15,6% и Благоевград – 16%.

За периода 2018-2020 г. в община Кочериново се наблюдава намаляване на броя на зависимите хора от 2617 през 2018 г достига 2042 през 2020 г, дължащо се предимно на по-ниския дял на населението на общината във възрастовата група над 65 години. В сравнение със средната стойност за област Кюстендил (50,2%) коефициентът на възрастова зависимост на община Кочериново е по- неблагоприятен.

1.4.4 Брачност

През 2019 г. страната са регистрирани 29 198 юридически брака - с 237 повече спрямо предходната година, а коефициентът на Брачност е 4.2‰. Близо три четвърти от всички регистрирани бракове (21 460) са сред населението в градовете.

През 2019 г. средната възраст при сключване на първи брак за мъжете и жените е съответно 32.0 и 29.1 години. Областта с най-много бракове на 1 000 души от населението е Разград - 5.9‰, а най-нисък е коефициентът на Брачност в област Кюстендил и Враца – по 2.8‰.

За 2020г в област Кюстендил сключилите бракове са общо 289 бр. в т.ч. в градовете 225 бр. и в селата 64 бр. За община Кочериново през 2020 г сключените бракове са два броя.

Броят на разводите през 2019 г. е 10 859 общо за страната или с 263 повече от регистрираните през 2018 година. От всички прекратени бракове 79.6% се отнасят за населението в градовете. Най-голям е делът на браковете, прекратени по „взаимно съгласие“ (66.7%),. Средната продължителност на брака в страната до неговото прекратяване е 15.9 години.

В област Кюстендил през 2020 г са разтрогнати 154 брака общо в т. ч в градовете 121 бр. и в селата 33 бр. В община Кочериново за 2020 г няма регистриран развод.

1.4.5 Миграция на населението

През 2019 г. в преселванията между населените места в страната са участвали 128 179 лица. От всички, които са променили своето обичайно местоживеене вътре в страната, 45.6% са мъже и 54.4% - жени. По отношение на възрастовата структура с най-голям относителен дял сред преселващите се са лицата във възрастовата група 20 - 39 години (30.9%), следвани от лицата на възраст под 20 години - 24.9%. Най-голямо териториално движение има по направлението „град - град“ (38.0%), следва

направлението „град - село“ (27.4%) и „село - град“ (24.1%). Значително по-малък по брой и относителен дял е миграционният поток по направлението „село - село“ - 10.5% от мигриралите лица.

През 2020г в община Кочериново са се заселили 335 жители ,същевременно напусналите са 113 човека или превес на заселването с 222 човека.

Демографска ситуация в община Кочериново през последните години се характеризира с:

- Продължаващо намаляване и застаряване на населението;
- Намалява абсолютният брой на живо родени коефициентът на раждаемост, който остава под средния за страната;
- Нараства относителен дял на извънбрачните раждания;
- Увеличава се коефициентът на обща смъртност, който е над средния за страната.
- Намалява детската смъртност;
- Броят на сключените граждански бракове и броят на бракоразводите намаляват;
- Положителен механичен прираст .
- Отрицателен естествен прираст.

1.4.6 Икономическа активност на населението и пазар на труда

Основните тенденции на пазара на труда са едни от ключовите показатели за социално-икономическото развитие на всяка регионална единица. До голяма степен статистическите данни за пазара на труда са рамка за формиране на икономиката за следващи години. Обект на годишно наблюдение от Националния статистически институт са няколко показателя, определящи тенденциите на пазара на труда, а именно: икономическа активност и работна сила, заетост, наети лица и брутна годишна работна заплата.

Понятието работна сила включва всички лица на 15 и повече навършени години, които са класифицирани като заети или са регистрирани като безработни. Изследването на работната сила обхваща постоянното население в териториалната единица и има пряка връзка с определянето на коефициента на икономическа активност. Последният е резултативна величина от съотношението между работната сила и населението на 15 и повече навършени години.

Броя на икономическо активно население в община Кочериново ,въпреки отрицателните тенденции на намаляване на броя на жителите се увеличава, като през 2018 г е бил 2196 души ,през 2020 г достига до 2258 бр.

Икономически активното население в област Кюстендил за периода 2019 г. – 2020 г. варира в границите между 68,4% и 66,8%. През последните три години коефициентът на икономическата активност в региона очертава слаба отрицателна тенденция и е сходен със средното равнище за страната. През същия период стойностите, отчетени за България са приблизително около 66%.

Таблица № 12 Работна сила и коефициент на икономическо активно население на 15 и повече навършени години през 2020г

Обхват	***Раб. Сила хил. бр.***			***Коеф. на икономическа активност - %***		
	Общо	***Мъже***	***Жени***	***Общо***	***Мъже***	***Жени***
Страната	3 290.3	1 772.4	1 518.0	55.5	62.4	49.2
Югозападен район	1 079.2	566.2	513.0	60.4	66.5	45.7
Област Кюстендил	49.9	25.7	24.2	48.9	52.3	45.7
Община Кочериново	2.2			55.5		

1.4.6.1 Икономическа активност и пазар на труда

Икономически активното население в област Кюстендил за периода 2018 г. – 2020 г. се задържа около 60%. През последните три години коефициентът на икономическата активност в региона очертава слаба отрицателна тенденция и е сходен със средното равнище за страната. През същия период стойностите, отчетени за България са приблизително около 66%.

През 2020 г. работната сила (текущото икономически активно население) в Кюстендилска област наброява 63 000 души. Въпреки, че през последните две години работната сила се очертава като константна величина, но в относителен дял тя намалява. Тази зависимост е следствие от увеличаващия се брой на лицата, представляващи текущо неактивно население, т.е. лица които не са заети в икономиката, но същевременно не са регистрирани и като безработни.

Пазара на труда включва два основни компонента: трудова заетост и безработица. Икономически активните лица в община Кочериново наброяват 1977 човека по данни на НСИ от последното преброяване на населението през 2011 г.

Таблица № 13 Социална категоризация

Пол	*Общо*	*Икономическа активност*			*Икономически неактивни*				
		Заети	*Безработни*	*Общо*	*Учащи*	*Пенсионери*	*Лица, заети с дом. и сем. задължения*	*Други*	*Общо*
Общо	**4732**	**1672**	**305**	**1977**	**186**	**2223**	**124**	**222**	**2755**
Мъже	**2236**	**899**	**192**	**1091**	**98**	**875**	**29**	**143**	**1145**
Жени	**2496**	**773**	**113**	**886**	**88**	**1348**	**95**	**79**	**1610**

Източник: НСИ

Друга причина за относителното намаляване на работната сила в община Кочериново е увеличаващият се миграционен поток на населението в трудоспособна възраст към град Кюстендил, област Благоевград и София – град.

Европейския съюз отчитайки спад в активността на младежите на пазара на труда в цяла Европа, заради корона кризата, предприе специални мерки , свързани с обучения, придобиване на умения, включване в стажуване и други, които дават повече шансове за работа. За тази цел са заделени 747 млн. лв. Очаква се да бъдат обхванати 96 000 младежи до 29 г. Пандемичната криза налага по-мащабна подкрепа за самонаетите на пазара на труда, предприемачеството, включително и социалното предприемачество. Самонаетите и предприемачите ще имат достъп до 90 млн. лв. за придобиване на умения и развитие на социалната икономика. За социалното включване и равните възможности са заделени над 1,4 млрд. лв. Програмата на развитие на човешките ресурси 2021-2027на Европейския съюз има две основни области на въздействие – подкрепа за пазара на труда и развитие на уменията и социално включване.

Община Кочериново поради недостига на финансови средства от собствени приходи е необходимо да адаптира съществуващите проекти към тези нови обстоятелства. Включването на младежите в социално икономическите процеси е условия за задържане на младите хора и понасяне по-поносимо последствията от пандемичната криза.

1.4.6.2 Заетост

Категорията заети лица обхваща всички лица навършили 15 годишна възраст до пенсионна възраст, които поне за един час дневно извършват определена трудова дейност в обществения или частния сектор на икономиката, за която получават трудово възнаграждение . За заети лица се считат категориите: нает персонал, работодатели,

самонаети и работещи без заплащане във фирма или стопанство на родствено лице от същото домакинство.

За ЕС равнището на заетостта сред лицата на възраст между 25 и 54 години е останало практически непроменено от 2001 г. насам, но значително се е увеличило при по-възрастните лица (55—64 години) и е намаляло при по-младите (15—24 години).

Коефициента на заетост в област Кюстендил бележи ръст от 60.2% през 2015 г достига до 67.6% през 2020 г. Сходни са данните за община Кочериново.

Таблица № 14 На работната сила в община Кочериново по териториални единици и процент от населението.

Показ ател	*Шиф ър*	*Всичко (к.02 +к.03+ к.12)*	*С работн. професия*	*Специал исти общо*	*Образов ания*	*Хумани тарно изкуств о*	*Общест во и икон. право*	*Матема тика и общест во знание*	*Техника и технологии*	*Селско стопанст во*	*Здравеопа зване*	*Услуги трансп. и де.*	*Общ о*	*Със средно образо вание*	*Със средно и по-ниско*
А	**б**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**
Регист рирани безраб отни	1	146	22	43	1	1	11	3	17	7	0	3	81	18	63
От тях жени	2	82	12	19	1	1	9	2	6	0	0	1	51	14	37
С намал ена работ оспосо бност	3	7	0	3	0	0	1	0	1	0	0	1	4	0	4
С висше образо вание	4	10	0	10	1	1	5	3	0	0	0	0	0	0	0
А) до 19 год.	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

вкл.															
От тях жени	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б) от 20 до 24 вкл.	7	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	3	3
От тях жени	8	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	1
От 25 до 29	9	10	0	5	0	1	3	1	3	1	0	0	5	1	4

1.4.6.3 Наети лица

Наети лица са лицата, които са в трудово правоотношение съгласно Кодекса на труда или в служебно правоотношение съгласно Закона за държавния служител, без значение дали договорът за наемане е постоянен или временен, на пълно или непълно работно време. По силата на съответното правоотношение, наетите лица получават възнаграждение в пари или в натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа. Брутната годишна заплата на наетите лица се формира от начислените средства за работна заплата, преди отчисляването на данъци и осигуровки. Изчисляването на средната брутна годишна заплата (СБГЗ) е резултат от съотношението между начислените средства за работна заплата за отчетната година и средния списъчен брой на наетите лица за годината.

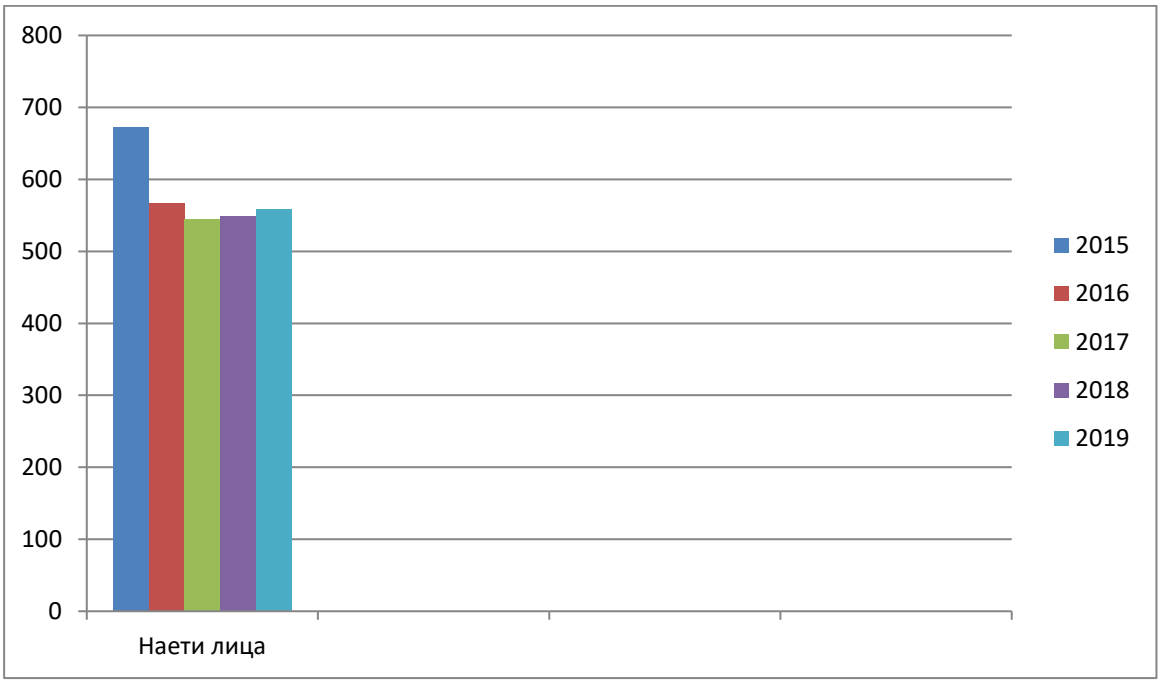
В структурата на наетите лица в област Кюстендил за 2020г по икономически дейности най-голям е относителният дял на наетите по трудово и служебно правоотношение в дейностите „Преработваща промишленост" и „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети– съответно 32.9 и 13.1%.

Таблица № 15 Брой наети лица

Обхват	***Години***				
	2015 г	***2016 г***	***2017 г***	***2018 г***	***2019 г***
Страната	2 254 768	2 277 345	2 308 129	2 319 762	2 322 561
Област Кюстендил	30 900	30 241	29 410	29 019	28 183
Община Кочериново	672	566	544	549	558

РЕВИЗИРАНИ ДАННИ В ОСИ-КЮСТЕНДИЛ

Брой наети лица в община Кочериново за периода 2015 – 2019 г

В резултат на разразилата се пандемия от Ковид 19, делът на лицата във възрастовата група 15—64 години, които декларират, че основната им работа е на непълно работно време, трайно нараства .Това е следствие от намалялото производство и свитото потребление.

1.4.6.4 Работна заплата

По отношение на средната брутна годишна заплата, в област Кюстендил се наблюдава положителна тенденция. Годишната заплата е нараснала от 7486 лв. през 2015 г. до 10576 лв. през 2019 г..

Таблица № 16 Средна годишна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение

Обхват	*2015 г*	*2016 г*	*2017 г*	*2018 г*	*2019 г*
Общо за страната	10535	11379	12448	13755	15209
Област Кюстендил	7486	7942	8642	9476	10576
%	71	69	69	68	69

Средно годишната работна заплата в област Кюстендил изостава от средната за страната с около 30%.Тази тенденция се запазва през последните пет години.

Таблица № 17 Линия на бедност за 2020 г.

Година на изследване	***2020***	***2020***
Референтна година на дохода	***2019***	***2019***
Обхват	***Годишен доход на 1 лице***	***Годишен доход но двама възрастни с две деца под 14 г.***
Общо за страната	5412 лв.	11365 лв.
Област Кюстендил	5296 лв.	11122 лв.

1.4.6.5 Безработица

Категорията безработни лица включва всички лицата на възраст от 15 до 64 години, които нямат работа през наблюдавания времеви интервал, но търсят активно работа през период от четири седмици, включително наблюдаваната седмица и същевременно са на разположение да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период. Нивото на безработица се измерва с коефициента на безработица, който е резултативна величина от съотношението между броя на безработните лица и работната сила.

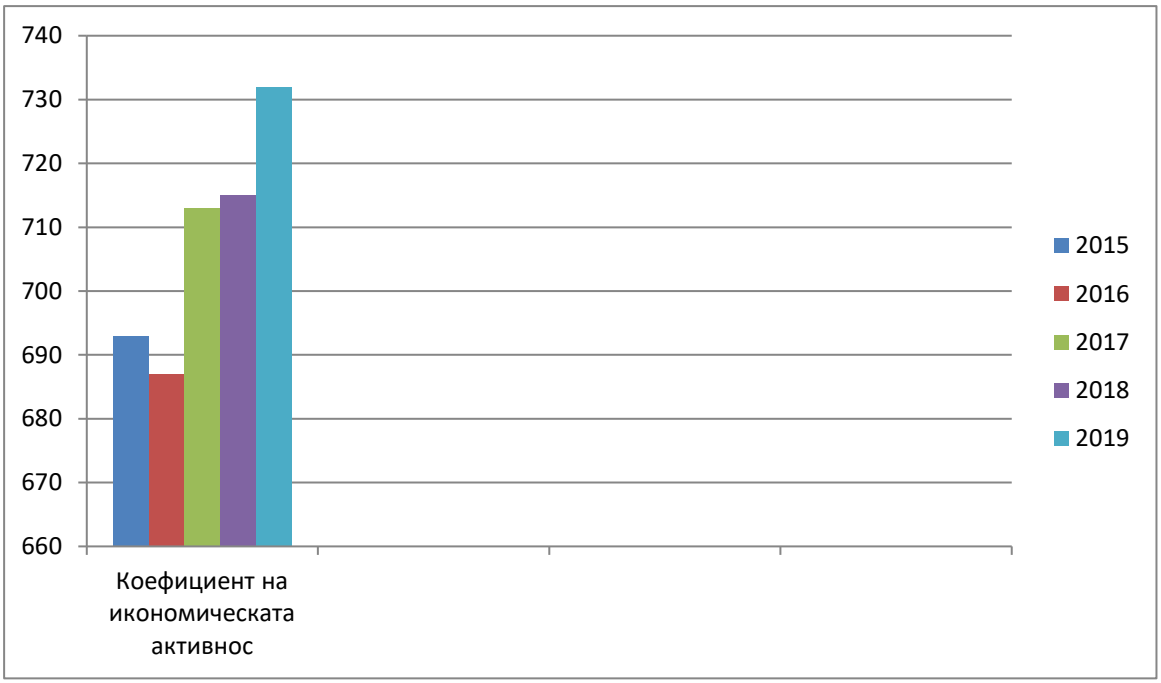
Таблица № 18 Безработни лица и коефициент на безработица през 2020 г

Обхват	***Общо***		***В т. ч. 15-64 год.***	
	Безработни х. бр.	***Коеф. на безработица %***	***Безработни хил. бр.***	***Коеф на безработица %***
За страната	168.6	5.1	166.1	5.2
Югозападен район	38.5	3.6	38.2	5.2
Област Кюстендил	2.2	4.5	2.2	4.6
Община Кочериново	134 бр.	6.6	132 бр.	6.6

През 2020г. безработните лица в Кюстендилска област наброяват 2200 души, като няма изразена тенденция за увеличение или спад през последните наблюдавани години.

Таблица № 19 Икономическа активност на пазара на труда в област Кюстендил за периода 2015-2019г.

Показатели	***2015 г***	***2016 г***	***2017 г***	***2018 г***	***2019 г***
Коефициент на заетост на 15-64 навършили год.%	60.2	64.1	67.1	67.5	67.6
Коеф на икономическа активност 15-64 навършени г. %	69.3	68.7	71.3	71.5	73.2
Коефициент на безработица %	9.1	7.6	6.2	5.2	4.2

Общият брой безработни на територията на община Кочериново за м. ноември 2020 г. е 134 души и нараства в сравнение с предходните месеци когато е било 123

души. Коефициента на безработица варира от 6.3 % до 6.9 %Това увеличение е в резултат на спиране дейността на някои отрасли в следствие на разразилата се пандемия от Ковид 19.Предприетите мерки от правителството за запазване на заетостта като 60/40 и 80/20 в туризма, програма "Запази ме", по която се плащат 75% от заплатите на затворени фирми, и т.н., не работят в малките населени места. Или пък, хората там предпочитат да бъдат съкратени и да излязат на борсата, за да получават 6, 9 или 12 месеца съответното обезщетение за безработица, което е в размер на 90% от заплатите им.

В община Кочериново в момента по различни програми е осигурена заетост, както следва:

- ОП " Развитие на човешките ресурси", схема „Младежка заетост" – 7 бр.
- НП „Старт в кариерата" -2 бр..

В следствие на създалата се пандемична обстановка и увеличаване делът на безработните ,по решение на Постоянната комисия към областния съвет за развитие ,по програма за заетост през 2020 г са назначени 4 безработни.

Наетите по тези програми са извършвали дейности по комунално -битово обслужване, поддръжка на общинска собственост, опазване на околната среда, благоустрояване на населените места и дребни ремонти.

1.5 Образование

Развитието на образованието е един от основните ангажименти на местната власт и през годините се утвърждава като тема с голямо обществено значение.

Началото на организираната образователна система в Община Кочериново се поставя в края на XIX в., когато към църковните храмове в отделни селища на Общината са били разкрити килийни училища. По-късно през първата четвърт на XX в. общинските училища са били снабдени със самостоятелен сграден фонд. През този период в гр. Кочериново са открити Прогимназия (1910 г.) и Допълнително земеделско училище (1926 г.), което с годините прераства в практическо-девическо училище с двегодишен курс на обучение. Средищното географско положение на общината е причина за изграждане и на няколко държавни училища на нейната територия.

Демографската криза и намаляването на населението са основните причини за прогресивно намаляващия брой ученици и извършването на множество промени в броя на функциониращите училища. Въпреки изключителната ангажираност на местните власти с проблемите на образованието, многократно оказваната организационна, методическа, финансова и др. вид подкрепа, голяма част от съществуващите училища не са в състояние да отговорят на нормативно определените изисквания за минимален брой ученици и паралелки. В резултат на това, поради липса на ученици, започва постепенното закриване на училищата в селата. През периода 2014-2021г е закрито едно училище ПУИ „Никола Вапцаров" – с. Стоб – Заповед № РД-14-82/13.11.2015 г.

на МОН. След закриване на общинските училища и детски градини имотите, сграден фонд в тях и вещите остават собственост на общината. Част от движимите вещи на закритите образователни институции общинска собственост са пренасочени към действащите училища с цел подобряване на материалната им база. Негодните и увредените от ежедневната им употреба са бракувани. Имотите на закритите училища и детски градини вече дълги години генерират единствено разходи, свързани с опазването им и тяхното съхранение. Градите на закритите училища може да се предоставят на организации решили да развиват дейност на територията на общината.

Образователната структура на територията на община Кочериново за учебната 2019/2020г. и 2020/2021 г. се състои от едно училище – Средно училище „Христо Ботев" гр. Кочериново и една детска градина - ДГ „Ален мак" с изнесена разно възрастова група в село Бараково.

Таблица №20 Образователна структура на община Кочериново

Вид на образователната институция	Брой образователни институции	Статут на образователната институция
СУ „Христо Ботев" гр. Кочериново	1	Общинско - средищно
ДГ „Ален мак" гр. Кочериново	1	Общинска- средищна

Общината полага грижи за подпомагане и осигуряване на подходяща среда за провеждане на образователния процес. Ежегодно в община Кочериново за образование се отделят около 30% от годишните приходи в бюджета на Общината. За подобряване на материална техническата база и условията за провеждане на нормален учебен процес във финансовата рамка за 2021 г. е предвидено:

- Запазване на статута на СУ „Хр. Ботев" като средищно училище и запазване на утвърдилата се практика за разрешаване на маломерни паралелки.
- Своевременно осигуряване на средствата по делегираните бюджети.
- Гарантиране на осигурен транспорт за учениците съгласно нормативните. Изисквания.
- Ремонт на покривната конструкция на СУ „Хр. Ботев"

1.5.1 Детски градини

През последните три години броя на децата приети в детските заведения в общината се запазва

Таблица № 21 Общ брой на децата в детските градини

Наименование на институцията	Брой деца за учебната 2019/2020 г.	Брой деца за учебната 2020/2021 г.	Брой деца за учебната 2021/2022 г.
ДГ „Ален мак” гр. Кочериново	94	103	99

Съпоставени данните за броя на децата приети в детска градина през 2019/2020 г. спрямо тези приети през 2017/2018 г. и 2018/2019 г ,когато са били съответно 98 и 103 деца е налице намаление съответно с 5 деца и 9 деца .Децата са се увеличили през учебната 2020/2021 година с 9 броя спрямо предходната и намалели с 4 деца за настоящата учебна година.

Предучилищното обучение на децата на възраст 5 и 6 години на територията на общината се осъществява в самостоятелни групи в централната градина и смесената градинска група в с. Бараково .

Таблица № 22 Брой на децата в детската градина за последните три години по групи

Институция	Общ брой деца учебната 2019/2020 г.	Деца в подготвителни групи – 5 годишни	Деца в подготвителни групи – 6 годишни
ДГ „Ален мак” гр. Кочериново: централна градина	66	17	12
Градинска група в с. Бараково	28	1	8
Общо :	**94**	**18**	**20**
	Учебна година 2020-2021г		
ДГ „Ален мак” гр. Кочериново: централна градина	74	16	21
Градинска група в с. Бараково	29	7	7
Общо:	**103**	**23**	**28**
	Учебна година 2021/2022 г.		
ДГ „Ален мак” гр. Кочериново: централна градина	72	15	17
Градинска група в с. Бараково	27	16	7
Общо:	**99**	**21**	**24**

.

.

Общият брой на персонала, зает в общинската детска градина „Ален мак" гр. Кочериново за учебните 2019/2020 г.,2020/2021 г. и 2021/2022 г. се запазва на 20 щатни бройки , от които педагогически персонал – 9 броя и непедагогически 11 броя. Нещатна численост няма.

Детската градина се помещава в сгради, публична общинска собственост, които са специално построени за отглеждане и възпитание на децата. Сградите на детските градини са в относително добро състояние, като за поддържането им се осигуряват ежегодно средства от местни дейности на общинския бюджет. Същите се нуждаят от саниране . Отоплението се осъществява с климатици .

Общината полага грижи за подпомагане и осигуряване на подходяща среда за децата в детските градини. За 2021 г в финансовата рамка на Общината е предвидено:

- Подобряване на материалната база в ДГ "Ален мак" на територията на общината съгласно налични собствени финанси, общинския бюджет и делегираните средства.
- Осигуряване на допълнителни средства съгласно възможностите на бюджета за до финансиране на ДГ "Ален мак" в община Кочериново поради недостиг на делегирани средства, определени с единните разходни стандарти.

1.5.2 Училища

В община Кочериново функционира 1 общинско училище- СУ "Христо Ботев" – гр. Кочериново. Училището разполага с оборудвани кабинети .Сградата е добре поддържана, макар че последния голям ремонт е от 2013 г., когато е цялостно обновено със средства по Оперативна програма „Регионално развитие 2007-2014г".

В общинското училище е организирано столово хранене за учениците и целодневна организация на учебната дейност 1 - 7 клас. За учениците където училищата и детските градини са закрити е осигурен безплатен транспорт с училищни автобуси за децата и учениците до средищното училище и детската градина от населените места в община Кочериново.

В СУ "Христо Ботев" се обучават ученици от 1 до 12 клас. Обучението в 8.клас,_9.клас и 10.клас през учебната 2021/20202 година е по профил „Софтуерни и хардуерни науки", в 11.клас и 12.клас е по профил „Предприемачески", През учебните 2020/2021 и 2021/2022 години прием след завършен основен етап на обучение се осъществява по профил „Софтуерни и хардуерни науки".

Създадена е целодневна организация на учебния ден за учениците от 1 до 7 клас и организирано столово хранене.

Броят на учениците за последните три години макар и слабо бележи тенденция на увеличаване.

Таблица № 23 Общ брой на учениците в СУ „Христо Ботев“ през последните три години

Учебна години На	Брой ученици в дневна форма на обучение				Брой ученици в самостоятелна форма на обучение	Брой уч. в индивидуална форма на обучение	Брой ученици в целодневна организация	Брой пътува - щи ученици	Брой Ученици ,хранещи се в уч. стол
	1-4 клас	5-8 клас	9-12 клас	общо					
2019/ 2020	100	49	102	251	15	1 1 КФО	148	150	95
2020/ 2021	97	52	107	256	11	1 1КФО	148	152	98
2021/ 2022	96	62	99	257	6	0	155	156	100

За учебната 2021/2022 г. учениците в средищното училище в дневна форма са се увеличили с 5 ученика ,спрямо тези през учебната 2017/2018 г., с 6 ученика спрямо 2019/2020 година и запазили в същия брой през 2018/2019 година. Налице е увеличение на учениците, обучаващи се в самостоятелна форма с 8 ученика спрямо 2017/2018 година и с 10 ученика спрямо 2018/2019 година .През настоящата година се е увеличил и броя на учениците обхванатa в целодневна организация на учебния ден с 11 ученика спрямо 2018/2019 год. и с 7 ученика спрямо 2019/2020 и 2020/2021 година. Учениците в индивидуална и комбинирана форма бележат относително постоянство в броя на децата за периода от 2017/2018 до 2020/2021 година. През учебната 2021/2022 година няма ученици ,които да участват в такъв вид организация на обучение .

Налице е увеличаване броя на пътуващите ученици от населените места на територията на община Кочериново и община Рила към средищното училище с 5

ученика и 2 ученика през текущата учебна година, в сравнение с предходните две учебни години .

Таблица № 24 Учители, учащи и завършили в общообразователни и специални училища през учебната 2020/2021:

Статистически обхват	***Училища***	***I - IV клас***			***V - VIII клас***			
		паралелки	***учители***	***учащи***	***паралелки***	***Учители***	***учащи***	***завършили***
България	1948	11883	22885	237737	9048	18831	194631	59914
Югозападен район	470	3627	7049	74436	2685	4596	5542	17532
Област Кюстендил	25	173	311	3449	135	289	2852	866
Община Кочериново	1	6	10	97	3	12	52	12

СУ „Христо Ботев“ град Кочериново през изминалите години е участвала в

проекти и национални програми, както следва:

➢ Проект „ПОДКРЕПА ЗА УСПЕХ „ BG05M2OP001-2.011-0001 финансиран по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж" 2014 - 2020 г.

За учебната 2020/2021г. са сформирани 7 групи – 6 за допълнително обучение и 1 за занимания по интереси.

Брой включени ученици – 47.

➢ ПРОЕКТ“ РАВЕН ДОСТЪП ДО УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ В УСЛОВИЯТА НА КРИЗИ“ BG05M20P001-5.001-0001 финансиран по ОП «Наука и образование за интелигентен растеж» 2014 - 2020 г.

Дейност 1: Закупуване на технически средства за педагогически специалисти и ученици за обезпечаване на образователния процес в условията на кризи:

- заявени 10 лаптопа за педагогически специалисти.

- заявени 24 лаптопа за ученици.

➢ Проект по Договор № 2019–1–ES01–KA229–065694_4 “GIS – Gender inequality in schools”, по програма „Еразъм+”, Ключова дейност 2: „Стратегически партньорства“, сектор „Училищно образование“, проекти за „Партньорства за училищен обмен“.

➢ Проект BG05M2OP001-3.018 „ Подкрепа за приобщаващо образование“, ОП НОИР 2014-2020. Оборудван кабинет.

„Всеки ученик ще бъде отличник - 2“

➢ В дългогодишно партньорство с ЦМЕДТ „Амалипе“, продължава участието на училището в проекти и инициативи на центъра.

➢ Участие в четири онлайн работни срещи с училищата, работещи в сътрудничество с центъра.

➢ Участие на ученици от училището в онлайн среща на ученици-наставници.

➢ Участие онлайн в IX национална педагогическа конференция „Дигитално включване в мултикултурна среда – мисия **не**възможна“ – 29.06.2021г.

➢ НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“:

Модул Е „Площадки за обучение по БДП“ – одобрен и изпълнен;

➢ НП „ИКТ“:

ИКТ – Средства за електронен дневник;

ИКТ – Средства за интернет свързаност;

➢ НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“:

Модул Б „Подкрепа на целодневното образование“ – одобрен на стойност 9904,50 лева

➢ НП „ИКТ“:

▪ ИКТ – „Кандидатстване за средства за доизграждане на безжични локални мрежи (Wi - Fi) – класиран и изпълнен;

▪ НП „Отново заедно“ –избор и утвърждаване на критерии за подбор на ученици, които да участват.

Към Държавен фонд “Земеделие” продължава реализиране на две схеми, насочени към учениците I – IV клас:

- Схема “Училищен плод”
- Схема “Училищно мляко и мед”

След 2000 г с намаляване на броя на учениците ,се редуцира и броя и паралелките в училищата. Закрити са всички основни училища извън административния център. Освен това е закрито и държавното училище Професионална гимназия по селско стопанство – гр. Кочериново.

Развитието на растениевъдството като приоритетна област на развитие на общината се нуждае от високо квалифицирани кадри. Ето защо е необходимо възобновяване обучението на кадри за селското стопанство. Създаването на паралелка с приоритетно изучаване на овощарство, оранжерийно производство на зеленчуци и цветя ,би стимулирало възраждането на селското стопанство.

1.4 Здравеопазване

Системата "Здравеопазване" в страната се осъществява от две звена. Доболничната помощ от различни по вид и структура лекарски практики. Тя е първото звено, непосредствено до хората в общините и населените места. За районите от ниво 2 и ниво 3 – областите, от значение е второто звено на системата - болничната помощ.

След проведената реформа в здравеопазването, всички здравни участъци и фелдшерски пунктове на територията на община Кочериново са закрити. Доболничната помощ се осъществява от медицинският персонал ,който е наел помещения за лекарски кабинети и работят в отделни интервали от деня. Тази практика затруднява жителите на общината и е крайно недостатъчна за ефективното и ефикасно здравно обслужване на населението

Всички детски градини и училища в общината здравно се обслужват от медицински сестри, заети целодневно на щат в Общината.

Община Кочериново няма функциониращи практики филиал за спешна медицинска помощ.

Болничната и диспансерна медицинска помощ за населението на общината се осъществява трудно, тъй като на практика е необходимо прехвърляне от гр. Рила в гр. Дупница или гр. Благоевград

Общината дава под наем лекарски и стоматологични кабинети. Имотите се стопанисват ефективно и се ползват от населението.

- гр. Кочериново –лекарски и стоматологичен кабинети
- с. Мурсалево – има отредено помещение за лекарски кабинет ,няма кандидат
- с. Стоб – лекарски кабинет и 9 помещения от Здравния дом са дадени и се ползват по предназначение от квалифицирани медици.

Тези кабинети работят в отделни дни на седмицата по график изготвен от лекарите, които са приходящи от други населени места.

На територията на Общината има действаща една аптека в гр. Кочериново, която задоволява нуждите на населението от лекарства и консумативи. Аптеката работи със Здравната каса и обслужва и хронично болните получаващи лекарства с намаление.

1.7 Култура

Читалищата в исторически план са играли важна роля за повишаване културата, просветата и художествената самодейност на жителите на община Кочериново. В летописната книга на читалище „Просвета – 1925" с. Пороминово намираме десетки примери за това. Богата и разнообразна е била дейността му през годините. Почти всяка година са подготвяли и изнасяли нова пиеса от световни и изявени български автори. В културната дейност на читалищата, активно участие взимат местните учители.

През 2021 г на територията на Общината действат 6 бр. читалища .Назначени са 11 постоянни броя служители Читалищата развиват дейности основно в следните направления:

- ❖ Развитие и поддържане на библиотечното дело. Гражданите имат достъп до периодичен печат и художествена литература. В библиотеките са налице отдели за художествена литература, детски четива, техническа литература и изкуство.
- ❖ Художествена самодейност – в различните етапи и на различно ниво в читалищата са организирани самодейни състави – театрални, танцови и др.
- ❖ Образователно-просветна дейност – В читалищата през различни периоди са организирани обучения по различни видове музикални инструменти, езици, танци.
- ❖ Организиране на чествания на различни празници и мероприятия, свързани с исторически годишнини, християнския календар или определени събития с местно значение.

В читалищата в гр. Кочериново и с. Стоб функционират оборудвани зали по програмата "Глобални библиотеки". В тях освен възможност за информационен обмен посетителите получават и помощ относно работа с различна компютърна техника и периферни устройства. Библиотеките са място, което се посещава с интерес от много деца от ромски произход. На територията на с. Стоб във връзка с природната забележителност "Стобски пирамиди" функционира посетителски и информационен център. В с. Бараково е създадена самодейната, фолклорна, танцувална група „Кочеринка" под ръководството на Венцислав Костадинов. Групата активно участва в културния живот на общината.

През предходния период със средства от европейски проекти са обновени две читалища в гр. Кочериново и с. Пороминово. Създадени са много добри условия за развитие на художествената самодейност, повишаване културата и компетентността на населението.

Всички населени места имат своя християнски празник или традиционен събор. В селата в деня на празника се провеждат културна-развлекателни мероприятия, част от средствата за тях са осигурени от общинския бюджет.

По традиция всяка година в общината се чества празника на град Кочериново. От 2000 година празника се отбелязва на 21 септември.

Отсъствието на театър и кино не влияе съществено на културния живот на населението в Общината. Близостта до Благоевград до известна степен дава възможност за задоволяване на тази потребност. Благоевградския драматичен театър „Никола Вапцаров „е въвел практиката в близки населени места до Благоевград за организирани групи да осигурява транспорт за определени постановки. Тази възможност трябва да се използва особено от ученици и пенсионери.

В община Кочериново са регистрирани следните сдружения:

- Заедно за Успех п.к.2634 с. Бараково,
- НЧ „Пробуда 1919" п.к.2640 гр. Кочериново пл. „Трети март" № 1
- НЧ„Самообразование1914" п.к. 2638 с. Стоб
- НЧ„Просвета1920" п.к.2623 с. Мурсалево

- НЧ „Възраждане - 2001"п.к. 2634 с. Бараково
- НЧ „Просвета - 1925" п.к.2639 с. Пороминово
- НЧ „Подем - 1928" п.к.2628 с. Бураново
- Сдружение Успех п.к.2634 с. Бараково
- Сдружение Кочериново 2004 п.к.2640 гр. Кочериново
- Училищно настоятелство на СОУ "Христо Ботев" п.к.2640 гр. Кочериново

В настоящия момент дейност осъществяват още: Клуб на инвалида гр. Кочериново и с. Бараково, 2 Клуба на пенсионера – с. Пороминово и с. Стоб.

В бъдеще ще се засилва ролята и значението на организациите с нестопанска цел. Те все по-обхватно ще се превръщат в изразител и лидери на общественото мнение. Особено значими са организациите с нестопанска цел, насочени към опазване на природата. Поради тези причини Общината има грижата да насърчава и да работи в партньорство с тези организации, което е в интерес на гражданите и обществото. Засега все още тези организации не са активни при обществено обсъждане на значими проекти за Общината.

Приоритети:

- Ефективно стопанисване на обновената база на читалищата в гр. Кочериново и с. Пороминово;
- Частичен ремонт на читалищната сграда в с. Мурсалево.
- Осигуряване на бюджетни средства за културно-развлекателни мероприятия за всички селища, свързани с традиционните събори и християнските празници;

Изграждане на съвместни политики с цел активизиране и разширяване дейността на читалищата, както и тяхното популяризиране

Привличането на НПО в обсъждане на значими въпроси касаещи развитието на общината и изграждане на добро сътрудничество, ще даде възможност за съгласуване на дейностите и проектите на НПО с приоритетите и стратегическите цели заложени в ПИРО 2021 - 2027г.Активното сътрудничество с НПО ще повиши доверието ,между администрацията и жителите на населените места и е добра възможност за поддържане на обратна връзка с ползвателите на общински услуги.

1.8 Социални дейности

Дирекция "Социално подпомагане" – гр. Бобошево е отговорна за координирането и контролирането на държавната политика по социалните въпроси.

В рамките на общината функционира социален дом за възрастни хора, с капацитет 60 човека. Домът е разположен в близост до гара Кочериново, като местоположението му се явява крайно неудобно. Това е единствената постоянна социална услуга предоставяна в общината. Изпълняват се и редица проекти със социална насоченост. През последните три финансови години община Кочериново заделя за социални дейности около 15-18% от годишните приходи.

В настоящия момент е стартирал и се изпълнява проект за „личен асистент”.

В общината има три приемни семейства отглеждащи деца.

Предвид факт, че в населените места в общината е наличен неизползваем сграден фонд, същия може да бъде преустроен и използван за домове за социални услуги.

В общината няма действаща система на домашен социален патронаж, както и центрове за обществена подкрепа и центрове за настаняване от семеен тип. Освен това община Кочериново е спечелила няколко проекта със социална насоченост:

За социални дейности общината заделя ежегодно около 15% от общия бюджет.

Общинската стратегия за социални услуги 2007 – 2015 г. е приключила. Необходимо е да се актуализира.

1.9 Спорт и младежки дейности

Община Кочериново полага грижи за развитието на младежкия спор и подпомага клубната дейност. Усилията са насочени към подобряване и разширяване на съществуващата материална база за спорт и пълноценното й използване. В селищата на общината са построени 4 броя футболни стадиони. Към 2021 г функционират 2 спортни площадки в гр. Кочериново и с. Бараково. Стадиона в гр. Кочериново е включен в програма на Общината за 2021 г. за отдаване под наем за срок до 10 години включително. Желаещи за наемането му няма. За „Стадиона“ в Заводско селище все още няма интерес от наемането му даже и по часово. ОУП на Общината не е влязъл в сила и статута на тези имоти все още не е определен. Това спира определени юридически лица упражняващи дейности в областта на спорта, които проявяват интерес от наемането им за тренировъчни игрища, провеждане на спортни турнири и т.н.

Ежегодно Общината разходва около 2% от общинския бюджет за спортни дейности.

На територията на Общината няма изградена спортна зала за целогодишно упражняване на закритите спортове, чувства се липсата и на фитнес зала. Младежите пътуват до залите в Благоевград.

В управленската програма на Кмета на Общината за периода 2019-2023 г е заложено изграждането на две нови спортни площадки в селата Пороминово и Стоб.

Възможности за разширяване кръга на практикуваните спортове са в провеждането на туристически походи, колоездачни състезания, футболни турнири на малки вратички и т.н.

1.10 Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията

1.10.1 Общинска пътна мрежа

Цялата територия на община Кочериново се обслужва от автомобилен транспорт. Общината има добре изградена пътна мрежа. С изключение на с. Фролош, където стабилизираният път свършва на центъра на селото, а до разпръснатите махали се ползват временни нестабилизирани черни пътища. Пространственото разположение на пътната мрежа позволява удобен достъп на населението извън общинския център до гр. Кочериново, връзките между съседните села, както и автомобилна връзка чрез Главен път Е 79 и Автомагистрала Струма с останалата част от областта и страната. При изграждането на магистрала Струма е подменена асфалтовата покривка на Главен път Е 79. Състоянието на пътното платно на републиканските пътища е добро. Ежегодно след края на зимния сезон се извършват текущи ремонти на асфалтовото покритие.

Развитието на районите се определя в голяма степен от изградеността на транспортната инфраструктура. Средната гъстота на пътната мрежа в страната – 0.37 км/ км², е по-ниска от средната за страните от ЕС – 0,51 км/км². В това отношение община Кочериново е осигурена с достатъчни пътища ,които позволяват обслужване на населението и икономиката.

През територията на община Кочериново преминава високоскоростна магистрала София – Атина (Магистрала „Струма“), международен автомобилен път Е79, който дублира магистралата и републикански път III-107 „(о.п. Дупница – о.п. Благоевград) – Кочериново – Рила – Рилски манастир – Кирилова поляна. Това е единственият републикански път свързващ Рилския манастир и Западния дял на Рила планина и обособените Национален парк „Рила“ и Природен парк „Рилски манастир“ с магистрала Струма,страната и съседните държави – Северна Македония и Република Гърция.

През територията на Общината минава един от десетте международни транспортни коридора, коридор № 4 (Северна и Централна Европа-Видин-София-Атина);

Републикански път III-107		
Пътища, отклоняващи се надясно (населено място, № на пътя, посока на пътя)	**Км**	**Пътища, отклоняващи се наляво (посока на пътя, № на пътя, населено място)**
Община Кочериново, I-1, 355,5 км ←	**0,0**	← 355,5 км, I-1, Община Кочериново
(за с. Бараково) общински път, гр. Кочериново ←	1,5	гр. Кочериново
(за с. Пороминово) общински път ←	4	
(за с. Стоб) общински път ←	5,6	
Рилски манастир	31,1	Рилски манастир
местност „Кирилова поляна“	38	местност „Кирилова поляна“

Селищните и междуселищни пътни връзки са асфалтирани. Независимо от това поради липса на финансови средства, текущата им поддръжка е незадоволителна. В

същото това време отчитаме увеличаване натоварването на тези пътища, поради нарастване на превозните средства в Общината и в национален мащаб.

През територията на общината преминава и железопътна линия „София-Кулата-Солун-Атина. В рамките на община Кочериново има действаща една гара – Гара Кочериново и една спирка –Спирка Мурсалево.

Общината има действаща „Наредба за управление на общинските пътища в община Кочериново“. Поради настъпилите законодателни промени тя се нуждае от актуализация. Промените касаят най-вече товарните автомобили, превозващи дървесина по общинската пътна мрежа. За ползване на общински път от товарни коли превозващи дървесина, на основание Закона за горите, се издават разрешителни за достъп до горски територии. В тях се определят и начина на установяване на повредите нанесени при експлоатацията, както и по какъв начин ще се възстанови целостта на елементите на пътя.

Общата дължина на общинската пътна мрежа в област Кюстендил е в размер на 446 км в т.ч. в община Кочериново 73.7км. -16% от третокласните пътища в областта. За периода 2015-2019г в област Кюстендил няма построени нови третокласни пътища.

Ежегодно на критичните участъци се извършва почистване от растителност на банкетите на пътя за осигуряване по-добра видимост на водачите на МПС. Голям е делът на нестабилизираните /черни/ пътища, особено в западните райони на Общината. Те са непроходими при продължителни валежи, така остават откъснати редица отдалечени махали в с. Фролош и с. Цървище.

Част от пътищата от Републиканската пътна инфраструктура 3 та категория, които са част от общинската пътна мрежа, по проектни параметри не отговарят на засиленият ежедневен трафик на МПС. Те се нуждаят от рехабилитация и коригиране на заложените с проектирането им параметри.

Основния проблем отново е недостига на финансови средства. Малкият размер на приходите не позволяват Общината да задели достатъчно средства за поддържането на пътната инфраструктура. Без до финансиране от Централния бюджет Общината не е в състояние да реши проблема.

Тези благоприятни дадености са възможност за развитие на хотелиерството/ресторантьорството, културен, винен, вело туризъм, риболовен, религиозен, екотуризъм и др./произтичащи от стратегическото разположение на общината и нейната инфраструктура, са все още недостатъчно използвани от бизнеса и населението в района. Това е един от стратегическите приоритети в дейността на Общината, с цел създаване условия за ефективно използване на природните ресурси и географското й положение.

Изводи:Общината има добре развита пътна мрежа.Недостига на средства затруднява поддръжката на общинските пътища.

1.10.2 Водоснабдителна мрежа

Водоснабдяването на населените места с питейна вода е възложено на Областното ВиК дружество „Кюстендилска вода“ гр.Кюстендил. Основния питеен водопровод води началото от ВЕЦ „Калин“. Водпровода до гр. Рила е общ за двете общини, след което продължава до община Кочериново. Макар че водохващането се захранва от яз. „Калин“, то е от открит тип и силно се повлиява от количеството на валежите. След изчерпване на водните запаси на язовира през месеците, август и септември се чувства недостиг на вода. Изграждането на резервоари за вода за улавяне на излишните води и компенсиране на недостига им е жизнено важно за водоснабдяването в Общината. Резервоари има изградени в следните населени места:

- гр. Кочериново с обем 500 куб.м ремонтиран през 2020 година
- с. Драгодан с обем 25 куб.м
- с. Боровец с обем 75 куб.м
- с. Бураново с обем 100 куб.м
- с. Крумово с обем 100 куб.м

Все още няма изградени резервоари в селата Стоб, Пороминово, Бараково, Мурсалево.

За решаване на проблемите с водоснабдяване на населението с вода за битови нужди в Общината са предвидени следните приоритети:

- ПУП-ПЗ и инвестиционен проект за изграждани на нов резервоар за питейно водоснабдяване на гр. Кочериново. Проекта е на етап завършване на строителството и предстои да бъде въведен в експлоатация. Резервоара е с вместимост 500 куб.м което значително ще подобри качеството на водоподаването на жителите на гр. Кочериново
- Реконструкция на водопроводната мрежа на с. Пороминово, общ. Кочериново, подобект „Напорен водоем V=500 куб.м „ – ПУП-ПЗ и инвестиционен проект.

В момента на територията на общината има изграден 12 км външен водопровод и вътрешна водопроводна мрежа 38.5 км, която доставя годишно около 250 000 куб.м вода за питейни нужди. За задоволяване на нормалните нужди на населението в общината с питейна вода са необходими около 400 000 м3 вода годишно.

Водопреносните съоръжения в Общината са значително амортизирани. Загубите на питейна вода по водопреносната мрежа са значителни. Необходимо е в най-скоро време да започне подмяна на тези остарели и често авариращи съоръжения. Основния проблем отново е недостига на средства. Участието в Националната асоциация на ВиК дружествата ,ще даде възможност за подобряване на финансирането.

Проблема с осигуряване на питейна вода ще се задълбочава в световен мащаб в бъдеще. Водата ще става дефицитен природен ресурс. На територията на Общината има не каптирани редица подземни води, които все още не са включени във водоснабдителната система.

Таблица № 25 Използвана питейна вода от домакинство от обществено водоснабдяване средно на един човек

Обхват	***Години***				
	2015 г	***2016 г***	***2017 г***	***2018 г***	***2019 г***
Страната	99	100	99	99	99
Област Кюстендил	94	97	99	98	101

Приоритети :

- Изграждане на резервоари за вода в четири села
- Подмяна на остарялата водоеносна мрежа с. Бараково и с. Пороминово
- Включване на подземните води във водоснабдителната система- в землищата на гр. Кочериново, с. Пороминово и с. Стоб.
- Взаимодействие с държавните органи и на ВиК асоциация - Кюстендил за подобряване състоянието на довеждащите централни водопроводи извън територията на общината.

Очакваните резултати от реализацията на планираните мероприятия в съоръжения за водоснабдяване са аналогични със сектора отпадни води, като част от цялостна политика по водния сектор - подобряване на жизнената среда, намаляване риска от различни заболявания, подобряване хигиенното състояние на населените места, увеличаване привлекателността и пазарната цена на наличните имоти. Очакваните резултати са свързани и с подобряване на качеството на живот, предотвратяване на водни кризи, редуциране на режими за водоподаване при засушавания до минимум т.н.

Изводи: Въпреки направените подобрения в сектора, съществуват редица проблеми при снабдяването на населението с питейна вода. Набелязаните по-горе приоритети са добра основа за това.

1.10.3 Канализационна мрежа

На територията на Община Кочериново до 2014 г. има изградена само 6.2 км канализационна мрежа само в едно населено място. През периода са изградени канализационни мрежи в селата Стоб , Мурсалево и Бараково . С тях общата канализационна мрежа но Общината нараства на 16 км.

Общината е с незадоволително изградена канализационна система, което е в противоречие с хигиенните норми и опазване на околната среда. Това е приоритетна задача на ръководството на Общината. Очакваните резултати от реализацията на планираните канализационни мрежи, части от тях и съответните ПСОВ са свързани със запазване на екологичното равновесие, подобряване на здравния статус на населението, подобряване хигиенното състояние на населените места, премахване на нерегламентирано изхвърляне на отпадни води, защита на природата чрез подобряване състоянието на водите, увеличаване привлекателността и пазарната цена на наличните имоти, подобряване на инвестиционния интерес и др.

В много населени места поради липса на канализационна мрежа ,битово-фекалните води са заустени в деретата, което води до замърсяване на водните потоци.

Образуваните отпадъчни води от домакинствата са изчислени (90% от доставената за домакинствата вода от ВиК/ и са приблизително 220 000 м3,които замърсяват реките Струма, Рилска и Копривлен и безводните дерета.

Проблемите и недостига на канализация на редица населени места, стоят непрекъснато на вниманието на общинското ръководство. Подготовката за изграждане на канализация е стартирала, като са изготвени следните проекти:

- „Комплексен проект за изграждане на ПСОВ-Кочериново и главен канализационен колектор на град Кочериново", с
- Подобект 1: Главен канализационен колектор на град Кочериново
- Подобект 2: Пречиствателна станция за отпадъчни води, в ПИ 02748.113.913 по КККР на с. Бараково, общ. Кочериново.

Напредва подготовката на проект и изграждане на канализационна мрежа в с. Бараково.

Изготвен е технически проект за канализационна мрежа в с. Пороминово .Поради недостиг на средства се проучва възможността за включване в някои от действащите програми.

Изграждането на канализация и отвеждането на битовите води в ПСОВ ,ще доведе до подобряване условията на живот и ще даде тласък на приоритетните за развитието на Общината в области, като туризъм, развитие на хотелиерството, ресторантьорство и ще подобри качеството на предлаганите услуги.

Изводи: Изграждането на канализационна мрежа и строителството на ПСОВ е задължително условие за подобряване условията на живот в общината.

1.10.4 Телекомуникации

Съобщителната инфраструктура е добре развита. Във всички населени места покритието на трите мобилни оператора е над 95%.Почти всеки пълнолетен гражданин притежава мобилна връзка. Всички населени места са с осигурен достъп до интернет офисите на общинската администрация има безжичен интернет.

Резултатите от проведеното през 2020 г. изследване за използването на информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в домакинствата и от лицата показват, че 78.6% от домакинствата в област Кюстендил имат достъп до интернет в домовете си, при средно 78.9% за страната. Спрямо предходната година в областта се регистрира увеличение от 16.1 процентни пункта на домакинствата с достъп до интернет.

За периода 2011 – 2020 г. използването на ИКТ става все по-масово – относителният дял на домакинствата с достъп до интернет се е увеличил повече от два пъти.

1.10.5 Енергийна мрежа и системи

Енергийната инфраструктура е добре развита и не се нуждаят от специална подкрепа. Всички населени места са електроснабдени и практически не съществуват проблеми с електроснабдяването в общински план.

На територията на общината няма изградени ТЕЦ. Всички населени места са електрифицирани и се захранват от ВЕЦ “Рила”, система “Рилска река” и “Пресевна гара Кочериново”. Осигурено е и улично осветление, като има изградени необходимите трафопостове. Като цяло електроразпределителната система е реконструирана и поддържана на добро равнище с повишени механични и електрически параметри. Чрез строителството на нови трафопостове се решават потребностите от нарасналите товари. В някои населени места мрежата ниско напрежение ,не отговаря на нарасналото потребление, особено през зимния сезон. Конфликтни точки се създават където клоните на дърветата за озеленяване се допират до проводниците. Това затруднява работата на електро преносното дружество. Проблема е решен ,като е регламентиран с наредба на Общината за опазване и обогатяване на зелената система.

Основен проблем свързан с електроенергийната система на Община Кочериново е скъпо струващо улично осветление. Във връзка с това е необходимо да бъде довършен проект за подмяната на живачните лампи с високо налягане със светодиодни осветители (LED осветление).

На територията на общината няма изградена газопреносна мрежа.

С оглед да бъде намалена зависимостта от внос на енергийни ресурси и същевременно да се неутрализира вредното въздействие от енергопроизводството върху околната среда и климатичните промени, е необходимо рационално да се използват местните енергийни ресурси и да се увеличава делът на ВЕИ, както в националния, така и в регионалния енергиен баланс.

Възможности за използване на възобновяеми енергийни източници все още не се използват от бизнеса и населението .Големият дял на дните със слънчево греене е добра възможност за изграждани на малки и средни фотоволтаични централи. Липсата на достатъчна информация и прозрачност при въвеждането на възобновяеми източници на енергия, поражда и известно социално напрежение и отрицателно отношение към тях.

Наличието на множество съхнещи гори е една възможност за използване на горска енергийна биомаса.

Необходимо е да намерят своето заслужено място разработените специализирани технологии за производство на горска и селскостопанска енергийна биомаса.

+

1.10.6 Екологична оценка и третиране на отпадъците

Състоянието на околната среда в община Кочериново е пряко свързано с урбанизацията на територията, използването на природните ресурси, развитието на

промишлеността, селското и горското стопанство, както и степента на влаганите инвестиции в инфраструктурата и пречистването на отпадъчните води.
Състоянието на околната среда е пряко свързано със състоянието и поддържането на зелената система на общината.

През изминалият период се е увеличил броя и размерите на парковете и градините за сметка на тротоарната растителност, делът на която ще намалява постоянно. Засилването на автомобилния трафик в чертите на населените места, води до все по-интензивно използването на тротоарите от пешеходци. Някои улични дървета са засадени на средата на тротоарите и представляват препятствие за свободното преминаване на пешеходците.

Наличните крайпътни дървета в голямата си част са засадени през 70-80 - те години на миналият век и са достигнали пределната си възраст. Използвани са неподходящи за озеленяване дървесни видове, като бреза, американски ясен, липа и др., т.с. видове с крехка корона и отличаващи се с относително кратък живот. Там където има поставени плочки на тротоарите, те са надигнати от корените на тези дървета. Причината за това е плиткото засаждане и недостига на хранителни вещества за изхранване. Корените на част от дърветата там където са извършвани строителни дейности, са съкратени. По тази причина значителна част от дърветата са механично неустойчиви. Подмяната на такива дървета се извършва поетапно, без да се нарушава относителната цялост на зелената система.

В общината има нормативно регламентиран ред за оформяне на короните на дърветата. То се налага с цел предпазване на сгради ,съоръжения, хора и животни от падащи клони и подкопаване от корените на сгради и съоръжения .

Общината има спечелен проект и е в процес на реализация“ Реконструкция на градския парк“. Опасните, престарелите и заболели дървета ще бъдат заменени с нови видове с висока декоративна и естетическа стойност. На оставащите дървета ще се оформят короните ,като се почистят от сухи клони и части от короните които правят дървото механично неустойчиво на средно силни ветрове. Ще се изгради нова инфраструктура, като парка стане притегателен център за жителите и гости на общината.

Общината е започнала процес на картиране на дърветата участващи при формирането на зелената система на общината. За целта се изготвят паспорти. В паспортите се описва моментното състояние на декоративните дървета и мерките за опазването им. както и начина им за отглеждане и поддържане.

Контролът върху състоянието на околната среда се провежда по компоненти на средата и фактори в съответствие с поредицата от законови и подзаконово нормативни актове за управление на околната среда.

През предходния период в община Кочериново за сметосъбиране и сметоизвозване е нает външен изпълнител. Избора на изпълнител е съобразен с изискванията на ЗУО. През 2020 г. договора с външен изпълнител е прекратен и Общината сама извършва тази дейност.

Дейността по управлението на ТБО в гр. Кочериново се извършва за сметка на общинския бюджет и се финансира от постъпленията от такси смет.

Системата за организирано събиране на територията на община Кочериново обхваща всички 11 населени места. Събирането и извозването на отпадъците се извършва от Общинско предприятие „Чистота" към община Кочериново. Битовите отпадъци се събират в съдове за смет (кофи),контейнери топ „бобър" и улични кошчета. Почти всички домакинства в община Кочериново са снабдени с кофи за смет. Въпреки това броят, както и състоянието на съдовете за смет и кофите за боклук, са незадоволителни. Значителна част от тези съдове са счупени и бракувани, т.е. практически са неизползваеми.

Транспортирането на твърдите битови отпадъци до депото се осъществява с един сметосъбирачен автомобил. Извозването на твърдите битови отпадъци става веднъж седмично, освен общинския център гр. Кочериново, битовите отпадъци се събират във всички населени места влизащи в състава на общината., с изключение на трудно достъпните отдалечени махали на с. Фролош. Въвеждането на разделно събиране на отпадъците ще позволи тяхното рециклиране и ще помогне за намаляване на замърсяването.

Регионалното депо за ТБО е въведено в експлоатация през 2020 г. и обслужва населението на пет общини – Благоевград, Симитли, Рила, Кочериново и Бобошево. Депото е разположено в землището на село Бучино, област Благоевград на разстояние 11.2 км. от община Кочериново. Отпадъците преди да постъпят на депото преминават през инсталация за сепариране.

Предстои последваща рекултивация на бившето депо за общински отпадъци. Стартирал е проект „Рекултивация на общинско депо за неопасни твърди битови отпадъци, находящо се в землището на с. Бараково, община Кочериново". Срок за изпълнение на проекта е 2023 г.

Очакваните резултати от изпълнение на дейността по управление на отпадъците са свързани с въвеждането на европейски стандарти относно третирането на битовите отпадъци. С тяхното изпълнение ще се гарантира екологосъобразна среда на живот, ще се ограничат вредните въздействия върху антропогенната среда, както и ще се намали екологичния натиск върху природните компоненти и ландшафтни системи.

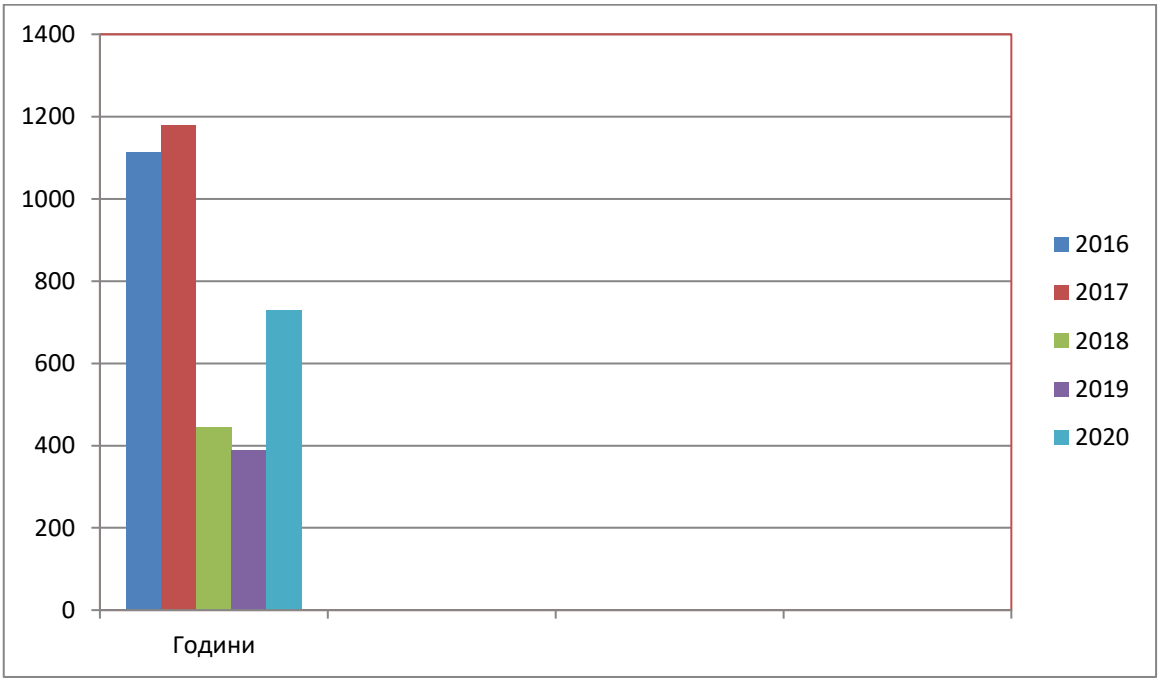
Във всички населени места се чувства недостига та канализация и лошото състояние на питейните водопроводи. Недостатъчния брой и малкия капацитет на пречиствателните станции е проблем пред който се изправя общинското ръководсво. Това е сериозна пречка за развитие на туризма и функционирането на съпътстващите го дейности ресторанти, места за краткотраен отдих. Нерешен остава въпроса с намаляване на вредните емисии във въздуха. Основен източник на замърсяване са печките на твърдо гориво Поради малкия брой жители на единица площ и използването на добре изсъхнали дърва ,замърсяването е в рамките на оптималните норми. Това не

води до намаляване емисиите на парниковите газове. Потенциална опасност за замърсяването на въздуха представлява нарастването на броя на инсталациите за производство на дървени пелети.

На територията на общината няма превишение на шумовите норми. Завишени норми в пикови моменти се наблюдават в гр. Кочериново при засилен транспорт за Рилския манастир и при преминаване на тежко товарни моторни превозни средства.

Таблица № 26 Генерирани битови отпадъци на територията на община Кочериново за последните години

Година	***Образувани битови отпадъци (хил.т.)***
2016	1114,8
2017	1179,0
2018	443,0
2019	389,08
2020	728.94

Изводи: Екологически чист район, без големи замърсители на компонентите на околната среда. Съществуват нерешени въпроси по заустването и пречистването на отпадните битови води. Значителен е делът на нерегламентираните сметища. Усилията на общината за премахването им засега дава резултати, техният брой намалява. Решен е въпроса за депонирането на битовите отпадъци с откриването на Регионалното депо за отпадъци. Необходими са усилия и действия за намаляване на печките с твърдо гориво.

1.11 Състояние на икономиката

Икономическото развитие на област Кюстендил до голяма степен определя приоритетните стопански сектори в община Кочериново. Икономиката на общината се характеризира с аграрно-промишлена структура, в която през последните години развитието на отрасъл селско стопанство е с изпреварващи темпове пред тези на отраслите в сектор промишленост.

Общата характеристика на Общината е ниската гъстота на населението, недостатъчна транспортна достъпност на част от населените места, отдалечеността от местата на заетост и услугите ,демографските проблеми - младите емигрират, населението застарява, раждаемостта е ниска. В резултат на това икономическата активност е ограничена - заетостта е съсредоточена в сектора производство или в публичните услуги (администрация, образование, социални услуги, здравеопазване). В резултат на това, жизненият стандарт е нисък с доходи под средните за страната и с преобладаващи нива на крайна бедност. По този начин обезлюдяването в „проблемните територии“ селища разположени на запад от р. Струма където се наблюдава че, икономическата активност намалява, работната сила емигрира,. Липсата на млади предприемачи пречи на развитието на нови бизнеси, а населението е под критичната маса за осигуряване адекватни услуги. Всичко това се отразява в намаляващата привлекателност на района като място за живеене, работа и развитие на туризма

Определящи фактори за икономиката на община Кочериново са:

- наличните природни ресурси, които са предпоставка за развитието на земеделието, горско стопанство и туризма;
- традициите в отглеждането на плодове и благоприятния климат, както и възможностите за напояване са основата за развитието на сектор овощарство.
- екологичната чистота на района;
- близостта до областния град Благоевград , до международния път Е79 и Автомагистрала Струма, добре развитият железопътен транспорт,, които осигуряват възможности за пазар на произведената продукция и придвижване на суровини и хора е потенциал за развитие на селското стопанство , добивната промишленост и туризма.
- близостта до Рилския манастир, родното място на Ив. Рилски с. Скрино, природна забележителност „Стобски пирамиди“, разкритите антични селища, осигурява възможност за развитие на туризма.

Таблица №27 Брой на нефинансовите предприятия според броя на заетите в тях лица

Обхват	***Брой на нефинансовите предприятия***				
	Общо	***Заети лица бр.***			
		До 9	***10.49***	***50-249***	***250+***
Страната	419681	388 980	25 204	4 738	759
Югозападен район	166 538	154 342	9 927	1 907	362
Област Кюстендил	6 136	5 767	306	62	2
Община Кочериново	101	96	5	0	0

30.11.2020

Таблица №28 Брой на нефинансовите предприятия в община Кочериново по населени места

Населена място	***Брой на нефинансовите предприятия***
Гр. Кочериново	74
С. Бараково	10
С. Мурсалево	10
С. Пороминово	3
С. Боровец	2
С. Стоб	17
С. Драгодан	3
С. Цървище	1
Общо за общината	**120**

Данни на „Отворен портал на Р. България“ октомври 2020г.

Намаляването на броя на регистрираните стопански субекти в рамките на един месец се дължи на негативното влияние на разразилата се ковид криза върху икономиката на държавата.

Таблица № 29 Произведена продукция / хил. лв./

Обхват	***2015 г***	***2016г***	***2017 г***	***2018 г***	***2019 г***
Страната	153 275 119	151 283 795	168 150 221	180 986 627	194 336 570
Област Кюстендил	1 447 740	1 208 900	1 302 866	1 410 606	1 498 260
%	0.94	0.79	0.77	0.78	0.77

На територията на община Кочериново нефинансовите организации са наели 268 човека, като 170 от тях работят в малки предприятия до 9 човека, а 97 са служителите в средно голяма фирма до 49 човека.

Основните бизнес субекти формиращи икономиката на община Кочериново са: ЕТ "Нейчо Гръчки" – производство на хляб и хлебни изделия „Евро милк ен мийт" ЕООД " производство на млечни и местни продукти,свинеферма, кравеферма, свинарник, "ЕВРОСТИЛ" ЕООД - шивашка дейност, Руси Димитров „ЕООД-производство и търговия на хляб, "АГРИЯ" ООД -шивашка дейност, „Сервис - пласт „ЕООД-авторемонтни услуги, производство и монтаж на алуминиева и ПВЦ дограма, "Робифирпласт" ЕООД -производител на полиетиленови изделия и пластмасови опаковки, Мраморен цех, "Джинае" ЕООД –производител на мебели от дървесни плоскости "Палети –л" ООД –производител на палети, "РИЛАНА" ЕАД-бутилиране на кегове и кенове,"Кибор 2013" ЕАД - производство и преработка на селски стопанска продукция.

Преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в предприятията от нефинансовия сектор в област Кюстендил към 31.12.2019 г. възлизат на 43.4 млн. евро, което е с 1.1% повече в сравнение с 2018 година. Техният дял в общия размер на направените чуждестранни инвестиции в страната е 0.2% и съответно 0.3% от преките чуждестранни инвестиции в рамките на Югозападен район.

През периода 2014 – 2021 г няма направени чуждестранни инвестиции в общината.

За огромния брой на малките търговски фирми допринася това, че много хора, които останат без работа, се опитват да стартират собствен бизнес в тази сфера. Но не всички успяват да се задържат на пазара. През последните години доходите на хората нарастват, и се увеличава покупателната способност на населението. Ръст бележат онлайн продажбите. Нараства и броя на новостроящите се търговски обекти.

1.11.1 Добивна промишленост

След упадъка на добивната промишленост през 90 години на миналият век и до 2010 г. постепенно започва да се съживява. Разви се частната инициатива, като се създадоха малки примитивни в началото цехове, ориентирани в преработка на селско стопанска продукция и обла дървесина..

На територията на Общината попадаща на запад от р. Струма, където се намират големи масиви с изкуствено създадени иглолистни гори, се добива иглолистна дребно размерна дървесина. За добиването на дървесината работи две фирми собственост на физически лица от с. Мурсалево. Те са основни доставчици на дърва за огрев на местните жители и суровина на дърво преработващите цехове Освен в горите държавна собственост, те извършват добив на дървесина от недържавните гори. Потенциал за увеличаване делът на добивната промишленост е усвояването на съхнещите от каламитети гори и активиране работата в горите общинска собственост. Ползването в държавните гори се осъществява от организации регистрирани извън

общината. Те не наемат местни работници. Добитата дървесина от тях се преработва извън общината.

На река Струма в близост до Гара Кочериново през последните години възстанови работата си баластриера с монтирана пресевна инсталация. Юридическото лице собственик на предприятието е със седалище Благоевград и развива дейност на територията на двете общини.

На територията на общината действа и една държавна концесия за добив на инертни материали по р. Струма. Общината има одобрен „Актуализиран план за действие на общинските концесии на територията на община Кочериново периода 2021-2027г,Който предвижда отдаването на един водоем на концесия през 2021 г и два през 2022 г.

1.11.2 Преработвателна промишленост

Преработвателният сектор заема водещо място в промишленото производство на Общината. Въпреки този висок дял, района се характеризира с недостатъчни икономически структури в областта на преработвателната промишленост. Съществува недостиг на инвестиции в предприемаческа дейност и спад в икономическата активност на населението. От друга страна увеличаващото се производство на овощни плодове – предимно ябълки, малини, плантации от орех и бадем са потенциал за нарастване на преработвателната промишленост.

През периода до 2021г е закрито едно предприятие. Открито е една предприятие в с. Стоб, това е за бутилиране на бира в кенове и кегове за еднократна употреба.

В настоящият момент на територията на община Кочериново в преработващия сектор функционират общо 12 организации преобладаващо преработващи суровини и материали, в които постоянно заети са около 250 човека.

Основните производствени проекти в тях са свързани с преработването на месо, мляко, производство на хляб, производство на фасониран дървен материал и пелети, добиване на фурнир, обработка на мрамор ,производство на варови разтвори, бутилиране на кегове и кенове и производство на облекло Всички цехове са в категорията малки предприятия, с изключение фирма „Евро мийт енд милк" ЕООД, която е в категория средни предприятия от 50 до 149 служители на трудови договори. Цеха за преработка на месо е специализиран предимно в производството на колбаси. Почти изцяло продукцията му се пласира в търговската мрежа на Благоевград, Югозападна България и Северна Гърция.

В сферата на дървопреработвателната промишленост работят 4 броя цехове Основната им дейност е насочена към разбичване на обла дървесина и се предлагат на пазара като дъски и греди. Потенциал за развитие на тези цехове е въвеждането на технология позволяваща дълбочинна преработка на дървесината т.с. излизане на пазара с краен продукт – мебели, дървени играчки и т.н. Разработването на горите общинска собственост ще спомогне снабдяването на дървопреработвателните цехове с така необходимата им суровина

Една фирма поддържа Републиканската пътна мрежа в Общината.

В Общината няма предприятия, които развиват дейност в сферата на енергетиката. Напоследък се засилва интереса на фирмите и гражданите към монтиране на соларни/фотоволтаични панели за производство на електрическа енергия за собствени нужди и продажба. Реализирана е една фотоволтаична централа ползваща енергията на слънчевите лъчи с капацитет 30 киловата. Големият брой слънчеви дни на годишна база, чистият въздух и политиката провеждана от правителството и Европейския съюз са основата за бъдещо увеличаване делът на тези централи в енергийната обезпеченост на общината.

Изводи: Перспективен отрасъл за общината. Необходимо е да се създаде здрава икономически благоприятна за двете страни връзка между преработвателите и селско стопанските производители. Значителна е ролята на общината ,като медиатор на този процес. Дърво преработвателите трябва да преминат към дълбочинно обработване на дървесината с цел предлагане на пазара на крайни продукти.

1.11.3 Селско стопанство

Община Кочериново разполага с 91 191 дка земеделски земи, от които 50439 дка обработваеми площи. Близо половината от земеделските територии на общината са необработваеми /44,69%/. Най-голям е делът на земеделските земи в землищата на гр. Кочериново, с. Фролош и с. Цървище. Тук се намират близо половината от обработваемите земи на Общината. Най-малък е делът на земеделските земи в с. Боровец – 3166 дка, а най-голям в с. Фролош 19221 дка. Най-плодородни и подходящи за механизирана обработка са земеделските земи в землището на гр. Кочериново които заемат 14 955 дка – 90% от тях са поливни. С подобни показатели са земите в землищата на с. Стоб, с. Пороминово, с. Бараково и с. Мурсалево.

Таблица № 30 Селскостопански площи по населени места в община Кочериново

Населено място	***Селско стопански площи в дка***
гр. Кочериново	1481.149
с. Бараково	793.377
с. Пороминово	2800.077
с. Стоб	2418.087
с. Мурсалево	750.528
с. Драгодан	2183.821
с. Цървище	7155.144

с. Фролош	19221.000
с. Боровец	418.672
с. Бураново	2308.741

С предмет на дейност земеделие и преработка на селскостопанска продукция на територията на община Кочериново са регистрирани следните кооперации:

- РПК „Напредък“– град Кочериново
- Потребителска кооперация „Възраждане“– село Стоб
- ЗКПУ „Струма“ – село Мурсалево
- Материално-техническо стопанство “МУРС“- гр. Кочериново

Дейност в земеделието и преработката на млечни и местни продукти осъществява и фирма „Кибор 2013“ЕООД.Организацията има завършен цикъл на производство.

Делът на поливните площи от общия размер на обработваемите земеделски територии в община Кочериново е 46,60 % и е повече от два пъти по – голям от средния за областта – 19,75%. Едновременно с това Общината има и най – голям дял на поливните площи от всички останали общини в рамките на областта. Поливните площи са разположени в равнината част на територията на Общината. Такива няма в планинското села Фролош и Цървище, които са с най-голям дял обработваеми земи над 26 000 дка. Това налага различни приоритети при планиране на животновъдството и растениевъдството.

Този показател и наличието на запазени почви, както и традициите в обработването на земята, Определят селското стопанство ,като водещ сектор в икономиката на Общината. През последните години то се развива с изпреварващи темпове пред другите отрасли на икономиката.

В община Кочериново съществува възможност за приоритетно развитие на интензивно земеделие, чрез отглеждане на пресни зеленчуци, плодове, десертно грозде и технически култури (без рапица), както и прилагане на системи за сеитбообработка при отглеждане на зърнени култури, развитие на оранжерийното производство на зеленчуци и цветя;

Предоставянето на обработваема земя по договори за аренда не носи почти никакви приходи на собствениците. Ниската рентабилност на земята е резултат от ниските доходи на арендаторите от единица площ и традиционно засаждане с житни култури. Извършването на сеитбооборотка на площите е предпоставка за по-високи добиви.

В изпълнение на Общата селскостопанска политика на ЕС за стимулиране на биологичното земеделие Общината разполага с достатъчен потенциал, който все още

не е напълно използван; По данни за 2017 г Eurostat посочват, че отглеждането на чиста селскостопанска продукция в ЕС обхваща вече 12,6 млн. ха, или 7% от общата използвана земеделска площ в ЕС.

В общината все още не се прилагат възможностите за развитието на биологичното земеделие. Съществуват възможности за засаждане на лавандула ,маточина ,лозя за производство на био вино и етерични масла. Потенциал съществува и в сферата на пчеларството ,за производство но биологично чист мед. В тази връзка трябва да се започне процес на сертификация на почвите за отглеждане на биологична продукция и реализиране на селско стопанската продукция на по- висока цена. Биопроизводството е включено във всички инвестиционни мерки на програмата за развитие на селските райони.

Таблица № 31 Средни цени на договорите за аренда на земеделска земя 2020 г

Обхват	***Средна цена на дка***
Общо за страната	45 лв.
Югозападен район	29 лв.
Област Кюстендил	23 лв.
Община Дупница	25 лв.
Община Трекляно	14 лв.
Община Кочериново	23 лв.

Проблема с реализацията на селско стопанската продукция особено от дребните производители ще се облекчи след създаване на национална дигитална борса за свежа земеделска продукция – „От полето, направо на трапезата**“**;Необходими са и законодателни промени ,за да се регламентира пазара на селско стопански продукти и местни храни от домашно производство и домашна кухня.

1.11.3.1 Растениевъдство

Природо - климатичните фактори, големият дял поливни земеделски земи са предпоставка за развитието на модерно растениевъдство. Условия за развитие и природните дадености в Общината имат още пасищното отглеждане на домашни животни, производството на гъби, оранжерийно производство на цветя и зеленчуци, култивирането на билки ,засаждане на плантации от лавандула и

специално селектирана шипка, промишлено пчеларство, производство на ягоди и т.н.

В тази връзка е необходимо да се провежда разяснителна кампания сред населението, както за биологичните особености и икономическата изгода от производството на определена селско стопанска култура, така и за различните възможности за финансиране и участие в национални и европейски програми.

През последните години освен традиционните за района овошки /ябълки, череши/ се направиха и градини от обикновен орех, малина и бадем. . Продължава тенденцията на нарастване на площите с млади овощни насаждения. Преобладаващо обработваемите площи се засаждат с житни култури. Добра реализация на пазара бележи маслодайната рапица, което наложи трайна тенденция към увеличаване на площите . В района са подходящи условията за полско производство на домати, картофи, пипер, патладжан, листни зеленчуци, кореноплодни, бобовите растения и лук за зелено.

Община Кочериново разполага с достатъчно и относително запазени в почвено отношение земеделски земи, с изградена система за напояване за развитие на модерно растениевъдство. Остава нерешен въпроса за големият дял необработваеми земеделски земи. Една част от тях главно в планинските и полупланинските райони са се само залесили и са приели характеристиката на гора. Необходим е внимателен анализ да се прецени колко от тях ще се стопанисват като гори и кои ще се ползват за производство на селско стопанска продукция. При изготвяне на този анализ освен икономическа оценка, и задължителната екологична оценка водещ трябва да бъде общественият интерес. В бъдеще все повече ще се засилват общите ползи на тези територии, като: усвояване на въглеродния двуокис, омекотяване на микроклимата, намаляване на почвената ерозия, регулиране и запазване на водните запаси, съхраняване на биоразнообразието и др.

Изводи: Съществуват добри почвено-климатични условия,значителни площи от обработваеми земи се напояват,традиции в растиниевъдството.Всичко това е потенциал за развитие на модерно растениевъдство.Необходимо е да се разнообрази видовия състав на отглежданите култури,като приоритет се постави на оренжериното производство на зеленчуци и цветя.наред с това трябва във връзка с очакваното изменение на климата,трябва да се засили участието на по-топлолюбиви овошни видове.

1.11.3.2 Животновъдство

Високият относителен дял на пасищата в Общината предоставя добри възможности за пасищно овцевъдство и месодайно говедовъдство, но недостигът на зърно и фуражи ограничава животновъдната продукция. Едва до 1/10 от селскостопанската продукция на региона. Говедовъдството се развива в гр. Кочериново

Голяма част от животинската продукция е произведена по екстензивен начин в дребни ферми и лични стопанства.

На територията на община Кочериново традиционно се развива планинското и полупланинското животновъдството се характеризира с отглеждане на овци, кози и говеда. Съществуват редица трудности- нарушен е поредния състав в същото време непосилно високата цена на елитните породи, скъпите фуражи, медикаменти и лекарства, недостиг на финансови средства в кооперациите и частните стопани, ниските изкупни цени на произведената продукция често под себестойността и нередовното плащане от преработвателите, ниската компетентност на животновъдите, застаряващото население в селата.

Развитието на сектора се задържа и от не до там развития пазар на земята, разпокъсаната собственост, недостиг на механизация на тежкия труд, несигурност при реализацията на продукцията..

Добра практика е, общината да предоставя на животновъдите общински мери ,пасища и ливади , с цел подпомагане развитието на този сектор. Така местната власт подпомага в рамките на законовите възможности развитието на отрасъла. Наемателите на тези пасища срещат трудности при разчистване на площите за паша, тъй като една значителна част от водещите се за пасища площи се гора по силата на Закона за горите. Необходимо е да се картират и отделят тези гори от общинските пасища. Действащата нормативна уредба не третира цялостно проблема. Съществуват различни практики ,като някои общини предприемат действия по изсичането на тези гори, а други необосновано спират животновъдите. В резултат на не почистването горските територии непрекъснато нарастват.

Възраст в години		1-2 години	3-20години	25-100 години	Над 50-150 години
Тип биоценоза	Обработваема земя	Пасище или ливада с единични дървета	Храсталаци	Разширяване площта на гората	Стара климаксова гора
Изоставени обработваеми земи, ливади и пасища					Стара гора

Сукцесионен процес на само залесяване на изоставени селскостопански земи /Александров, Найденов 2020г/

В тези площи трябва да се развива агролесовъдството, което интегрира горските екосистеми със селскостопанското производството , гарантира висока продуктивност и ефективност на пасищата. При съвременните модерни селскостопански технологии, агролесовъдството комбинира в едно цяло отглеждането на селскостопанските култури и животни с производството на дървесина, запазвайки почвените ресурси и други екологични предимства на екосистемите.

Ежегодно кмета на общината на основание Закона за горите издава заповед, за паша в горския фонд, в която определя местата за паша на домашни животни пасищно отглеждани, допустимият им брой и начина на пашуване. Заповедта се довежда до знанието на всички животновъди практикуващи пасищно отглеждане на животни.

С помощта на програми за насърчаване и подпомагане на животновъдството ежегодно се увеличава делът на животните, които се хранят на ясла в животновъдни ферми. Наличието на много ливади и големият дял на поливните земеделски земи, са добра основа за увеличаване делът на селскостопанските животни отглеждани във ферми. Тук възможностите за механизиране и автоматизиране на процесите са по-големи и труда е по-привлекателен.

Броят на отглежданите животни през последните години се запазва. Животновъдството е традиционно силен отрасъл от земеделието. Перспективни сектори на животновъдството са :

- говедовъдство за производство на месо и мляко
- свиневъдство
- птицевъдство

Към 2021година с най-голям относителен дял са стопанствата отглеждащи крави, овце, кози и свине. Поради затруднена реализация броя на козите бележи трайна тенденция на намаляване. Броя на отглежданите коне за сметка на намаляващият дял на козите се увеличава ежегодно.

Изоставането в сектор “Животновъдство” по отношение сектор “Растениевъдство**”**. трябва да се преодолее чрез, увеличаване броя на отглежданите животни, в това число и на български породи за производството на мляко и млечни продукти, месо и месни продукти, чрез по-голяма подкрепа и повече инвестиции в отрасъла, участие в европейски програми и мерки от ПРСР и инструмента “Следващо поколение ЕС” – част от плана за възстановяване на ЕС от кризата, предизвикана от COVID-19.

Таблица №32 Данни за броя на регистрираните отглеждани животни в община Кочериново към декември 2020г.

ЖИВОТНОВЪДИ	***НАСЕЛЕНО МЯСТО***	***ВИД НА ОТГЛЕЖДАНИТЕ ЖИВОТНИ***	***БРОЙ ОТГЛЕЖДАНИ ЖИВОТНИ КЪМ 01.02.2021 год.***
1.	Гр. Кочериново	Овце	91
		Кози	8
2.	С. Бураново	Овце	3

		Кози	136
3.	с. Стоб	Говеда	20
		Коне	8
4.	с. Стоб	Овце	665
		Кози	8
5.	С. Цървище	Говеда	53
		Коне	11
6.	С. Бураново	Овце	198
		Кози	1
7.	Гр. Кочериново	Говеда	31
		Коне	36
8.	Гр. Кочериново	Овце	494
9.	Гр. Кочериново	Говеда	50
10.	Гр. Кочериново	Говеда	30
		Коне	12
11.	Гр. Кочериново	Говеда	126
12.	С. Цървище	Овце	162
13.	С. Фролош	Говеда	100
14.	Гр. Кочериново	Говеда	114
15.	С. Пороминово	Говеда	36
16.	Гр. Кочериново	Биволи	47
17.	Гр. Кочериново	Говеда	50
18.	С. Бараково	Коне	3
19.	С. Бараково	Овце	525
20.	С. Бараково	Говеда	79
21.	Гр. Кочериново	Говеда	195
22.	С. Пороминово	Овце	82
		Кози	5
23.	Гр. Кочериново	Коне	16
24.	С. Бараково	Коне	3
25.	С. Стоб	Коне	1
26.	С. Цървище	Говеда	43
		Овце	22
		Кози	4
27.	Гр. Кочериново	Овце	118
		Кози	2
28.	С. Стоб	Овце	54
		Кози	10
29.	Гр. Кочериново	Говеда	89
		Овце	400
30.	С. Фролош	Овце	37
31.	С. Бараково	Говеда	2
		Коне	2
32.	С. Стоб	Овце	289
		Кози	24
33.	С. Пороминово	Овце	53
		Кози	3
34.	С. Бураново	Говеда	116
35.	Гр . Кочериново	Говеда	37

Изводи: Природо климатичните условия, традициите при отглеждане на селско стопански животни, са добра основа за развитие на животновъдството. Необходими се действия по повишаване на професионалните умения, насърчаване на младите хора за създаване на малки семейни ферми за отглеждане на крави и пилета. Необходими са законови промени за решаване на проблема със само залесилите се нови площи и горите в Селско стопанския фонд.

1.11.4 Горско стопанство

Горските територии на община Кочериново са в размер на 73 851 дка и заемат 40,51 % от общата територия на общината. По видове собственост най-голям дял имат държавните гори ,следват общинските и тези собственост на физически и юридически лица. Независимо от вида собственост, гората изпълнява обществени функции – пречиства въздуха, спира ерозията, подобрява структурата и формира хумус в почвите, създава среда за отдих, регулира микроклимата, запазва постоянен дебит на водоизточниците. Значителен е приноса на горския сектор в зелената икономика.

Трябва разумно да използваме големия потенциал, който предоставят горите по отношение на екосистемни ползи, туризъм, рекреация, високо ефективно използване на горската биомаса за получаване на енергия и др. По тази причина обществото е толкова загрижено за съдбата и състоянието на Българската гора.

През м. юли 2021 г. Европейската комисия прие новата Стратегия на Европейския съюз (ЕС) за горите до 2030 г., като част от Европейския зелен пакт и Стратегическия план за развитие на горския сектор в РБ,2014-2023 г., да бъдат изпълнени мерките на ЕС за намаляване на емисиите от парникови газове с поне 55% до 2030 г. и постигане на климатичен неутралитет през 2050 г. По-зелена, нисковъглеродна Европа чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, приспособяване към изменението на климата и превенция и управление на риска.Особено място в тази стратегия заемат индикаторите за устойчиво управление на горите и схеми за доброволно сертифициране.

Стратегията предвижда разработването на схеми за възмездяване на собственици и управители на гори при предоставяне на алтернативни екосистемни услуги, например чрез поддържане на части от техните гори непокътнати. Новата обща селскостопанска политика (ОСП), наред с други политики на ЕС, ще даде възможност за по-целенасочена подкрепа на горските стопани .

До този момент община Кочериново притежава 9500 дка гора от които около 5000 дка се намират в землището на с. Пастра община Рила. Останалите около 4500 дка са разпръснати в землищата на населените места влизащи в състава на Общината.

По силата на сключен договор между община Кочериново и ТП ДГС „Рилски манастир“ гр. Рила, горите общинска собственост са предоставени за стопанисване и охрана на държавния орган създаден да охранява и обогатява горското богатство – Горско стопанство. Ежегодно общинския съвет приема „ Годишен план за изпълнение на горскостопанските план“. Охраната, опазването и стопанисването на горите е задължение на Горското стопанство. Приходите от продажба на продукти от гората се поделят между двете страни.

За общинските гори в землището на с. Пастра има изготвен „Горскостопански план“ в които са заложени лесовъдски мероприятия за повишаване на производителността на насажденията, подобряване на здравословното състояние на горите, опазването от болести , вредители и пожари, възпроизводство на горите, размера на площите за паша и допустим брой домашни животни на Определена територия, изграждане на горско пътна мрежа и т.н.

Предстои изготвянето на Горско стопански план и за горите на територията на Общината, след което съгласно възприетата практика ще бъдат предоставени на Горско стопанство за стопанисване, охрана и управление плана ще залегнат с предимство увеличаване на екосистемните ползи на горите, използването им за туризъм и рекреация , биомаса за получаване на енергия и др.;

По време на изготвяне и приемане на горско стопанския план, трябва да се предостави възможност гражданите да се информират и предизвикат за активно участие в процеса на планиране, особено за мероприятията за ползване от горите които ще се реализират през следващите 10 години .

Най-обща характеристика на тези гори е:

- преобладаващата част са изкуствено създадени иглолистни гори на възраст около 50-60 години. Те са създавани да намалят екстремните климатични явления ,укротяване на пороите чрез намаляване на повърхностния воден отток, да обогатят и променят ландшафта, да подобрят микроклимата, усвояване на пустеещите голи площи и превръщането им в потенциал за развитието на целулозната промишленост.
- наличието на нискостъблени гори – това са гори които са изсичани няколко пъти и са ползвани в миналото за добив на дърва за огрев и листников фураж за изхранване на домашните животни през зимния сезон. Отличават се с ниска производителност на дървесина.

Очаквано ползване от всички гори собственост на общината е около 600 м3 годишен добив на дървесина, като се спазва принципа сумарният годишен прираст на дървесина да бъде по-голям от предвиденото годишно ползване.

Изводи: Недостатъчен е делът на общинските гори в процеса на осигуряване на суровини на местните преработватели. Горите са добра възможност за трудова реализация.

1.11.5 Търговия и услуги

Търговската дейност в община Кочериново е представена от продажби на предимно хранителни стоки, облекло и стоки за бита. Преобладаващата собственост на търговските обекти е на физически лица. Регистрирани са като еднолични търговци и по същество са семейни фирми. Дейност развиват и няколко питейни заведения, повечето кафе аперитиви. Значителен е делът в търговията на РПК „Напредък“

Все още е нисък дела на селскостопанската и преработена продукция ,която се реализира директно от производителя. Интерес към тези продукти проявяват най-вече преминаващите по пътя за Рилския манастир. Общината трябва да подпомогне дребните производители с направа на тържище за продажба на екологична селско стопанска продукция и продукти изготвени от нея. Тази възможност ,която е следствие от географското положение на Общината и създадените млекопреработвателен и месПИРОеработвателен цех трябва да се насърчава и ще носи ползи на всички.

Все още няма регистрирана търговска марка Стобски пирамиди.

Обществените услуги са слабо развити. През периода 2014-2020 са закрити два ресторанта и две дискотеки. Открито е едно казино.

Банковият и застрахователният сектор са представени съответно чрез клон на „Банка ДСК" ЕАД и „Алианц България Холдинг" АД. И двете представителства се намират в гр. Кочериново.

Функционират още бензиностанции – 5 бр., газ станции – 1бр., сервизи за автомобили – 7бр,автомивки 2 бр.

Основни търговски субекти в Общината са: РПК "Напред", Потребителска кооперация „Възраждане" и др.

Постепенно се засилва интереса към откриване на нови търговски обекти. През 2018 г са издадени разрешения за строеж на 3 нови търговски обекти, през 2019 г нарастват на 8 бр., а през 2020 г достигат до 14 бр..

На територията на Общината не функционира нито една от водещите търговски вериги. Населението ползва услугите на търговските вериги в Благоевград. Въпреки това задоволяването на населението с хранителни стоки е добре развито с изключение на махалите на селата разположени на запад от р. Струма.

Все още не се използват предимствата на електронната търговия. Създаването на електронен магазин намалява разходите за персонал, автоматизирайки почти всички дейности, свързани с процеса на продажби. Съществуващите готови решения за електронна търговия дават възможност за лесен и бърз старт на онлайн продажбите, без да се налага наемането на скъпоструващи специалисти.

Изводи: Недостатъчно предлагане на местна селско стопанска и преработена продукция, особено на преминаващите и засиленият целогодишен трафик на хора към Рилския манастир. Добра снабденост на населението с основните продукти, с изключение на отдалечените махали на населените места на запад от р. Струма.

1.11.6 Туризъм

В националната стратегия за развитие на туризма „Туризъм 2030" е заложено туризмът в България да бъде сред водещите (структурно-определящи) сектори на националната икономика, който използва ефективно ресурсите на страната за създаване на нарастващ национален доход и добре платена трудова заетост, създава ресурси и условия за опазване и защита на околната среда и културно-историческото наследство, за социално благополучие на местните общности и др..

ОУПО определя приоритетната ос на развитие на туризма , свързана с природната забележителност „Стобски пирамиди" и Рилски манастир. В него са заложени правила и нормативи осигуряващи в максимална степен едновременно социализацията и опазването на всички ценни природни и антропогенни дадености - природозащитни обекти, биоразнообразие, характерен ландшафт, недвижимо културно и историческо наследство; - предвижда развитие на туристическата инфраструктура.

Община Кочериново има разнообразни условия за развитие на различни видове туризъм, което се обуславя от редица благоприятни предпоставки. Водещите сред тях са:

- красивата природа и природни забележителности:;
- богато културно-историческо наследство;
- подходящите условия за организиран религиозен туризъм, вело туризъм, риболов и други.
- благоприятно географското разположение

Туризъм в класическия смисъл, е „ пътуване с цел отдих и развлечение". Изброените по-горе дадености и предпоставки предизвикват желание за пътуване. Що се отнася до втората част ,създаване на условия за отдих и развлечения ,те не кореспондират с възможностите на природните дадености., културна историческото наследство и географско разположение на Общината.

Туризмът в община Кочериново е един от отраслите с най-голям потенциал за развитие и същевременно с най-ниска степен на ефективно използване на възможностите за бизнес и предприемачество, изграждане на места за отдих и развлечения.

В област Кюстендил броя на местата за настаняване на туристи от 66 през 2015 г нараства на 92 през 2019 г. Увеличение на местата за нощувка ,макар и недостатъчно се наблюдава в община Кочериново .

В общината се чувства недостиг на материално-техническата база с леглови фонд. Липсата на достатъчно хотели, както и качествени заведения за обществено хранене, места за забавления са възможни ниши, които трябва да бъдат използвани. Необходимо е да се създадат разнообразия от туристически услуги и атракции за потенциалния турист. Няма организирана и професионална реклама.

Към началото на 2021 г в община Кочериново има функциониращи два хотела от семеен тип-„Мишел" с капацитет 14 легла и „Вила Мила" хотел с 3 спални и капацитет 10 човека и двата хотела се намират в общинския център гр. Кочериново.

Необходимо е да се осмисли, необходимостта от развитието на туризма ,чрез създаването на единен туристически продукт. Това може сериозно да допринесе за постигането на някои от основните на общината цели, а именно - устойчиво развитие, икономически растеж, трудова заетост, привличане на младите хора. Добра основа за

това са отредените в ОУПО зони, в които се създават условия за развитие на туризма, подходящи и привлекателни за разполагане на инфраструктура, обслужваща курортния туризъм и отдиха – атракционни съоръжения и спортни обекти (самостоятелни и в ядра) за малки и големи посетители. Предвидено е развитие на транспортната и друга техническа инфраструктура, осигуряващо достъпност и качествено обслужване на туристическите обекти и на населените места и селищните образувания за настаняване и друго обслужване на туризма и отдиха, в границите и извън границите на общината.

Също така е необходимо с цел подпомагане на туризма като приоритетна дейност в Общината ,да се увеличи административния капацитет в тази област. Препоръчително е да се обособи отдел Туризъм , който да подпомага развитието на „област – туризъм във всичките му видове“ на територията на общината

Съществено предимство на община Кочериново за развитие на туризма е близостта й да една от най-значимите забележителности на страната „Рилския манастир“, природната забележителност „Стобски пирамиди“, античен град „Стоби“, както и родното място на Св. Иван Рилски - с. Скрино намиращо се в община Бобошево.

Необходимо е да се интегрират усилията с общините Рила и Бобошево за предоставяне на общ туристически продукт като например :

- През общината преминава главния транспортен път до Рилския манастир. Географското положение е отредила мястото й на свързващо звено между родното място на светеца и манастира. Заслужава внимание идеята за предлагане на общ туристически маршрут „По стъпките на светеца Иван Рилски“ и провеждане на пешеходен поход по светите места.
- Приоритет в развитие на туризма би могло да бъде изграждането на туристическа инфраструктура, като изграждане на велосипеден път от с. Бараково до Рилския манастир и свързването му с инвестиции в обекти на обслужващата сфера - крайпътното ресторантьорство, паркинги, места за краткотраен отдих и др.
- Една от най-забележителните дадености в района е природната забележителност „Стобските пирамиди“. Те са разположени в Държавния горски фонд в землището на с. Стоб. Стопанисват се от Държавно горско стопанство „Рилски манастир“ гр. Рила поделение на Югозападно държавно предприятие Благоевград. Инфраструктурата ,като паркинги, екопътеката за хора с увреждания и подходи към обекта са общинска собственост. Необходими са общи усилия за изграждане на посетителски център и включване на обекта към други туристически продукти. Съществува възможност да се направи временен посетителски център ,в началото на основната туристическа пътека за пирамидите. Незадоволително е състоянието на изградените архитектурни елементи ,места за почивка, предпазни огради и информационни табели. Съществува възможност за

регистрация на Стобските пирамиди ,като запазена марка. Регистрацията ще осигури монопол върху използването на търговския знак.

Значими природни забележителности на територията на общината, които могат да бъдат обект за развитие на туризма освен „Стобските пирамиди“ , е пещера в землището на с. Цървище “Янина градина” - не проучвана и пещера в землището на с. Фролош “Чочова скала” – не проучвана. Общината е подготвила проект „Хайдушки пътеки“ за изграждане на екопътека с дължина 7400 м в землището на с. Фролош.

Възможност за разнообразяване на туристическите услуги е наличието на обезлюдени махали в западната част на Общината и превръщането им в зони за селски и културен туризъм свързан с родната къща на Владимир Димитров – Майстора.

В ОУПО е предвидено изграждането на още един посетителски център в гр. Кочериново, който ще обслужва туристическите обекти и продукти на територията на общината.

Изводи: На територията на общината има добри условия за различни форми на туризъм, които все още не се използват пълноценно. Туризма е перспективен отрасъл за община Кочериново. Необходимо е да се интегрират усилията заедно със съседните общини за създаване на съвместен туристически продукти.

1.12 Анализ на административния капацитет

Община Кочериново разполага с добре изградена административна структура и има нужния човешки ресурс и капацитет за изпълнение на ПИРО 2021-2027 г.

В настоящия момент в общинската администрация г работят 35 служители ,разпределени в няколко направления.

Общинската администрация е разделена на Обща и Специализирана администрация, които подпомагат кмета при осъществяване на правомощията му и осъществяват дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

Кметът и общинската администрация като представители на органите на местно самоуправление са натоварени със задачите и отговорностите по вземане на решения и извършване на проекти , изпълнение и контрол при изпълнението на регионалната и национална политика за развитие. Във връзка с това те взимат решения, свързани с:

- устройството и развитието на територията на общината и населените места в нея;
- общинското имущество, предприятия и финанси /данъци и такси/;
- образованието на територията на общината;
- здравеопазването;
- културата /читалища, театри, кина, библиотеки, музей, паметници на културата, исторически паметници и др./;
- благоустрояването и комуналните Проекти /водоснабдяване, канализация, електрификация, топлофикация, комуникации, инфраструктура, третиране на битови отпадъци и пр./;
- социално подпомагане;

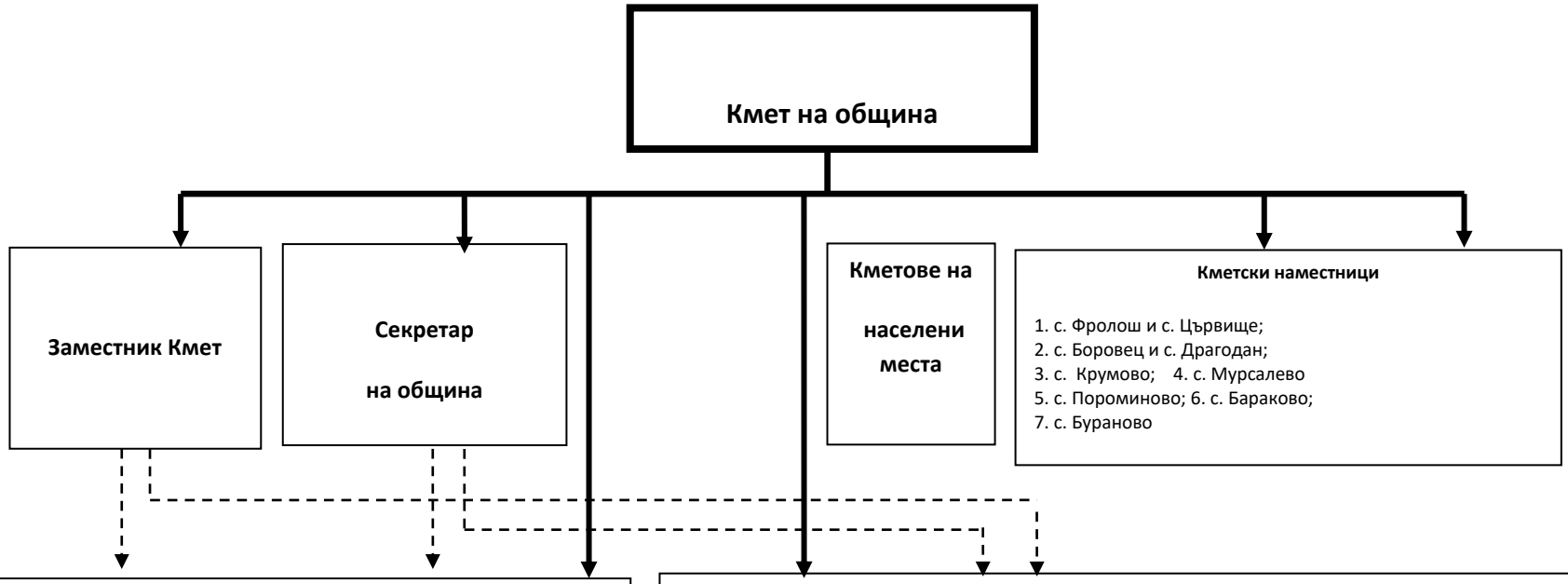
- ❖ опазване на околната среда и рационално използване на природните ресурси на общината
- ❖ развитие на спорта, отдиха и туризма с общинско значение.

Пряко подчинени на кмета на общината при изпълнение на своите служебни задължения са един заместник кмета, секретаря на общината, кметовете и кметските наместници на останалите населени места в рамките на община Кочериново, както и двамата ръководители на двете дирекции /Дирекция "Обща администрация" и Дирекция "Специализирана администрация"/.

Таблица № 33 Обща численост и структура на длъжностите по звена и по функции за делегираните от държавата дейности

№	Длъжност	Брой	№ , длъжностно ниво, наименование на длъжностното ниво по КДА
I.	**Изборни органи и органи на изпълнителната власт**	**9,5**	
1. 2. 3. 4.	Кмет на община Заместник кмет на община Кметове на населени места Кметски наместници	1 0,5 1 7	
II.	**Секретар на община**	**1**	61а.5.Ръководно ниво 5А
III.	**Дирекция „Обща администрация"**	**8,5**	
1.	Директор на дирекция– главен счетоводител	1	130.6.Ръководно ниво 6Б
2.	Счетоводител	1	302.11. Експертно ниво 7
3.	Старши експерт– "Бюджет и финанси"	1	283.10. Експертно ниво 6

4.	Технически сътрудник – "Касиер"	1	313.13. Ниво сътрудник
5.	Технически сътрудник – "Домакин"	1	313.13. Ниво сътрудник
6.	Технически сътрудник "Секретар"	1	313.13. Ниво сътрудник
7.	Старши експерт - "ОМП и ПБЗН"	0,5	283.10. Експертно ниво 6
8.	Старши експерт „ Системен администратор"	1	283.10. Експертно ниво 6
9.	Младши експерт „Човешки ресурси"	1	290.11. Експертно ниво 7
IV.	**Дирекция „Специализирана администрация"**	**16**	
1.	Директор на дирекция	1	130.6.Ръководно ниво 6Б
2.	Главен архитект	1	132.6. Ръководно ниво 6Б
3.	Главен експерт - "Общинска собственост и кадастър"	1	264.9. Експертно ниво 5
4.	Старши специалист – "Кадастър и регулация"	2	310.12.Ниво специалист 2
5.	Старши експерт „ Контрол по строителството"	1	283.10.Експертно ниво 6
6.	Сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1	290 а.11. Експертно ниво 7
7.	Старши специалист „Организатор благоустрояване "	1	310.12.Ниво специалист 2
8.	Старши експерт - "Еколог"	1	283.10.Експертно ниво 6
9.	Старши експерт „Земеделие"	1	283.10. Експертно ниво 6
10.	Главен експерт „Управление на горски територии общинска собственост"	1	264.9. Експертно ниво 5
11.	Специалист „Озеленяване"	1	312.13. Ниво специалист 3
12.	Старши специалист – "ГРАОН"	1	310.12. Ниво специалист 2
13.	Главен експерт "Образование, култура и младежки Проекти"	1	264.9. Експертно ниво 5
14.	Младши експерт „Социални и здравни Проекти"	1	290.11. Експертно ниво 7
15.	Специалист "Местни данъци и такси"	1	312.13. Ниво специалист 3
	ОБЩО	**35**	

Дирекция Обща администрация

1.	Директор на дирекция– главен счетоводител
2.	Счетоводител
3.	Старши експерт– “Бюджет и финанси”
4.	Технически сътрудник – “Касиер”
5.	Технически сътрудник – “Домакин”
6.	Технически сътрудник “Секретар”
7.	Старши експерт - “ОМП и ПБЗН”
8.	Старши експерт „ Системен администратор”
9.	Младши експерт „Човешки ресурси”

Дирекция Специализирана администрация

1.	Директор на дирекция
2.	Главен архитект
3.	Главен експерт - “Общинска собственост и кадастър”
4.	Старши специалист – “Кадастър и регулация” – 2 броя
5.	Старши експерт „ Контрол по строителството”
6.	Сътрудник по управление на европейски проекти и програми
7.	Старши специалист „Организатор благоустрояване “
8.	Старши експерт - “Еколог”
9.	Старши експерт „Земеделие”
10.	Главен експерт „Управление на горски територии общинска собственост”
11.	Специалист „Озеленяване”
12.	Старши специалист – “ГРАОН”
13.	Главен експерт “Образование, култура и младежки дейности”

В общината има внедрени и функционират следните електронни системи:

- електронна система за деловодство и документооборот „Акстър офис”
- общината участва в Системата за електронен обмен на съобщения чрез „АКСТЪР Комуникатор”
- общината работи се с платформа на МС за електронно заявяване за достъп до обществена информация
- общината работи с електронна платформа на ДАЕУ за електронно заявяване и заплащане на услуги.
- Има въведена система за сигурно електронно връчване, работещо чрез платформа на ДАЕУ.
- Въведени са софтуерни продукти за счетоводство, труд и работна заплата.
- Общинската администрация е изградила системи за обратна връзка с клиентите на общински услуги, като се прилагат следните документи и процедури, които са изготвени, одобрени и прилагани.
- Харта на клиента”
- Правила за административно обслужване”
- Харта на административно обслужване.
- СИСТЕМА ЗА ИЗМЕРВАНЕ УДОВЛЕТВОРЕНОСТТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ В ОБЩИНА КОЧЕРИНОВО

Освен чрез системата за измерване на удовлетвореността на потребителите са налични системи за обратна връзка чрез кутия за сигнали и препоръки, електронна форма за сигнали и препоръки / вкл. сигнали за корупция/ чрез Интернет страницата на общината.

Общинската администрация е участвала в редица форми на обучение и непрекъснато се усъвършенства. Административният капацитет на служителите в община Кочериново се повишава чрез серия обучения. Към настоящия момент те са преминали задължителните обучения за държавни служители, както и различни форми за повишаване на квалификацията. Най-пълно мащабното обучение е извършено по Оперативна програма „Административен капацитет” по проект: „Повишаване квалификацията на служителите в община Кочериново, чрез провеждане на обучения за допълнителни компетентности”.

Основните застъпени обучения са в сферата на изготвяне на комуникационни стратегии, усъвършенстване на вътрешните комуникации, връзки с обществеността, междукултурни комуникации, комуникации и етикет, развиване на практически умения, работа със специфични групи граждани, лична ефективност, екипна ефективност.

Изводи: Общинската администрация притежава необходимата компетентност. Общината е предприела и внедрила редица мерки за осигуряване качеството на административните услуги и има внедрена система за обратна връзка.

1.13 Бюджетна осигуреност

Анализът на бюджета на Общината в периода 2019 – 2021г, ясно показва, че община Кочериново не притежава собствен финансов потенциал, за да финансира изпълнението на политиките си за развитие в бъдеще. Основен източник на финансов ресурс и през следващия планов период ще бъдат европейските структурни и инвестиционни фондове, както и ежегодно финансиране от Националния бюджет, които трябва да подкрепят усилията на Общината в постигане на поставените стратегически цели.

Таблица № 34 Планирани и изпълнени собствени приходи по бюджета за 2020 г., свързани с управление на общински имоти, са както следва:

Приходи 2020 г	***Планирани***	***Изпълнено***
1.Собствени приходи	735204	787470
В т.ч. от наеми	22 000	18774
От продажби	40 000	90 269
От концесии	10 000	14 357

Общината няма финансов капацитет за самостоятелно финансиране на проекти и приоритети заложени в Плана за интегрирано развитие 2021-2027г. В бюджета няма заделени средства за разработване, управление, изпълнение и съфинансиране на проекти от ПИРО.

Таблица №35 Структура на приходите в общинския бюджет за последните три финансови години

Приходи	***Относителен дял %***		
Година	2018 г	2019 г	2020 г
Наеми имущество	1%	1%	1%
Наеми зем. Земя	2%	2%	2%
Продажба земя	6%	3%	1%
Нетни данъци	4%	4%	3%
Външно финанс.	87%	80%	93%
Общо	**100%**	**100%**	**100%**

За изпълнението на Плана за интегрирано развитие за 2021-2027 г. следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, действащите оперативни програми през нови програмни периоди, програми на българските министерства и други.

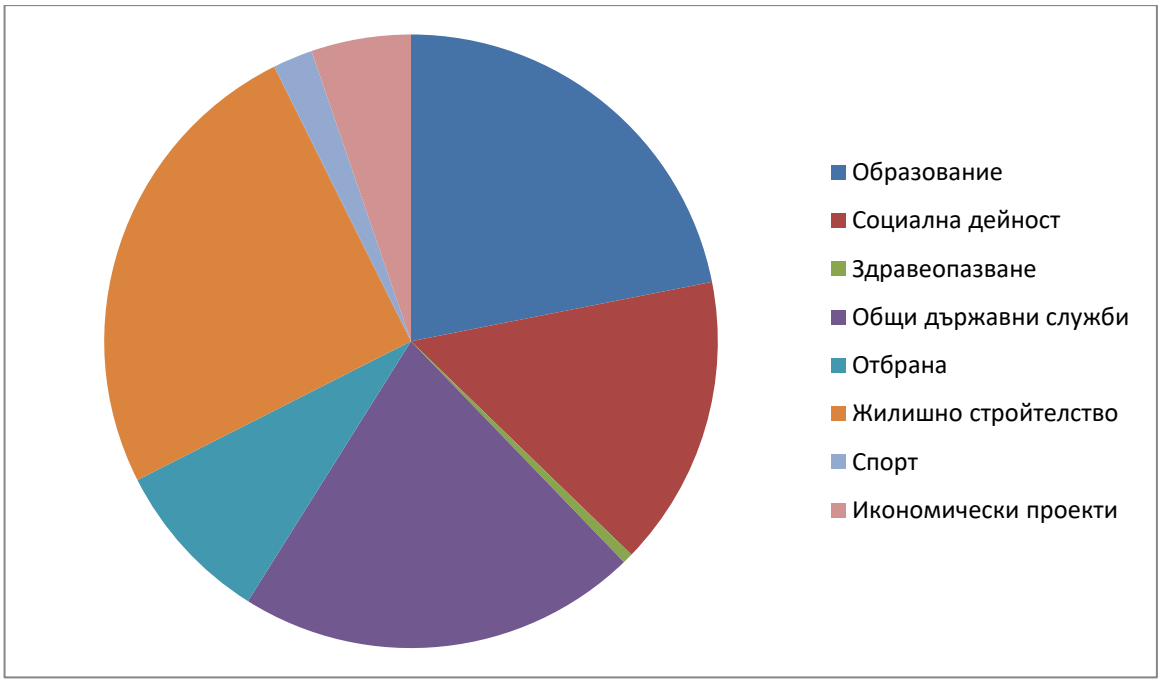
Вариант за финансиране и изпълнение на публични функции и проекти е публично-частното партньорство (ПЧП). Неговите форми, структуриране и механизми вече са нормативно уредени със Закона за Концесиите от м. ноември 2017 г /ДВ брой 96от 1.12.2017г /.

ПЧП едновременно дава възможност за развитие на висококачествени и достъпни услуги от обществен интерес и насърчаване на частните инвестиции в строителството, поддържането и управлението на обекти на техническата и социална инфраструктура и в извършването на публични функции и проекти. ПЧП се урежда, чрез договор между публичния партньор – Община и частния партньор – Инвеститор. ПЧП дава гаранции за защита на публичните активи и ефективно управление на публичните средства, като същевременно се създават работни места, генерират доходи и насърчава предприемачеството. Политиката за общински ПЧП се определя с ПИРО и Програмата за реализация на ПИРО, в която в самостоятелен раздел трябва да се включат общинските ПЧП и сроковете за изпълнението им.

Таблица №36 Относителен дял на разходите за последните три години в проценти от общият бюджет на община Кочериново

Разходи	***Относителен дял %***		
Година	2018г	2019г	2020г
Образование	31.55	31.69	21.90
Социална дейност	15.92	17.08	15.34
Здравеопазване	1.03	0.83	0.55
Общи държавни служби	28.19	24.65	21.13
Отбрана	2.51	1.65	8.61
Жилищно строителство	7.41	11.35	25.11
Спорт	4.03	3.59	2.10
Икономически Проекти	9.36	9.16	5.26
Общо	100	100	100

Относителен дял на разходите 2020г

Основна част от бюджета на Общината е насочена към образование, издръжка на администрацията и социални проекти.
За изпълнението на ПИРО 2021-2027 г. са важни и частните проекти и инвестиции на местния бизнес и НПО, които също създават условия за подобряване на средата и съживяване на района.

Изводи: Приходите в общинския бюджет са недостатъчни за покриване на нуждите на общината.

Таблица № 37

ПРОЕКТИ РЕАЛИЗИРАНИ И В ПРОЦЕС НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО В ОБЩИНА КОЧЕРИНОВО

№	*НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРОЕКТА*	*ОБЩИНА*	*ПРОГРАМА, програми на ЕС и други донорски*	*СТОЙНОСТ НА ПРОЕКТА*	*ЕТАП НА РЕАЛИЗАЦИЯ*	*КРАТКО ОПИСАНИЕ*
1	„Осигуряване на топъл обяд в Община Кочериново”	Кочериново	Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане, операция тип 3: „ Осигуряване на топъл обяд”, процедура за директно предоставяне на	36 850лв. с ДДС	Изпълнен/ Приключил 01.03.2019г - 29.02.2020г.	"Осигуряване на топъл обяд в община Кочериново" е проектно предложение, което предвижда изпълнение на следните Проекти: Определяне на целевите групи по проекта; закупуване на хранителни продукти; осигуряване на топъл обяд и

			безвъзмездна финансова помощ BG05FMOP001-3.002 „ Осигуряване на топъл обяд – 2016- 2020”			предоставяне на съпътстващи мерки. Проекта стартира от 01 март 2019 година и приключи на 29.02.2020г. В резултат от изпълнението на проекта 55 лица ще получават топъл обяд.
2	„Целево подпомагане с топъл обяд в община Кочериново“	Кочериново	„Топъл обяд у дома в условията на извънредна ситуация – 2020”, утвърдена със Заповед № РД 01-209 от 27.03.2020 година, на Министъра на труда и социалната политика на Р. България, финансирана чрез Агенцията за социално подпомагане	**32 448.10 лв.** с ДДС	Изпълнен/ Приключил **Период на изпълнение 01.05.2020 г. до 31.12.2020 г.**	община Кочериново, в условията на въведената извънредна епидемична обстановка, осигурява и предоставя помощ и подкрепа под формата на приготвена храна, порцион – храна за обяд, включващ супа, основно ястие и хляб на 67 потребители, жители на гр. Кочериново.
3	"Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19 в община Кочериново"	Кочериново	Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по операция BG05FMOP001-5.001 „3.1 - Топъл обяд в условия на пандемията от COVID-19“, по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане 2014 – 2020г., Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица	61 443.36лв. с ДДС	В процес на изпълнение . 21.01.2021г. – 30.09.2021г.	Община Кочериново, в условията на въведената извънредна епидемична обстановка, осигурява и предоставя помощ и подкрепа под формата на приготвена храна, порцион – храна за обяд, включващ супа, основно ястие и хляб на 120 потребители.
4.	„Патронажна грижа в общините Рила и Кочериново“, където Община Кочериново е партньор на община Рила.		Административният договор BG05M9OP001-2.040-0031 по проект „Патронажна грижа в общините Рила и Кочериново“ е по процедура за директно предоставяне на	100 190,45 лв., от които 85 161,88 лв. европейско финансиране и 15 028,57 лв. национално финансиране.	01.09.2019г. - 01.10.2020г.;	предоставя качествени и достъпни услуги, насочени към подобряването на достъпа до социални и здравни услуги на лица с увреждания над 18 години и лица над 65 години с ограничения или невъзможност за самообслужване.

			безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.040 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“– **Компонент 2**.			Проектите включват почасови посещения от здравен консултант, социален консултант и домашен помощник в домовете на потребителите с цел проследяване на здравословното състояние на потребителя; измерване на кръвно налягане; извършване на манипулации и процедури, подходящи за изпълнение в дома на потребителя; съдействие за решаването на възникнали проблеми в процеса на предоставянето на услугите; съдействие за административни процедури; оказване на морална подкрепа на потребителите; поддържане на личната хигиена на потребителите; поддържане на хигиена в дома; пазаруване , придружаване при разходка, посещение при лекар и др.
5.	„Патронажна грижа в общините Рила и Кочериново”, където Община Кочериново е партньор на община Рила.		Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG05M9OP001-2.103-0043-C01 от 17.09.2019г., по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване“, Процедура № BG05M9OP001-2.103 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 4“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейски съюз, където община Кочериново участва		02.10.2020г. - 02.04.2021г.	

			като партньор на община Рила			
6.	„ Патронажна грижа + в община Кочериново	Кочериново	Административен договор за предоставяне на БФП по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г., Приоритетна ос 6 „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от КОВИД -19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката”, по процедура BG05M9OP001-6.002 “Патронажна грижа +”		06.05.2021г. – 06.05.2022г.	Целта е предоставяне на патронажни грижи за възрастни хора и лица с увреждания чрез услуги в домашна среда, както и подкрепа за адаптиране на социалните услуги, делегирани от държавата Проекти във връзка с разпространението на COVID-19.Дейността включва предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги и психологическа подкрепа, които да осигурят непрекъснатост на грижата, чрез участие на различни специалисти и заинтересовани лица
7.	„Патронажна грижа в общините Рила и Кочериново“, където Община Кочериново е партньор на община Рила.		Процедура №BG05M9OP001-2.101 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 3“, финансиран съгласно Допълнително споразумение № 1 към Договор № BG05M9OP001-2.040-0031-C01 от 16.08.2019г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020г.,, сключен между Община Рила и Министерство на труда и социалната политика, чрез Главна дирекция		16.03.2020г. - 31.12.2020г.;	Проектите по процедурата са насочени към възрасти хора над 65 г. с ограничения или невъзможност за самообслужване, както и към хора с увреждания и техните семейства, хора, които са поставени под карантина от здравните власти и за които има социална необходимост от почасови услуги като по този начин се защитава обществения интерес и се отговаря на нуждите на населението от превенция разпространението на COVID-19.Чрез изпълнение на Проектите по процедурата ще се подкрепят мерките по време на въведеното извънредно положение и съпътстващия го наложителен период на социална изолация на територията на цялата страна, чрез осигуряване

			„Европейски фондове, международни програми и проекти“ Определена за УО на ОП „РЧР“ за периода 2014-2020			на мрежа от услуги в домашна среда с цел ограничаване контактите между хората, като бъдат подкрепени лицата, които са застрашени в най-голяма степен от COVID-19.
8.	„ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ ЗА УСПЕШНА АДАПТАЦИЯ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ“, в партньорство с община Благоевград		Процедура NVIRONMENT-4.003 - Открита покана № 3 „Климат“ по Резултат 4: „Повишена способност на местните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към променящия се климат“ на Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014 - 2021 и съфинансирана от българската държава.		**На етап оценка**	Проектите ще бъдат насочени към намаляване или ограничаване на емисиите на парникови газове и засилване устойчивостта на местните общности към изменението на климата и ще допринесат за прилагането на Национална стратегия за адаптиране към изменението на климата.
9.	„ Обичам природата и аз участвам”	с. Стоб	ПУДООС „Чиста околна среда” – 2021г.		**одобрен**	
10.	„ Обичам природата и аз участвам”	с. Бураново	ПУДООС „Чиста околна среда” – 2021г.		**В процес на изпълнение**	

11.	„ Обичам природата и аз участвам”	с. Бараково	ПУДООС „Чиста околна среда” – 2020г.		**Приключил – 2020г.**	
12	Публично състезание по ЗОП с предмет: "Аварийно-възстановителни работи за водоснабдяване на гр. Кочериново - аварийно изграждане на Н.Р. за ПБН - 500 куб. м. и авариен ремонт на съществуващи резервоари, находящи се в местност Ридо, гр. Кочериново,"	гр. Кочериново	МКВП „Бедствия и аварии”		**В процес на изпълнение**	
13	„Рекултивация на общински депо за неопасни твърди битови отпадъци, находящо се в землището на с. Бараково – община Кочериново”	гр. Кочериново	Оперативна програма околна среда 2014-2020		**В процес на изпълнение**	

СПИСЪК НА ГОТОВИ ПРОЕКТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

1. „Обществен градски парк в град Кочериново”
2. „Водопроводна мрежа гр. Кочериново”
3. „Канализация на с. Пороминово-община Кочериново”
4. „Екопътека „Хайдушки път” – община Кочериново”
5. „Канализация на с. Стоб - второстепенна мрежа”
6. „Подобряване и преустройство на съществуващи сгради, предоставящи културни услуги в с. Стоб и с. Мурсалево”
7. „Реконструкция на водопроводна мрежа на с. Пороминово”

8. „Основен канализационен колектор за селата Стоб, Пороминово и Бараково”
9. „Регионална ПСОВ за агломерация Рила – Кочериново”
10. „Канализационна мрежа на гр. Кочериново”
11. „ПСОВ Кочериново-биологично пречистване”
12. „Основен кан. Колектор за източна зона и актуализация на профил № 61 и довеждащ колектор до ПСОВ гр. Кочериново”
13. „Канализация на гр. Кочериново, гл. колектор I”
14. „Канализация на гр. Кочериново – централна зона”
15. „Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа на гр. Кочериново”
16. „Кан.на гр. Кочериново – гл. Колектор II”
17. “JOINT INITIATIVE FOR PROTECTED AREAS”/ОБЕДИНЕНА ИНИЦИАТИВА ЗА ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ”
18. „Осигуряване на достъпна среда в Дом за стари хора Св. Иван Рилски”, гр. Кочериново

За изпълнение на приоритетите за развитие на общината заложени в ПИРО 2021-2027 Г освен горепосочените проекти е необходимо да се подготвят и проекти за:

1.Изграждане на Античен парк /с. Бараково, с. Пороминово./

2.Изграждане на „Вело път с. Бараково - с. Пороминово - с. Стоб“, който да се превърне в съвместен проект с община Рила и управата на Рилския манастир за „Вело път Бараково – Рилски манастир“.

3.По стъпките на Св. Иван Рилски –съвместно с общините Бобошево, Рила, ПП „Рилски манастир“ и църковната управа на манастира.

Част II. Цели и приоритети за развитие за периода 2021-2027;

ПИРО 2021 - 2027 съдържа визия за развитието на общината, стратегически цели, както и приоритети, насочени към потенциала за развитие на територията със съответни мерки към тях. Използването на интегриран подход за планиране на регионалното и пространственото развитие на Общината изисква целите и приоритетите да бъдат съгласувани и да предвиждат взаимодействието с факторите, условията и потенциала за специфичното развитие на общината, мрежата от населени места и отделните сектори (индустрия, транспорт, екологична инфраструктура, туризъм, аграрни проекти и др.), залегнали в Общия устройствен план на общината за развитие на територията.

2.1.Стратегическа рамка на ПИРО

Целите и приоритетите на ПИРО се определят в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие на по-високите нива, като се обвързват с постигането на резултати за територията на

Общината. Целите на плана отразяват местните потенциали за развитие и съсредоточават върху решаването на конкретните проблеми на общината.-развитие на икономиката, намаляване на безработицата, създаване и поддържане на подходяща екологична среда.

2.1.1 Съответствие с целите и приоритетите на Европейския съюз

Националната програма за развитие на страната 2020 г е изготвена под стратегическата шапка на стратегията на ЕС „Европа 2020, Националната програма за развитие: България 2030 е разработена в условията на липса на всеобхватен стратегически документ на ниво ЕС, който да задава средно и дългосрочния курс на политиките за развитие в рамките на общността. Въпреки това, в отделните сектори и тематични области са налице множество стратегически документи, в реализацията на които страната има ангажименти, като държава – членка на ЕК. Това обстоятелство, от една страна, ограничава свободата при формиране на стратегията на националната политика за развитие, а от друга – издига значително предизвикателство пред обхващането им и надграждането на концепциите, стоящи зад тях, в необходимата посока и дълбочина, в рамките на националните нужди на развитието

Плана за интегрирано развитие е съобразен с Общата селскостопанска политика (ОСП) на ЕС както и с мерките по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР)- 2021 – 2027;инструмента “Следващо поколение ЕС” – част от плана за възстановяване на ЕС от кризата, предизвикана от COVID-19;възраждане на селските райони и намаляване средната възраст на българските земеделски стопани съгласно насоките на новата Обща селскостопанска политика 2021-2027 (ОСП) на Европейския съюз, започваща през 2022 година;

ПИРО е съобразен с приетата през м. юли 2021 г. от Европейската комисия новата Стратегия на Европейския съюз (ЕС) за горите до 2030 г., като част от Европейския зелен пакт. Стратегията цели да бъдат изпълнени мерките на ЕС за намаляване на емисиите от парникови газове с поне 55% до 2030 г. и постигане на климатичен неутралитет през 2050 г.

Стратегията предвижда разработването на схеми за възмездяване на собственици и управители на гори при предоставяне на алтернативни екосистемни услуги, например чрез поддържане на части от техните гори непокътнати. Новата обща селскостопанска политика (ОСП), наред с други политики на ЕС, ще даде възможност за по-целенасочена подкрепа на горските стопани и за устойчиво стопанисване на горите.

2.1.2 Съответствие с Национална програма за развитие на България

Плана за интегрирано развитие 2021 2027 е съобразен и доразвива на местно ниво целите заложени в Национална програма за развитие на България ,а именно:

- ускорено икономическо развитие

- ❖ демографски подем
- ❖ намаляване на социалните неравенства

2.1.3 Съответствие с Национална програма за реформи

В Националната програма за реформи основна цел е предоставяне на качествени публични услуги. За целта ще бъдат изготвени предложения за подобряване на модела на структуриране на общинската администрация, ще бъдат внедрени по-високи стандарти за качество на административното обслужване и методи за обратна връзка с потребителите. В началото на 2020 г. са приети измененията в нормативните актове, с които са въведени по-високи стандарти за качество на административното обслужване и са регламентирани задължителни методи за обратна връзка с потребителите.

2.1.4 Съответствие с Националната концепция за пространствено развитие /2013-2025 г/

Национална концепция за пространствено развитие е документ за устройство на територията през последните три десетилетия, който обхваща цялата страна и се разработва в условията на възстановена собственост върху земята и горите във всичките й форми, увеличен брой участници в процеса на планиране и управление на територията, един по демократичен процес за вземане на решения и членство на страната в Европейския съюз. Основна цел на Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 е „Пространствено координиране на процесите, протичащи в националната територия чрез създаване на пространствено - устройствена основа и регулатор за осъществяване не само на регионалното, но и на отделните социално-икономически секторни планирания на национално ниво в контекста на общоевропейското пространствено развитие, за постигане на комплексно, интегрирано планиране“.

Стратегически документ за пространствено развитие съчетава необходимостта от вертикалната и хоризонталната им интеграция. Вертикалната интеграция гарантира съгласуваност, чрез прилагане на единен подход по отношение на различните териториални йерархични нива. От своя страна, хоризонталната интеграция осигурява възможност за по-широко пространствено третиране на проблемите, които често са общи както за целевата, така и за съседните ѝ територии (райони), което предоставя възможност за сътрудничество между тях и обединяване на усилията им за тяхното решаване.

Изготвеният Общ устройствен план на общината ,напълно покрива тези изисквания. Забавянето на неговото одобрение създава трудности при реализирането на някои стратегически обекти за Общината.

2.1.5 Съответствие с Националната стратегия за регионално развитие /2012-2022г/

НСРР е основния документ, определящ стратегическата рамка за постигане на устойчиво развитие на районите на страната, както и за преодоляване на регионалните различия НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. НСРР играе важна роля за постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите. НСРР отчита новите моменти на общоевропейската политика на сближаване на Стратегията ―Европа 2020 за интелигентен. устойчив и приобщаващ растеж, чиято основа е икономика, базирана на знания и иновации.

В НСРР е заложена изготвяне на цялостен ,комплектен анализ за състоянието на районите, екологически и териториално – урбанистичен аспект. Формулирани са стратегическите цели и приоритетните направления на страната и районите .

Преодоляването на дисбаланса между туристическото развитие на районите на Черноморското крайбрежие и тези от вътрешността на страната .Тази цел кореспондира със заложения в ПИРО приоритет за развитие на туризма в община Кочериново.

В малките градове и техните общини, които не разполагат с по-значителен финансов и човешки потенциал, икономическите дейности са силно ограничени и се изчерпват със сферата на услугите и търговията. Особено уязвими са селските общини, където се намира и община Кочериново в ПИРО 2021-2027 са заложени приоритети за намаляване на това неравенство и развитие на местната икономика.

Приоритет е решаването и намаляване влиянието на отрицателния естествен прираст на населението, високо ниво на детската смъртност, миграция, влошена възрастова структура, ниско равнище на заетост. Целесъобразно е да бъде създаден и финансов инструмент и механизъм за консултиране и подпомагане на изоставащите общини с цел балансиране процесите на развитие вътре в районите. Това е проблем които тежи на община Кочериново и в ПИРО ,чрез развитие на местната икономика ,социалната сфера постепенно ще намери своето решение.

2.1.6 Съответствие с Регионалния план за развитие на Югозападен район за планиране

Община Кочериново влиза в състава на Югозападния район на планиране /ЮРП/ - район от Ниво/ 2 /NUTS2/ включваща областите Благоевград, Кюстендил, Перник, Софийска и София град.

Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югозападния регион за планиране 2021-2027 е средносрочен стратегически планов документ, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на региона в годините на новия програмен период 2021-2027 г.

Основни приоритета за развитие на региона към които са формулирани специфични цели, както следва:

Приоритет 1: Насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход – насочен е към постигане на устойчив икономически растеж чрез развитие на конкурентноспособна икономиката

Специфична цел 1.2 Повишаване на инвестиционната активност, вкл. чрез изграждане на нови индустриални зони;

Специфична цел 1.3 Подкрепа за регионална специализация, устойчиво валоризираща специфичните потенциали на региона.

Приоритет 2: Съхранение и развитие на човешкия капитал чрез осигуряване на достъп до качествени услуги - Подобреното качеството и достъп до публичните услуги от първостепенно значение – здравно обслужване, социални услуги, активното социално приобщаване на уязвимите групи, както и ефективно реализиране на пазара на труда водят до съхраняване на регионалните демографски ресурси и подобряване качеството на живот, социално сближаване и повишаване привлекателността за обитаване на всяка териториална общност.

. *Специфична цел 2.1 Образование и обучение за високо квалифицирана работна сила;*

Специфична цел 2.2 Насърчаване на заетостта;

Специфична цел 2.3 Осигуряване на равен достъп до качествени здравни услуги;

Специфична цел 2.4 Подобряване на социалните услуги и социалното включване;

Специфична цел 2.5 Опазване, развитие и популяризиране на културното наследство и културните услуги;

Специфична цел 2.6 Предоставяне на качествени публични услуги.

Приоритет 3: По-добре свързан и устойчив район - Ключово условие за постигането на по-добра транспортна и цифрова свързаност в района (външна и вътрешна) е ефективното поддържане, модернизация и развитие инфраструктурата.

Специфична цел 3.1 Подобряване на свързаността на региона в национален и международен план и вътрешнорегионалната достъпност;

Специфична цел 3.2 Подобряване качествата на околната среда чрез изграждане и подобряване на екологичната инфраструктура;

Специфична цел 3.3 Запазване на биологичното разнообразие;

Специфична цел 3.4 Териториално развитие и сближаване;

Специфична цел 3.5 Укрепване на трансграничните перспективи.

Стратегическата рамка на ПИРО на община Кочериново (2021-2027г.) ще допринесе за постигането на всички посочени цели.

.

.

2.1.7 Обезпеченост на областите на политика със стратегически и програмни документи на община Кочериново:

Таблица № 38

Области на политика	*Стратегически / програмни документи**
Икономика и общинска собственост	Актуализиран план за действие на общинските концесии на територията на община Кочериново за периода 2021-2027г
	В процес на разработване на Стратегия за привличане на инвестиции и реализация на публично-частни партньорства.
	Наредба за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, приета от Общински съвет – Кочериново с Решение № 133 от Протокол № 15 / 07.10.2008г, последно актуализирана на 07.09.2018 г.,
Местни данъци и такси	В процес на разработване е ПИРО за периода 2021-2027 г.
Регионално/местно развитие	В процес на разработване е ПИРО за периода 2021-2027 г.
Териториално устройство / Административно-териториално устройство	В процес на одобрение е Общ устройствен план на общината ОУПО
	Стратегия за управление на общинска собственост за периода 2019-2023 г
Благоустройство, инфраструктура и транспорт	В процес на разработване е ПИРО за периода 2021-2027 г.
Образование	В процес на разработване е План за интегрирано развитие на община Кочериново за периода 2021-2027 г.
Здравеопазване и социални Проекти	В процес на разработване е Общинска стратегия за социални услуги.

Околна среда и води	В процес на разработване Общинска стратегия за съхраняване и опазване на природното и културно историческо наследство
	В процес на разработване на Горскостопански план на горите общинска собственост
Аграрна политика	В процес на разработване е План за интегрирано развитие на община Кочериново за периода 2021-2027 г.
Култура, спорт, туризъм	В процес на разработване е ПИРО за периода 2021-2027 г.
Обществен ред	Общински план за защита при бедствия и аварии
	В процес на разработване Програми за рисковите групи;

2.1.8 Анализ на силните и слабите страни на Общината

SWOT анализ

Поради голямото разнообразие на фактори и обширната област на реализация на проекти и идеи, множеството природни, географски ,културни, исторически, социални фактори които оказват съществено влияние за постигане на целите и приоритетите заложени в ПИРО и невъзможността да се анализира разнопосочната емпирична информация ,да се изградят математически модели, ще използваме експертния подход за оценка и прогнози на факторите и тенденциите в развитието на обществените процеси. При експертния подход се разчита на опита на експертите, като се допуска, че те имат нужния капацитет да разкриват закономерности и да правят синтезирани достоверни оценки, без да е необходимо да се разработват сложни математико-статистически модели.

SWOT-анализът спада към експертната група методи, но той не може да бъде разработен без необходимата изходна информация. Най-често SWOT-анализът се използва за идентифициране на организационното състояние на фирмата и за очертаване на тенденциите в нейното развитие. По-късно SWOT-анализът е пренесен и в други области като регионално планиране, околна среда, туризъм и др.

Главната цел на SWOT-анализа е да се извърши взаимообвързана оценка на вътрешните за дадена организация или регион силни (Strengths) и слаби (Weaknesses) страни, както и на външните за организацията или региона възможности (Opportunities) и заплахи (Threats). Приема се, че вътрешните страни (силните и слабите страни) могат да се контролират от организацията, докато външните фактори (възможности и заплахи) определят състоянието на средата, в която се развива организацията или региона.

Значението на SWOT-анализа се подсилва и от факта, че той е регламентиран като задължителна процедура при всички планове и програми, свързани с усвояването на структурните фондове и инструменти на Европейския съюз.

Резултатите от SWOT-анализа позволяват точно формулиране на приоритетите и целите за развитие на общината, както и периодична оценка на мястото й в рамките на региона. Резултатите от SWOT-анализа позволяват да се планират и реализират конкретни мерки за коригиране на състоянието. Сред елементите на анализа има взаимовръзки, които разкриват потенциала за развитие, а също и такива, които показват ограниченията (лимитиращите фактори) и проблемите, които предстои да бъдат преодолени. Преди да се премине към SWOT-анализа на отделните сектори в социално-икономическото развитие на община Кочериново, е важно да се подчертае, че в нашата страна все още има проблеми, свързани с наличието, количеството и качеството на необходимата изходна информация и достъпа до нея. За да се вземат решения и формулират целите, трябва да се използва обективна, достоверна, официална информация.

След подробен анализ на съвременната обстановка в Общината, събраната актуална информация, идентифицираните проблеми и наличните ресурси ,изготвения SWOT анализ насочва към необходимите и възможни действия. Те се базират на силните страни и търсят ефективни решения за преодоляването на слабите страни на територията. Анализът се спира на географската, демографската, историческата, културната, социалната, образователната и екологичната характеристика. Проследяват се закономерностите във функционално-пространственото развитие на общината и на нейната техническа, производствена, спортна, образователна, социална, културна и друга инфраструктура.

Използването на интегриран подход при управление на процесите в Общината ,ще позволи да се засили и влиянието на силните страни и се подпомогнат секторите които изпитват затруднения**.**

Таблица №39

СИЛНИ СТРАНИ	***СЛАБИ СТРАНИ***
1. Благоприятни климатични условия за развитие на селско и горското стопанство; **2.** Плодородна земя и добри възможности за развитие на поливното земеделие; **3.** Богати водни ресурси – р. Струма и р. Рилска, Р. Копривлен микроязовири, подпочвени води и др.; **4.** Чиста и съхранена природна среда; **5.** Наличие на природна забележителност – „Стобски пирамиди“, и възможност за включване на пещерите – „Чочова скала“ и „Янина градина“; **6.** Наличие на почвени и климатични дадености за развитие на биологично земеделие и животновъдство; **7.** Благоприятно транспортно-географско положение. Преминаващи път Е79, единствения път за Рилски манастир, участък на магистрала „Струма”; Наличие на ж.п. връзка. **8.** Благоприятно геостратегическо положение - близост до областен център, гр. Благоевград, локация в зона за трансгранична сътрудничество; **9.** Добра териториална осигуреност на населението (нисък коефициент “гъстота на населението”; **10.** Опит в подготовката и реализацията на проекти, финансирани от фондовете на ЕС; **11.** Наличие на работна сила (човешки ресурси) за целите на селското стопанство с изградени трудови навици; **12.** Етническа толерантност. 13.Близостта до Рилския манастир и с. Скрино **14.**Наличието на множество археологически обекти. **15.**Наличие на минерален извор с добри качества на водата.	**1.** Отдалеченост на общината от областния център – гр. Кюстендил; **2.** Демографска криза - намаляване и застаряване на населението; **3.** Слабо развит в икономическо отношение район с неблагоприятна инвестиционна среда и ниска компетентност; **4.** Висока безработица, ниски доходи и жизнен стандарт; **5.** Лошо състояние на елементите на техническата инфраструктура – Водопреностна и канализационна, липса на ПСОВ и др. **6.** Недостатъчни приходи в бюджета с нисък дял на бюджетните разходите за социални услуги и липса на такива за развитие на туризъм и почивно дело; **7.** Липса на реално действащи големи промишлени предприятия в общината и разрушаване на материално-техническата им база; **8.** Слабо развит частен сектор, респ. липса на предприемачество в сектора на малкия и среден бизнес; **9.** Неразвит сектор “Услуги”, което рефлектира върху социално-икономическото развитие на общината като цяло; **10.** Неразвит сектор туризъм и съпътстващи услуги и интегрирани проекти в туризма. **11.** Малко на брой земеделски кооперации и липса на организации на селскостопански производители; **12.** Липса на спешна медицинска помощ и слабо развита доболнична медицинска помощ; **13.** Недостатъчна уреденост на земеделските земи и ниска компетентност на земеделските производители и стопани; **14.** Значителен дял на пустеещи земеделски земи и сграден фонд; **15.** Липса на стремеж за въвеждане на нови култури в селското стопанство.

	Неразвито оранжерийно производство и незадоволително участие на технически култури: **16.** Относително лоша и слабо поддържана републиканската третокласна пътна мрежа, създаващо затруднения при придвижването на гражданите и стоки; **17.** Незадоволително ниво на конкурентоспособност. **18.** Несигурност за реализация на селско стопанската продукция. **19.** Липса на заинтересованост и стремеж за развитие на биологичното земеделие и сертифициране на земеделските земи..
ВЪЗМОЖНОСТИ	***ЗАПЛАХИ***
1. Ефективно използване на природния потенциал на общината; **2.** Развитие на еко и културния туризъм с комбиниране на туристически пакети със съседни общини; **3.** Създавате на местни туристически продукти и туристически атракции; **4.** Засилване ролята на общинската администрация като основно звено в процеса на консултации на обществото. **5.** Развитие на сектора на малките и средни предприятия и подобряване на достъпа на малкия и среден бизнес до субсидиране и кредитиране, чрез финансови инструменти и програми на ЕС; **6.** Създаване на нови работни места, посредством растеж в сектора на малкия и среден бизнес и разширяване асортимента на произвежданата селско стопанска продукция. **7.** Възможност за използване на логото на ПЗ Стобски пирамиди за рекламиране на продукцията: **8.** Установяване на устойчиво трансгранично партньорство и създаване на трайни икономически структури; **9.** Разширяване и подобряване на основната инфраструктура чрез участие на общината в инвестиционни проекти, финансирани по Оперативните програми през новия програмен период; **10.** Развитие на животновъдство,	**1.** Забавяне на одобрението на ОУПО; **2.** Продължаващата пандемия води до увеличаване на безработицата и риск от социална нестабилност; **3.** Увеличаване и задълбочаване на демографската криза и намаляване дела на населението в трудоспособна възраст; **4.** Възникване на несъответствие между образователното и квалификационно равнище на работната сила и изискванията на пазара на труда; **5.** Неефективно използване на природните и културно-историческите и човешки дадености в общината; **6.** Влошаване качеството на техническата инфраструктура и транспортните връзки до степен на невъзможност за изпълнение на функциите им; **7.** Влошаване условията за ефективни селскостопански проекти и реализация на продукцията на съществуващите малки земеделски стопанства; **8.** Природни рискове –пандемия, горски пожари, наводнения и др.; **9.** Риск от замърсяване на околната среда от антропогенни и други фактори; Замърсяване на околната среда с нерегламентирани сметища

излизащо от рамките на домакинствата и малките стопанства към средно големи и големи ферми; **11.** Нарастване търсенето на екологично чиста селскостопанска продукция; Разширяване на асортимента на селско стопанското производство. **12.** Съпътстваща селскостопанското производство преработвателна промишленост; **13.** Стимулиране на публично-частните партньорства; **14.** Популяризиране на културно-историческото наследство в региона чрез развитие на алтернативен туризъм **15.** Активизиране на културната дейност и социалните грижи в региона в резултат на европейската политика за повишаване ролята на социалните партньори и неправителствените организации в културната и социална сфера.	**10.** Трудова миграция - насочване на работна сила към големите градове. Благоевград и София. .

2.2 Визия за развитие на Общината

Стратегическата част на ПИРО на община Кочериново е разработена в съответствие с изискванията в Закона за регионалното развитие и указанията на МРРБ за разработване и прилагане на Планове за развитие на общините за периода 2021-2027 година. При определянето на стратегическата рамка на документа е следван принципа за интегритет на целите и оптимална хармонизация на приоритетите, мерки и дейности с тези в планови документи за регионално ,национално и европейско развитие от по-високо ниво. Стратегическата рамка се базира на интегриран подход за развитие на общината. Той обединява всички сфери, за които местната власт има отношение и становища и виждания на всички заинтересовани страни. Разглеждат се въпроси, попадащи в компетенциите на общинската власт . Като основен документ за развитие на общината, ПИРО свързва отделните страни на обществените отношения в една обща стратегия. Интегрираният подход при разработване на общинския план и включването на по-широк кръг заинтересовани страни, така и при неговото изпълнение, е гаранция, че плана ще доведе до реални резултати и повишаване на жизнения стандарт на жителите на общината.

Визия това е целта към която се стреми да достигне общината в своето развитие, дава характеристики на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие. Тя отразява и пространствените перспективи на територията на общината на

основата на икономическите и социалните фактори, като отчита възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии.

Анализа на представения по-горе социално икономически анализ , в съответствие стратегическите документи на европейско, национална и регионално ниво и вземайки предвид действащите в момента планове и програми в община Кочериново, както и очакванията на жителите, грижата и усилията на Общината за подобряване социалната среда, чрез развитие на икономиката формулираме ***следната визия:***

Устойчиво развитие на икономиката, чрез ефективно и природо съобразно ползване на природните дадености за постигане на конкурентна способност .трудова заетост , повишаване на доходите и жизнения стандарт на населението.

Така формулираната визия отразява нуждите и желанията на жителите на общината за превръщането на община Кочериново в привлекателно място за работа и живеене, възможности за обучение на подрастващите и тяхната трудова реализация за периода 2021 – 2027 г.

За реализирането на визията ще се разчита на природните дадености, преориентиране на основните производства в дълбочинна преработка на суровините, иновации, въвеждане на нови технологии и друг потенциал, който с помощта на финансовите инструменти на ЕС и Националния бюджет и усилията на всички жители на общината, ще се превърнат в конкурентни предимства.

Избраната визия дава възможност да се формулират конкретни цели и мерки за развитието на общината през плановия период 2021-2027. Постигането на желаната визия следва да се осъществи ,чрез стратегическа цели подкрепени от приоритети, мерки и реализирането на конкретни проекти

2.3 Стратегическа цел:

Превръщане на община Кочериново в предпочитано място за живот от младите хора.

За постигенато на тази стратегимиска цел е необходимо развитие на взаимосвързана и конкурентна икономика ,чрез прилагане на интегриран подход при използването на ресурсите, насърчаване на инвестициите в селското стопанство и преработващата промишленост, развитие на туризма.

Значителен потенциал притежава общината в сферата на туризма , базиран на природните дадености и културно историческото наследство.

Проектиране и изграждане на археологически парк Бараково ще даде желание за пътуване, а за другото условие за туризъме необходимо да се създаде необходимата

инфраструктура-вело път,места за почивка ,атракции на местни традиционни обичай,фолклорни традиции и гозби,

Проектиране и изграждане на Вело път Бараково-Стоб- Рилски манастир по старото трасе на теснолинейката. Е една генерална идея ,която трябва да бъде стратегическа цел на двете общини Кочериново и Рила.В тази връзка е необходимо разработване на общинска и обща стратегия със съседните общини за развитие на туризма.

За постигането на стратегическата цел трябва да се преодолеят социалните различия ,чрез приоритетно териториално развитие и подобряване на инфраструктурата,опазване, обогатяване и съхраняване на природното богатство и подобряване на зелената система на общината. Създаване на условия за краткотраен отдих.

Създаване на подходяща институционална среда ,чрез повишаване качеството на административно обслужване и подобряване на нормативната база на Общината. Подобряване качеството на достъп до административни услуги. Ще създаде по – добър обществен климът.Необходимо е да се планират и мерки за подоблряване условията на работа на общинската администрация – гр. Кочериново.

Програма за реализация на ПИРО Кочериново за периодо 2021 – 2027 г,описание на предвидените мерки и дейности.Приложение 1

2.5 Използвани принципи

Основен принцип при разработването на Плана за интегрирано развитие 2021 - 2027 бяха партньорството и широките консултации с всички заинтересовани страни. Социално икономическите партньори бяха информирани на всеки етап от процеса на подготовка на документа в стремеж за повишаване на качеството му и отразяване на реалните и обществено значими проблеми в социално-икономическото развитие на Общината както и обхващане на всички възможни техни решения.

По време на изготвяне на ПИРО 2021-2027г бе поддържана постоянна връзка със заинтересованите лица и организации. По време на събиране на първоначалната информация, бяха изпратени писма до всички стопански субекти и НПО ,като бяха информирани за началото на процеса по изготвяне на ПИРО 2021-2027 г. Беше дадена възможност при изявено желание техни представители да бъдат включени в работната група за изготвяне на ПИРО. През целият период на изготвяне на ПИРО се поддържаше двупосочна връзка на консултиране. Всички материали разглеждани в работната група ,както и протоколите от заседанията, бяха качвани на сайта на общината и по този начин ставаха достояние на широк кръг заинтересовани лица.

В работната група бяха включени и представители на НПО, физически и юридически лица имащи отношение по планиране на приоритетите и изразяващи претенциите на по –широки слоеве на населението и бизнеса и имащи позиция по въпросите касаещи развитието на Общината.

Изготвянето на стратегическия документ е хармонизирано със следните принципи за стратегическо планиране на местното развитие:

1. Обвързаност на планираните мерки помежду си за съвместно подобряване на местното развитие;
2. Съответствие с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС;
3. Координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики за конкуренция, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;
4. Информираност и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
5. Съфинансиране и допълване на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
6. Интегриране на усилията, човешките ресурси и финансовите средства за осъществяване на набелязаните в стратегията цели;
7. Отвореност за допълнения и адаптивност на стратегическите намерения към бързо променящите се условия на средата, в която ще се реализира стратегията;
8. Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения.

Част III. Описание на комуникационната стратегия, на партньорите и заинтересованите страни и формите на участие в подготовката и изпълнението на ПИРО при спазване на принципите за партньорство и осигуряване на информация и публичност;

Комуникационната стратегия за ПИРО се разработва, за да определи заинтересованите страни и начина на комуникацията с тях. Съгласно изискванията на ЗРР, Кметът на общината осигурява информация и публичност на План за интегрирано развитие (ПИРО) в съответствие със своите компетенции.

Общинската администрация предприема всички възможни мерки, за поддържане на интереса и мотивацията за участие на местните общности в определянето и в реализацията на целите и приоритетите залегнали в ПИРО.

Осигуряването на партньорство, публичност и прозрачност се прилага на всички нива при осъществяване на планирането, изготвянето, финансирането, наблюдението и оценката на този планов документ.

Комуникационната стратегия е документ, който включва дейности за проучване на потенциалните партньори, информирането им за намеренията на общината за изготвяне на ПИРО.

Комуникацията със всички заинтересовани страни спомага за идентифициране на потенциални проблеми и за осигуряване на обществена подкрепа.

Определящ показател за успешната реализация на ПИРО е до каква степен са удовлетворени очакванията на всички жители на общината.

С комуникационната стратегия се цели:

- ❖ Повишаване нивото на информираност за процеса на разработване ,одобряването и изпълнение на ПИРО на всички заинтересовани страни.
- ❖ Изготвяне на механизъм за публична информираност на широката общественост.
- ❖ Включване на широко кръг участници в процеса за осигуряване на обществена подкрепа при разработването и изпълнението на ПИРО.;
- ❖ Повишаване на качеството на ПИРО чрез използване компетентността на заинтересованите страни

Комуникационната стратегия включва механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по програмата за реализация на плана.

Принципът на партньорство и сътрудничество с представителите на различните заинтересовани страни, следва да се прилага в рамките на целия процес на изпълнението на плана. Обществеността се информира за начина на изпълнение на мерките от програмата за реализация, за резултатите от тях и за начина, по който са изразходвани финансовите ресурси. Този процес обхваща различни нива на информираност:

Вътрешно ниво на информираност - на това ниво се цели оптимизиране на комуникационните процеси в администрацията, чрез:

- ❖ Осигуряване на вътрешния обмен на документи и информация и на хоризонталната комуникация;
- ❖ Осигуряване на лесен достъп до информационните ресурси и оперативната информация на експертите, отговарящи за комуникацията.

Общинско ниво - на това ниво се осъществяват конкретни комуникационни политики и дейности, насочени към гражданите , местните обществени и бизнес организации и медиите. Комуникацията на това ниво е подчинена на целите за прозрачност, насърчаване на диалога и сътрудничество.

Регионално ниво - това ниво цели поддържане на ефективна комуникация и координация с регионални структури за развитие, по осигуряване на съответствие на плана за развитие със стратегическите документи на регионално ниво.

Държавни органи на местно ниво - цели се поддържане на продуктивна комуникация с държавните органи, относно прилагането на методическите указания по разработването и последващите етапи от реализацията на ПИРО, както и с

управляващите органи на оперативните програми по усвояването на средства от европейските фондове.

Заинтересовани страни.

При идентифициране на заинтересованите страни се търси отговор на следните въпроси:

- Кои са конкретните представители на заинтересованите страни в общината?
- Какво заинтересованите страни искат да постигнат за общината и какви са техните очаквания ?
- Съвпадат ли очакванията на заинтересованите страни със целите на Плана за интегрирано развитие?
- Може ли да бъде оценен конкретният принос на всяка заинтересована страна към процеса на местното развитие?

Заинтересованите страни би следвало да се включват още на етапа на разработването и приемането на плана за развитие, като тяхното участие става особено значимо при реализацията на приоритетите, целите и проектите, заложени в него. Ангажимент на общинската администрация е да осигурява необходимата публичност и да прилага всички възможни мерки за поддържане на интереса и мотивацията за участие на местните общности при Определянето и реализацията на целите и приоритетите на документа. ПИРО се обсъжда и съгласува със заинтересованите организации, с икономическите и социалните партньори, а така също и с физически и юридически лица, които имат отношение към развитието на общината. Цели се, информацията да достига до максимален брой представители на заинтересованите страни и да осигурява участието им в обсъжданията и вземането на решенията.

Заинтересованите страни имат различни характеристики и изискват различен комуникационен подход. Съществуват съществени различия по отношение на интересите на отделните страни и по отношение на собствената им позиция спрямо местното икономическо развитие.

Заинтересованите страни имат различна степен на разбиране, на готовност и компетентност да партнират. Някои от тях дори са слабо информирани за тези възможности и не са осъзнали ползите, които могат да се извлекат от такова партньорство. Нямат опит за работа в партньорство и не разполагат с достатъчна информация.

Външни заинтересовани страни са:

- Включва граждани, предприемачи, инженери, строители, туроператори и представители на туристически сдружения, ресторантьори, работещи в сферата на културата, образованието, здравеопазването, социалните услуги и др.

- Изключително важно е да се идентифицира конкретно множество от очаквания, несъгласия и пречки, които заинтересованите страни могат да изявят спрямо проекта на ПИРО. Поради това тези очаквания трябва да се анализират и на тази база да се определят приоритетите на всяка една от тях.

- Гражданското участие в процесите на вземане на решения по публичните политики е ново измерение в отношенията между управляващи и граждани. То

се позовава на разбирането, че гражданите имат право да бъдат постоянен и самостоятелен участник във формирането на политики. Основно право на всеки европейски гражданин е правото на добра администрация и добро управление. Под добро управление се разбира прозрачност и ефективност в работата на администрацията, с осигурено участие на гражданите в процесите на вземане на решения по публичните политики.

- Неправителствените организации са граждански образувания, които освен, че са изразител на обществени интереси, в повечето случаи отстояват и свои интереси, свои потребности и имат собствени претенции. Все пак - идеалните цели, за които са създадени, насочват техните действия към предоставяне на различни (най-често социални и културни) услуги на гражданите и към изпълнение на дейности, възложени им от органите на държавното и местното управление.

- Неправителствените организации са едновременно партньор на общината и потенциални бенефициенти. Опитът в работата по проекти, финансирани със средства на ЕС, показва, че неправителственият сектор често насърчава инициативи и създава идеи, които ангажират общината към тяхното осъществяване. Ето защо, те биват не само информирани за целите, приоритетите и мерките на плана за развитие, но и насърчавани да участват със свои предложения. Конкретни комуникационни действия се насочват към неправителствените организации, предоставящи образователни, социални, културни услуги, туристическите сдружения и към други обществени субекти.
- Макар и не пряко ангажирани с местното икономическо развитие, местните власти са най-силно заинтересовани от пълноценно прилагане на всички мерки от плана за развитие. Интересите на местната власт са свързани с осигуряването на възможности за социално- икономическо развитие и привличане на инвестиции. Бизнесът изисква различна степен на разбиране, готовност и компетентност за партньорство при осъществяването на комуникационната стратегия и при реализацията на конкретни мерките от плана за развитие.

- Персоналните участници се определят с помощта на общинската администрация. определените представители трябва да имат доказано участие и инициативност при предходни обсъждания, работни срещи, дискусии и анкети, в предходни планове за развитие.

При разработването на ПИРО, партньорството трябва да се управлява ефективно като:

- Проучва се всеки поставен въпрос, като всеки изразява мнението си;
- Анализира се цялата придобита информация и се правят заключения;
- Вземат се решения за планирани действия, като ролята и отговорностите на всяка от страните се съгласуват;
- Осъществява се постоянен контрол.
- Планирането на мащабни съвместни туристически и екологични проекти може да стане единствено със сътрудничеството между отделните общини и местните общности.

Важно място за разработване, приемането и мониторинг на изпълнението на ПИРО заемат кмет и кметски екип и екипите общински служители .

Общинска администрация-Служителите в общинската администрация са страна и едновременно с това преки участници, както в процеса на разработване на плана за развитие, така и при изпълнението на приоритетите и мерките. Тяхно задължение са дейностите по осигуряването на информация и публичност, както и по поддържането на добро взаимодействие и обратна връзка с другите заинтересовани страни.

Общинските съветници те също имат двойна роля - веднъж като членове на колективния орган на местното самоуправление - Общинския съвет, утвърждават и приемат актове на кмета на общината, свързани с местното развитие и втори път - като пълнПИРОавни граждани и представители на гражданското общество в управлението са длъжни да отстояват и да работят в полза на местния обществен интерес. Те притежават обща компетентност за решаване на всички местни въпроси.

Основните информационни събития, които имат за цел да уведомяват широката общественост и да привлекат вниманието и интереса на заинтересованите страни са:

- Прессъобщения насочени към медиите, като средство за осведомяване на местната общност за действията по съставянето на плана за етапите и постиженията при неговото изпълнение;

- Публикации в социалните мрежи – ФБ страницата на общината, както и ФБ страници и групи, НПО свързани с общината

- Информационни срещи със заинтересованите страни-Тази форма се използва периодично, най-вече преди вземането на решения, свързани с разработването и изпълнението на плана за развитие. На гражданите се предоставя възможност да изразят своите опасения и мнения по тях.

- Интернет страницата на общината.-Интернет страницата се използва като средство за редовно предоставяне на актуална информация за работата на Работната група, протоколи, изказвания, становища, указания, често задавани въпроси, информация за разглеждани и одобрени проекти, окончателния вариант на обсъжданите части от проекта,

При стартиране на разработването на Плана за интегрирано развитие се цели събиране от заинтересованите страни на максимален брой виждания и становища относно визията на плана и за възможностите за балансирано развитие на общината.

С цел да се осигури прилагането на принципа на партньорство и сътрудничество при разработването на ПИРО се провеждат срещи на няколко етапа с представители на различни заинтересовани страни, на които се предоставя възможност да изразят своето мнение във връзка с разработването на плана.

В рамките на разработването на ПИРО необходимо е провеждането на две обществени обсъждания, като ключови етапа от процеса на съставяне на документа.

- Първото обществено обсъждане се провежда за представянето на бъдещата визия, стратегическите цели и приоритети за развитие на общината. Осигурява се възможност за представяне на проектни предложения от страна на заинтересованите страни, чиито представители участват в обсъждането, които предложения се предоставят на екипа, разработващ плана.

- Второто обществено обсъждане включва публикуването на ПИРО, покана за мнение и обсъждането на плана пред местната общественост, преди приемане от Общинския съвет.

Списък на заинтересованите страни

Вътрешна група

- Кметски екип и експерти в общинска администрация
- Представители на Общински съвет

Външна група

- Жители на общината
- Представители на различни видове сдружения и организации с нестопанска цел
- Представители на местния бизнес
- Представители на организации, имащи отношение към икономическото развитие на територията
- Представители на образователната сфера –
- Представители на културните институции и спортни клубове – читалища, библиотеки и др.
- Представители на социалната сфера и на сферата на здравеопазването
- Партньори от съседни общини .

Мониторингът на реализация на Плана за интегрирано развитие е постоянен и текущ. Отчетността по мониторинга се осъществява на по-малки или по-големи интервали от време. По време на реализацията на ПИРО се изготвят:

- Годишни доклади за изпълнение на Плана за интегрирано развитие.;
- Междинна оценка, която се оформя в междинен доклад - когато е необходимо;
- Окончателен доклад с анализ и оценка за изпълнение на Плана за интегрирано развитие .

Годишните доклади, междинната оценка и окончателния доклад се съобщават така че, да станат достояние на заинтересованите страни и гражданите, като се предостави възможност за становища и предложения за следващия ПИРО 2027-2034.

Част IV. Определяне на приоритетни зони за въздействие

На база на анализа на силните и слабите страни на общинската територия, както и на потенциалите за развитие са определени приоритетни зони за въздействие на

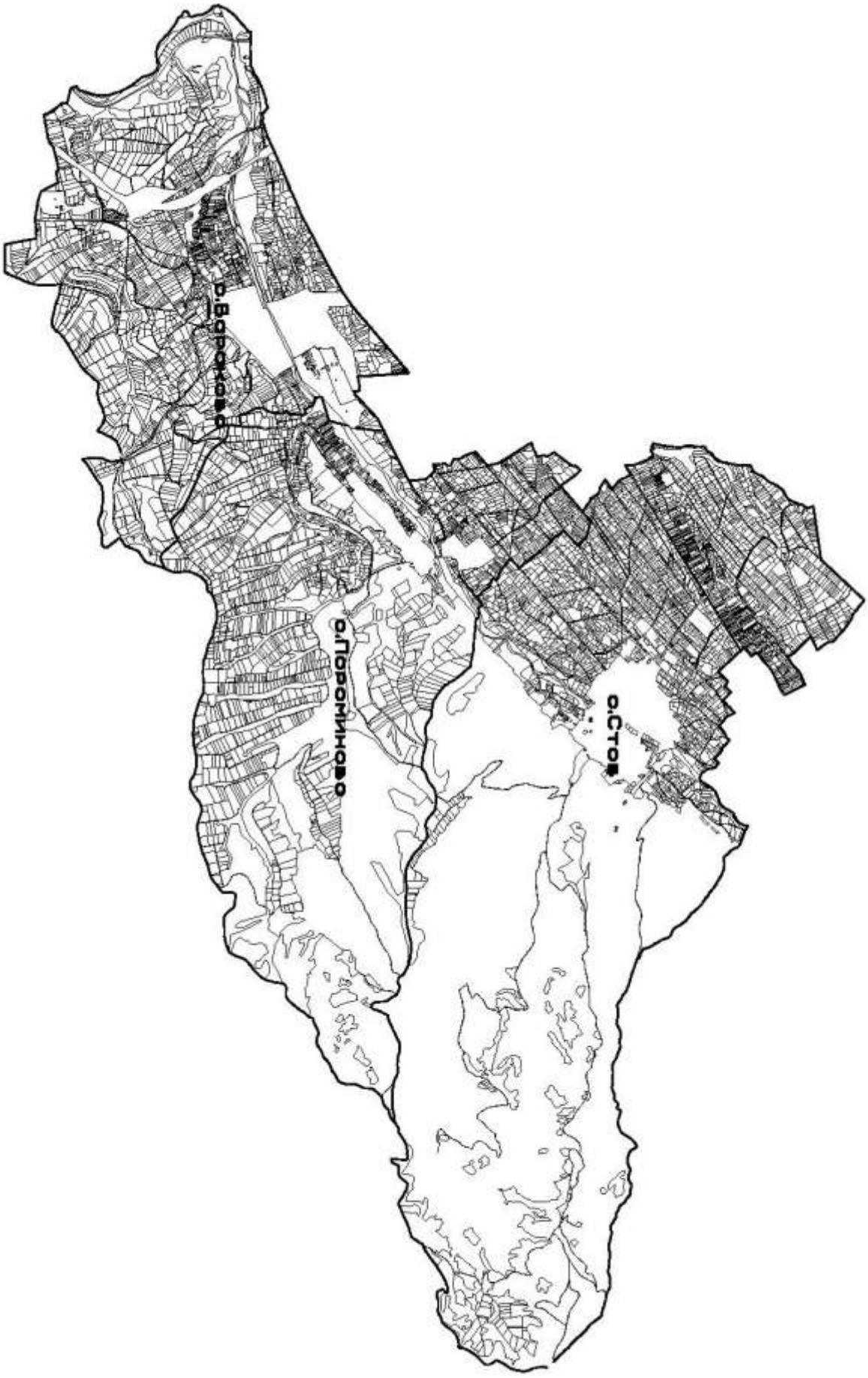
територията на общината, в които основно ще бъде съсредоточено изпълнението на мерките, предвидени в програмата за реализация на плана.

Приоритетна зона за развитие на туризма „Античен път“

Обхваща землищата на с. Бараково, с. Пороминово, с. Стоб и свързва в едно цяло завършен туристически продукт ,включваш: Античен парк в с. Бараково, велосипеден път до ЗМ „Стобски пирамиди““ през с. Пороминово посещение на надписа на бог Замбезии. В зоната ще се изградят два паркинга за автомобили, посетителски център и заведения за хранене и почивка.

Зоната е Определена като приоритетна за развитие с цел създаване на нови работни места и повишаване на приходите в общинския бюджет, развитие на спорта и популяризирането на природните , исторически и културни забележителности на Общината. Съществува възможност за продължаване на Вело пътя по трасето на теснолинейката до Рилския манастир. Това е по-мащабен проект за който се изискват усилията освен на община Кочериново и община Рила, ТПДГС „Рилски манастир“, ПП „Рилски манастир“ , Църковната управа на манастира, Българския колоездачен съюз и групата на колоездачите в гр. Кочериново.

Скица на обособена зона „Античен път“

с.Стол
с.Пороминово

Приоритетна зона за развитие на туризма „Цървище – Фролош“

В ОУПО е предвидено в района да се развива приоритетно селския туризам. Освен хубавата естествена обстановка и наличието на множество неизползваеми къщи, района предлага и някои интересни неразвити туристически маршрута. – две неразработени пещери – „Янина градина“ и „Чочова скала“, родната къща на Владимир Димитров –майстора. Освен това община Кочериново е разработила проект „Хайдушки пътеки“ за изграждане на екопътека**.**

Приоритетна зона за развитие на познавателен туризъм „Скрино- Кочериново - Рила – Рилски манастир –по стъпките на Св. Ив. Рилски“

Зоната обединява в едно родното място на светеца и пътя му до Рилския манастир. Зоната предполага добро сътрудничество със съседните общини и може да се комбинира със посещение на ПЗ „Стобски пирамиди“ и религиозни обекти на територията на трите общини.

Приоритетна зона за развитие на оранжерийно производство на зеленчуци и цветя. „Мурсалево-Бураново-Боровец – Крумово“

Наличието на обширни обработваеми земи, климатичните условия, развитата инфраструктура са предпоставка за развитие на зоната.

Приоритетна зона за развитие на промишлеността – Кочериново“

Съгласно ОУПО бившия стопански двор в гр. Кочериново е заделен за развитие на промишленост, съобразена е с Приоритет 1: „Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на инвестиции в селското и горското стопанство, инвестиции в създаване на туристически продукт“ .Аргументите за обособяването й са близо до източниците на суровини, близо до населено място, изградена инфраструктура., разположена е в географския център на Общината. Зоната може да се развие като тържище или борса за продажба на селско стопанска продукция или преработена такава. Оживеният поток към Рилския манастир осигурява почти постоянно преминаване на туристи, това е потенциал който трябва да се разработи. Ниският дял на промишлеността в общата икономика на Общината е основен мотив за приоритетно определяне на зоната.

Скица на обособена промишлена зона „стопански двор гр. Кочериново“

В ОУПО има заложени по-малки промишлени зони в почти всички села, където има обособени стопански дворове.

Обособена екологична зона Кочериново -Рила - „Река Рилска“

Зоната е предвидена за еколого съобразното ползване на водите на р. Рилска. Подобряване на чистотата на питейната вода, чрез обособяване на Санитарно-охранителна зона около водохващането и пречистване на битовите води след населените места. Целта е заустване и пречистване на отпадните води на територията на двете общини. Зоната ще подобри екологичната обстановка в района и ще създаде по- добри условия за живот на местните жители и подобряване обслужването на туризма. Очаква се да се даде тласък на екологичното земеделие и се сертифицират екологически чисти почви.

Обособяването на зоните ще стимулира икономиката, ще концентрира усилията на местната власт, ще даде възможност за развитие на обслужващи проекти и възможност на реализация на младите хора.

Обособена зона „Запазване на влажните зони в ЗЗ Бобошево“

Интегрира усилията на двете общини за запазване на тези толкова важни зони. Зоната ще стимулира дейности насочени към опазване на това природно богатство е в унисон с идеята за сертифициране на почвите.

Част V. Програма за реализация на ПИРО 2021 – 2027г и описание на интегрирания подход за развитие;

Анализа на състоянието на районите в Р. България показва задълбочаване на между регионалните и вътрешно регионалните различия. Засилва се контраста между столицата и другите големи градове, спрямо по-малките населени места. Неравномерно разпределение на населението на територията на страната. Наблюдава се засилен процес на миграция от малките населени места към столицата и големите градове. Неблагоприятна тенденция на развитие на демографския процес. Влошаваща се възрастова структура на населението. Българските райони са на последно място в ЕС по ключови показатели-БВП, продължителност на живота и т.н.

Интегрираното териториално развитие има за цел №5 на ЕС –„Европа по-близо до гражданите ,чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските , селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“

ПИРО е стратегически документ Определят политиката за постигане на устойчиво интегрирано развитие на община Кочериново. Програмата за тяхната реализация има оперативен характер и конкретизира начина, практическите мерки, инвестиционните проекти и проектните идеи за постигане целите на развитието. Програмата за реализация на ПИРО 2021-2027 има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана.

<u>Описание на прилаганият интегриран подходи предварителни мерки и дейности за реализация на плана</u>

Подготовката на ПИРО: Планирането започва с интегриране на съществуващите документи ,стратегии и потенциал за развитие с регионалните , национални и секторни политики.

Подхода чрез интегрирани действия позволява да се вземе под внимание ОУПО, чрез райониране на зоните на прилагане на съответните приоритети и зоните за въздействие. Интегрираният подход при определяне на визията, приоритетите обосновава мерките и приноса за решаване на конкретни проблеми и дава възможност за развитие и използване на местният потенциал, описани в аналитичната част на ПИРО.

Така например за развитие на туризма *–Приоритет №1 „Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на инвестициите в селското и горското стопанство, инвестиции в създаване на туристически продукт, Специфична цел 1.2. Развитие на туризма* предвиждаме да се съчетае Археологическият парк в землището на с. Бараково, включването му в ОУПО, изграждане на инфраструктура свързването му с античното селище „Стоби“ с велосипеден път и завършва в ПЗ

„Стобски пирамиди“ “Туристическият продукт кореспондира с развитие на обслужващата сфера, развитие на работната сила, повишаване на екологичната култура на населението, подобряване на жизнената среда, чрез мерки за опазване на околната среда, трудова реализация, спорт, финансиране, сътрудничество с ТП ДГС „Р. манастир“, интегриране усилията на местните общности, зачитане на техните интереси и не на последно място интегриране на усилията съвместно с община Рила за създаване на съвместен туристически продукт включват продължаване и обогатяване на сега съществуващите туристически практики

Същият подход е използван в останалите сфери на икономиката- например селско стопанство ще се интегрира с развитие на преработвателни цехове на селско стопански продукти и суровини, борса за продажба на плодове, зеленчуци и цветя, образование приоритетно изучаване на овощарство и животновъдство, увеличаване на техническите селско стопански култури, постепенна подмяна на растителните видове ,съобразени с пазара и такива породени от изменения в климата ,административна подкрепа и т.н. Още по добри резултати ще се постигнат ,ако се интегрират действията в това отношение с другите две съседни общини Рила и Бобошево, където условията за развитие на селското стопанство са аналогични. По този начин преработвателите ще получат по голяма сигурност и възможност за разширяване на производствения капацитет.

Индикативна финансова таблица приложение № 2 от методиката на МРР.

Част VI. Мерки за ограничаване на изменението на климата и за адаптация към вече настъпилите промени;

Изменението на климата на планетата днес променя света. През последните две десетилетия бяха регистрирани 18-те най-топли години, откакто съществуват измервания. Увеличиха се екстремните метеорологични явления, като горски пожари, големи горещини и наводнения, които все повече зачестяват както в Европа, така и на други места по света.

През декември 2020 г. с оглед на решението на ЕС да повиши ангажимента си в областта на климата в съответствие с Парижкото споразумение, лидерите от ЕС одобриха обвързваща цел на ЕС за нетно вътрешно намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55% до 2030 г. в сравнение с 1990 г., което представлява значително увеличение спрямо предишната цел на ЕС за намаляване на емисиите с 40% до 2030 г.

Тези решения изискват трансформация на промишлеността на ЕС, която освен да намали с 55% вредните емисии ще доведе до:

- стимулира устойчивия икономически растеж
- създаде работни места
- донесе ползи за гражданите на ЕС, свързани със здравето и околната среда

- дПИРОинесе за дългосрочната конкурентоспособност в световен план на икономиката на ЕС чрез насърчаване на иновациите в зелени технологии

С решение на Министерски съвет на Р. България е одобрена и „Националната стратегия за адаптация към изменението в климата и План за действие“. Според стратегията, предизвикателствата са насочени към:

- очакваните процеси на намаляване прираста на горите с 30%;
- изместване на ареала на растителните видове основно към по-висока надморска височина и на север;
- увеличаване риска за изкуствените насаждения;
- зачестяване на природните нарушения;
- и отслабване на икономическата жизненост на горския сектор.

Предвиждането за увеличаване на риска от природни нарушения произтича от поройният характер на пълноводните през зимният сезон и безводни през лятото дерета. Община Кочериново не е включена в Районите със значителен потенциален риск от наводнения на Басейнова дирекция беломорски район Благоевград.

„Мисли глобално, действай локално” – планувaнето на мерките за адаптация към вече настъпилите промени в община Кочериново са съобразени със съществуващите специфични проблеми, възможности и ресурси на района ,както и с глобалните проблеми по опазване на околната среда и устойчивото развитие.

Една от основните причини за изменение на климата е повишаване съдържанието на въглерод във въздуха.

Слабото развитие на промишлеността и отсъствието на промишлени замърсители са основата на чистата екологична обстановка в Общината. Основен замърсител се явяват печките за отопление на твърдо гориво. От друга страна наличието на горски територии на близо половината от площта на Общината е фактор който силно влияе върху чистотата на въздуха.

Предвижданията на учените за затопляне на средно годишните температури с 2 градуса, ще постави на изпитание растенията. Ще се променят растителните условия, като ще се измени и вида на засажданите земеделски култури. Житните култури ще отстъпят място на памука, а от овощните видове ще се подобрят условията за отглеждане на бадеми, маслини и други средиземноморски видове. Някои от видовете ще претърпят вертикална трансформация. Ще се преместят на по-голяма надморска височина.

Адаптацията към измененията в климата трябва да бъде насочена към включването на по-топлолюбиви овощни и растителни видове. Както и разширяване делът на високо планинското земеделие и животновъдство. Засаждането на гори трябва да се съобрази с постепенното изменение на типа месторастене.

Поради своя териториално концентриран, зависим от времето и изключително сезонен характер, туризмът в България е уязвим по отношение на изменението на климата. Уязвимостта се състои от краткосрочни и дългосрочни заплахи, въпреки че по-високите температури по-рано и по-късно през годината могат да направят междинните сезони по-привлекателни. Основните рискове, свързани с изменението на климата, включват по-малък брой туристи, по-кратък зимен сезон, по-кратък среден престой, здравословни проблеми за туристите, по-лоши условия за отдих на открито, увреждане на туристическата инфраструктура , затруднен достъп до туристическите дестинации и недостиг на вода. Възможностите, които биха могли да възникнат от изменението на климата включват по-дълъг летен сезон и междинни сезони, развитие на нови туристически продукти, привличане на нови пазари и по-малка нужда от отопление през зимния сезон и междинните сезони.

Община Кочериново има изготвен проект съвместно с община Благоевград, за „Повишаване на способността на месните общности да намаляват емисиите и да се адаптират към промените на климата“. По програма „Опазване на околната среда и климатични промени“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014 - 2021 и съфинансирана от българската държава. Проекта е на етап оценка.

Част VII. Необходими действия и индикатори за наблюдение и оценка на ПИРО;

Наблюдението за изпълнението на ПИРО се осъществява, в съответствие с разпоредбите на ППЗРР. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на ПИРО чрез разработване годишен доклад за всяка година от действието на плана. Не по-късно от една година след изтичането на периода на действие на ПИРО се извършва последваща оценка. Последващата оценка включва:

- оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
- оценка на общото въздействие;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Кочериново е основен инструмент за проследяване степента на изпълнение на ПИРО. Тя освен, че измерва резултатите е и средство за изготвяне на годишните доклади за изпълнението на ПИРО, междинната и последващата оценка на ПИРО. Индикаторите за наблюдение и оценка са дефинирани съобразно смисъла и съдържанието на стратегическите цели и приоритетните области на ПИРО. Индикаторите измерват ефектите от изпълнението на мерките в рамките на приоритетните области. Проследяването на степента на изпълнение на целите става посредством системата от индикатори, която обединява два основни компонента – индикатори за въздействие и индикатори за резултат. Двата вида индикатори са въведени следствие на предписанията от „Методическите указания за разработване на Плана за интегрирано развитие за периода 2021-2027 година” на МРРБ. Индикаторите

са избрани в синхрон с наличната информационна основ/а на национално, областно и местно ниво. Посочени са начални, междинни и целеви стойности на индикаторите, които ще се използват за отчитане изпълнението на ПИРО на различните етапи.

Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на община Кочериново за периода 2021-2027 г Приложение 3 от Методиката на МРР.

Същевременно, актуализация на програмата за реализация на плана може да бъде извършвана периодично въз основа на изводите и препоръките в годишните доклади за наблюдение с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението му и постигане на целите и приоритетите за развитие. Периодичната актуализация на програмата за реализация и приложенията към нея се извършва с цел включване на нови мерки, , проекти или източници на финансиране. Така например, в случай на възникнала възможност за включването на допълнителни ресурси – средства от оперативните програми за периода 2021-2027 г. или от други национални или донорски проекти и програми, при актуализацията на програмата за реализация могат да бъдат идентифицирани допълнителни проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителните ресурси. Допълнителни мерки, и проекти/проектни идеи се включват в програмата или приложенията към нея само чрез обосновка на приноса им към постигането на целите и приоритетите на плана при спазване на принципа на интегриран подход.

Изменение и актуализация на плана се допуска при условията, посочени в ППЗРР, в т.ч.:

- при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;
- в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;
- при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на плана.

Същевременно, актуализация на програмата за реализация на плана може да бъде извършвана периодично въз основа на изводите и препоръките в годишните доклади за наблюдение с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението му и постигане на целите и приоритетите за развитие. Периодичната актуализация на програмата за реализация и приложенията към нея се извършва с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране. Така например, в случай на възникнала възможност за включването на допълнителни ресурси – средства от оперативните програми за периода 2021-2027 г. или от други национални или донорски проекти и програми, при актуализацията на програмата за реализация могат да бъдат идентифицирани допълнителни проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителните ресурси. Допълнителни мерки, дейности и проекти/проектни идеи се включват в програмата или приложенията към нея само чрез

обосновка на приноса им към постигането на целите и приоритетите на плана при спазване на принципа на интегриран подход.

Изготвената актуализация на ПИРО се приема при условията и по реда за изработване и приемане на плана. Същото важи и за актуализацията на програмата за реализация на ПИРО.

Изменение и актуализация на програмата за реализация се извършва при стриктно спазване на принципа на партньорство и прилагане на мерките от комуникационната стратегия, описани в част III от плана. Актуализацията на програмата за реализация се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Част VIII. Предварителна оценка.

По време на разработването на ПИРО е необходимо извършването на предварителна оценка на плана съгласно чл. 32 от ЗРР. Предварителната оценка е неразделна част от съдържанието на ПИРО, тя съдържа оценка за социалноикономическото въздействие на плана върху развитие на общината и евентуално екологична оценка по реда на Закона за опазване на околната среда. Екологичната оценка оценява доколко стратегията за развитие на общината, Определена с плана, съответства на стратегията за опазване на околната среда и на критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда. Едновременно с разработването на ПИРО кмета на община Кочериново уведоми РИОСВ Благоевград за разработването му. Становището на РИОСВ Благоевград е, че не е необходима извършването на екологична оценка (ЕО) и оценка за съвместимост (ОС).

Социално икономическо въздействие върху развитието на общината;

Всички заложени в ПИРО приоритети ,мерки и проекти са насочени към социално - икономическото развитие на общината. Стимулиране на традиционното за общината овощарство, животновъдство, горско стопанство, промишленост, туризъм, изграждането на съпътстващи производства и сфери на обслужване, ще допринесат за увеличаване на социалния статус на жителите и общинските приходи. Ще се разширят възможностите за трудова реализация и ще се повиши конкурентната способност на тези приоритетни области за развитие.

Екологична оценка

Заложените проекти и насоки на развитие на Общината ,кореспондират с идеята за опазване на природната среда и нормативната база в тази област. Предвидени са действия насочени към опазване на природните дадености и намаляване на въздействието на човека върху природата, както и за запазване и увеличаване на зеленото богатство на района. За инвестиционни намерения за строителство, при проектирането им ще се прави в случай на необходимост екологична оценка по реда на закона за опазване на околната среда, както и изготвяне на експертно становище

съгласно общинска „Наредба за изграждане и опазване на зелената система на община Кочериново“. При изготвяне на ОУПО е направена и екологична оценка ,като е изготвен и приет „Доклад за оценка и въздействие на околната среда“/ОВОС/.При проектирането на отделните инвестиционни проекти свързани със извършване на строителство, изграждането на преработвателни мощности ,инфраструктура и други които могат да повлияят на екологичната обстановка или ще се наруши естествената среда ще се извършат законово установените екологични оценки или ОВОС за всяко намерение по отделно.

Община Кочериново има ясна и последователна политика насочена към опазване на околната среда, която е жизнено важна за развитието на основни отрасли на икономиката и на тази основа подобряване условията за живот на населението.

Приложение № 1

Програма за реализация на ПИРО на община Кочериново за периода 2021-2027 г. :

описание на предвидените мерки и дейности

Приоритет	Мярка	Дейност/ проектна идея*	Кратко описание	Територия/зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие)**	Индикативен бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение	Административна структура (звено в общината), отговорно за реализация на мярката
Приоритет 1	Мярка 1	Дейност (мярка)*						

Приоритет 1 Развитие на взаимосвързана и конкурентна икономика, чрез прилагане на интегриран подход при използването на ресурсите, насърчаване на инвестициите в селското стопанство и преработващата промишленост, развитие на туризма .	Мярка 1 Икономическо съживяване и развитие на района, насърчаване на инвестиции в селското и горското стопанство, инвестиции в създаване на туристически продукт.	Дейност 1 Насърчаване на предприемачеството в сектора на селското стопанство на територията на община Кочериново.	Проектната идея има за цел да насърчи повишаване на квалификацията и компетентността на земеделските производители за разнообразяване на произвежданата селскостопанска продукция,насърчаване засаждането на нетрадиционни за района култури мента,малини,оранжерийно производство на зеленчуци и цветя.	територията на цялата община Кочериново	50 000лв	частни инвестиции	2021-2027	Община Кочериново, бизнес, други заинтересовани страни

Дейност 2: Усвояване на туристическия потенциал на община Кочериново,базиран на природните дадености и и културно историческото наследство.	Използване на местните ресурси за социално-икономическо развитие на общината.	територията на цялата община Кочериново	50 000.00	Оперативни програми	2021-2027	община Кочериново, Общински съвет - Кочериново, други заинтересовани страни.
Дейност 3: Проектиране и изграждане на “Археологически парк Бараково“		територията на цялата община Кочериново	10 000 000	Оперативни програми, други източници за финансиране	2021-2027	община Кочериново, Общински съвет - Кочериново, други заинтересовани страни.
Дейност 4: Изграждане на велопът Бараково – Стоб - Рилски манастир по старото трасе на теснолинейката.		територията на цялата община Кочериново	10 000 000	Оперативни програми и други източници за финансиране	2021 - 2027	община Кочериново, Общински съвет - Кочериново, други заинтересовани страни.

		Дейност 5: Разработване на туристически продукт „По стъпките на св.Иван Рилски“съвместно с общините Рила и Бобошево.	територията на цялата община Кочериново	2 000 000	Оперативни програми	2021-2027	Община Кочериново, заинтересовани страни, НПО
		Дейност 6: Изграждане на предвиденият в ОУПО Посетителски център в гр.Кочериново и създаване на туристическа информационна система.	територията на цялата община Кочериново	1 250 000	Оперативни програми и други източници за финансиране	2021 - 2027	Община Кочериново, местен бизнес

		Дейност 7: Разработване на общинска и обща стратегия със съседните общини за развитие на туризма.		територията на цялата община Кочериново	230 000	Оперативни програми, собствено финансиране и други източници.		Община Кочериново, съседни общини
Приоритет 2: Преодоляване на социалните различия, чрез приоритетно териториално развитие и подобряване на инфраструктурата.	Мярка 2 : Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство.	Дейност 1: Реконструкция на вътрешната водопроводна и канализационна мрежа на населените места на община Кочериново.	Основната цел на проекта е за частично решение за оптимално използване на наличните водни ресурси за пълното задоволяване на потребностите от питейна вода на жителите в Община Кочериново и спиране на водПИРООводните аварии. Изграждане на мрежа за	територията на цялата община Кочериново	10 000 000	Оперативни програми, Републикански бюджет	2021-2027	Община Кочериново, ВиК Асоциация

			отвеждане на отпадните води, с цел намаляване замърсяването на околната среда - почви, води.					

		Дейност 2: Комплексен проект за изграждане на инженерна инфраструктура на гр. Кочериново: Подобект: Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води за гр. Кочериново и с. Бараково, находяща се в ПИ 02748.113.913 по КККР на с. Бараково, община Кочериново - Етап I, II; Подобект: Изграждане на канализация за гр. Кочериново - Етап I, II, III, IV и V	Проектното предложение предвижда изграждане на ПСОВ и канализационна мрежа на територията на гр. Кочериново. Общата цел на настоящият проект е подобряване на условията на живот в община Кочериново, опазване на водните ресурси и по-конкретно подобряване на тяхното качество посредством осигуряване на необходимата степен на пречистване на отпадъчните води от ПСОВ гр.	територията на цялата община Кочериново	10 000 000	ПУДООС	2021-2027	Община Кочериново, заинтересовани страни,

			Кочериново, в съответствие с изискванията на Директива 91/271/ЕИО и разширение, чрез изграждане на канализационната мрежа до степен която ще покрива нуждите на населението в гр. Кочериново.					

		Дейност 3: Реконструкция и рехабилитация на улична мрежа и съществуващи общински пътища, съоръжения и принадлежности към тях в община Кочериново”	Възстановяване и подобряване на транспортно-експлоатационните качества и носимоспособността на настилката с оглед осигуряването на условия за безопасност на движението, да се даде решение за рехабилитацията на уличната мрежа/пътищата, и за привеждането му в състояние за нормално провеждане на трафика, обслужващ населението.	територията на цялата община Кочериново	20 000 000	Оперативни програми, други източници за финансиране	2021-2027	Община Кочериново, ВиК Асоциация

		Дейност 4: "Проектиране, изпълнение на строителство и авторски надзор за обект: "Рекултивация на общинско депо за неопасни битови отпадъци, находящо се в землището на с. Бараково, община Кочериново"	Инвестицията в проекта е насочена към изпълнение на мерки по закриване и рекултивация на общинско депо за битови отпадъци, неотговарящо на нормативните изисквания предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС във връзка с постановеното Решение на Съда на Европейския съюз от 16.07.2015 г. по дело С-145/14., намиращо се в землището на с. Бараково, община Кочериново.	територията на цялата община Кочериново	4 240 239.00	ОПОС	2021-2027	Община Кочериново, заинтересовани страни, НПО

		Дейност 5: СМР за обект: " Основен ремонт на съществуващата детска градина гр. Кочериново, общ. Кочериново, обл. Кюстендил".	Изпълнение на СМР за ремонт и внедряване на енергоефективни мерки, с цел намаляване на разходите за ел.енергия и подобряване на средата за провеждане на учебно-възпитателния процес и за работа.	територията на цялата община Кочериново	1 230 000	Републикански бюджет, други източници за финансиране	2021-2027	Община Кочериново

Дейност 6: Рехабилитация и модернизация и/или ремонт на системи за външно изкуствено осветление на територията на община Кочериново.	Внедряване на енергоефективно LED улично осветление. Намаляване на вредните емисии за околната среда и разходите за енергия.	територията на цялата община Кочериново	250 000.00	Оперативни програми, други източници за финансиране.	2021-2027	Община Кочериново
Дейност 7: Проектиране, строителство и авторски надзор на допълнителни водохващания с.Пороминово, с.Стоб и гр.Кочериново.		територията на цялата община Кочериново	3 000 000.00	Републикански бюджет, собствени средства и други източници за финансиране.	2021-2027	Община Кочериново, ВиК Асоциация

		Дейност 8: Между общинско сътрудничество за решаване на проблем от общ ин терес - “Запазване чистотата на р.Рилска, чрез изграждане на ПСОВ ,озеленяване и биологично укрепване на бреговете на реката.	Изпълнение на дейности по опазване на околната среда.	територията на цялата община Кочериново	140 000.00	Оперативни програми, други източници за финансиране.	2021-2027	Община Кочериново, съседни общини, заинтересовани страни

		Дейност 9: „Прилагане на мерки за успешна адаптация към климатичните промени“, в партньорство с община Благоевград, Симитли и Бобошево	Проекта е насочен към намаляване и ограничаване на емисиите на парникови газове и засилване устойчивостта на местните общности към изменението на климата и дПИРОинася за прилагането на Национална стратегия за адаптиране към изменението на климата.	територията на общините партньори	779 141.00	ФМ на ЕИП, Програма „Опазване на околната среда и климатични промени“,	2021-2027	община Кочериново, в партньорство с общините Симитли, Бобошево и Благоевград - бенефициент и водещ партньор

Приоритет № 3 Опазване, обогатяване и съхраняване на природното богатство и подобряване на зелената система на общината. Създаване на условия за краткотраен отдих.	Мярка 3: Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите, задържане на младите хора в района и социалното включване.	Дейност 1: Обновяване на Обществен градски парк в град Кочериново.	Извършване на дейности по текущ ремонт за благоустрояване и подобряване елементите на градски парк – Кочериново.	територията на цялата община Кочериново	2 000 000	Оперативни програми, републикански бюджет, собствени средства	2021 - 2027	община Кочериново
		Дейност 2: Изграждане и обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за обществени потребности от общинско значение.	Създаване и поддръжка на добра жизнена среда и привлекателен изглед на населените места от територията на община Кочериново. Изграждане на техническа инфраструктура.	Територията на цялата община Кочериново	900 000	Оперативни програми, други източници за финансиране.	2021-2027	Община Кочериново, заинтересовани страни.

		Дейност 3: Пилотни проекти за озеленяване и залесяване на територията на общината в сътрудничество с НПО и граждански организации.	Пилотни проекти за озеленяване и залесяване на територията на общината в сътрудничество с НПО и други граждански организации.	територията на цялата община Кочериново	250 000	собствени средства, други източници за инансиране	2021-2027	Общинска администрация, НПО, граждански организации.

		Дейност 3: Развиване на мрежа от социални услуги предоставяни в общността с цел социална защита и интеграция на най - уязвимите среди от населението изпаднали в неравностойно социално положение поради - старост, бедност, болест и самота	Социална защита и интеграция на най - уязвимите среди от населението изпаднали в неравностойно социално положение поради - старост, бедност, болест и самота	територията на цялата община Кочериново	800 000	Оперативни праграми, други източници за финансиране.	2021-2027	Община Кочериново, АСП

Приоритет №4 Създаване на подходяща институционална среда ,чрез повишаване качеството на административно обслужване и подобряване на нормативната база на общината.	Мярка 4: Подобряване качеството на достъп до административни услуги.	Дейност 1: Повишаване професионалните умения и квалификацията на работната сила с цел подобряване работата в общината.	Постоянно повишаване на капацитета и предоставяната услуга.	територията на цялата община Кочериново	10 000.00	собствени средства, други източници за финансиране		
		Дейност 2: Мерки по енергийна ефективност и ремонт на централната сграда на Общинска администрация –гр. Кочериново.	Изпълнение на СМР за ремонт и внедряване на енергоефективни мерки, с цел намаляване на разходите за ел.енергия и подобряване на средата за работа.	територията на цялата община Кочериново	860 000	Оперативни програми, други източници за финансиране	2021-2027	община Кочериново

** Възможно е една мярка да включва само една дейност и тогава мярката и дейността съвпадат. Различни дейности и проектни идеи се посочват само в случай на комплексни*

мерки, които се осъществяват чрез повече от една дейност.

***Посочва се дали съответната мярка ще се осъществява само на територията на Определена зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие), в друга територия извън зоните или на цялата територия на общината. В случай че мярката ще се реализира в приоритетна зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие) се посочва само наименование/номер на зоната*

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА Приложение № 2

/хил. лв./

Период **2021 - 2027**	**Собствени средства - Общински бюджет**	**Отн. дял (%)**	**Републикански бюджет**	**Отн. дял (%)**	**Средства от ЕС**	**Отн. дял (%)**	**Други източници**	**Отн. дял (%)**	**ОБЩО в лв.**	**ОБЩО в отн. дял (%)**
Приоритет 1	385800	1%	25077000	63%	964500	2%	13117202	33%	**39544502**	**100%**
Приоритет 2	68250	0%	34117000	27%	92529000	73%	0	0%	**126714250**	**100%**
Приоритет 3	197500	5%	1185000	30%	2567500	65%	0	0%	**3950000**	**100%**
Приоритет 4	22320	2%	892800	95%	20880	2%	0	0%	**936000**	**100%**
ОБЩО	**673870**	**0%**	**61271800**	**36%**	**96081880**	**56%**	**13117202**	**8%**	**171144752**	**100%**